

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.
VIDEKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 l.
HÍRDETFÉLÉK:
 4 soros betűs sor egy sor 20 sz.
 minden következései 15 fillér.
 Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és eszaki egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 267.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22 sz.
 TELEFON-SZÁM: 121.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, november 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Hat százalék.
- Négy hónapból — hat.
- Két nap hangulat. Irta: Obláh Mariska.
- Összeesküvés Montenegróban.
- A város villanytelepe.
- Bejelentett gyilkosság.
- A városatyá-jelölések.
- Zöldy Marci Aradon.
- A választási harcokról.
- Összeférhetetlen tisztviselők.

Hat százalék.

Arad, november 9.

A hihetetlennek is vannak felső fokai. Mert ha hihetetlennek tetszett, hogy az Osztrák Magyar Bank kamatlába oly gyorsan megfussa az utat a három és fél százaléktól az öt százalékig, az még hihetlenebbül állott a gondolatban, hogy ez a kamatláb valaha hatig is eljusson. Ez ma bekövetkezett. Az Osztrák Magyar Bank főtanácsa egy teljes százalékkal emelte a kamatlábat. S ami az előbbi hihetlenségeken is felül áll: ez a mérték nélkül magas kamatláb teljesen hidegen hagyja a pénzügyi köröket. A tőzsde izgalma nem csapott a teljes, fejtelten pánikba; a bankokban pedig a mennyei akaratan megnyugvó muzulmán egykedvűséggel fogadták, hogy az elkerülhetetlen, a meg nem változtatható bekövetkezett.

Ezuttal az Osztrák Magyar-Bankot csakugyan nem érheti az önző kamatlábpolitika vádjá és soha nem lehetne kevésbé aktuális, ha az önálló magyar

gyegybanktól várnák az ilyen eshetőségek ellen való védekezést. Amikor az angol bank kamatlába hét százalék, a német banké hét és fél: az Osztrák Magyar-Bank se maradhatott meg veszedelmes következmények nélkül az öt százaléknál. Még ha nincsen is olyan intenzív része a világforgalomban, mint az előbbi két banknak, az amerikai aranyelvonás rája se marad teljesen hatás nélkül. S mi rajongó hívei vagyunk az önálló magyar banknak, de ilyen, a katasztrófák szelével járó eseményekkel szemben, a londoni és a berlini rátaemelések után az önálló magyar bank se maradhatna meg a kis százalékon, még akkor se, ha Holló Lajos lenne a bank kormányzója.

A pénzpiacot pedig azért hagyja meglehetősen közömbösen az Osztrák Magyar Bank főtanácsának elhatározása, mert a leszámítolási kamatláb már jó ideje meghaladta ezt a fölemelt percentet is. Más időkben a magánkamatláb alatta jár a hivatalos kamatlábnak; most jóval fölülhaladta. Az öt százalékos bankkamatláb idején is, pénzintézetek hat és háromnegyed, hét, kereskedők hét és fél, nyolc százalék mellett kaptak pénzt. Ha kaptak. Mert a pénzpiacnak bekövetkezett már a hat százalékos bankkamatlábnál is nagyobb baja: a hitelmegszorítás, sőt a hitelmegvonás. A legnagyobb pénzintézetek ridegen tartózkodnak minden üzlettől. Ami pénzkészletük van, arra féltékenyen ráülnek, s tartogatják a ma tán nem is sejtethető, csak előre érezhető veszedelmek idejére. Valószínű, hogy az Osztrák Ma-

gyar Bank kamatlába fölveri a bankok leszámítolási percentjét a százalékoknak a törvényben megengedett határáig. De aki nem kap pénzt, annak egészen mindegy, hogy hét és fél százalék mellett nem kap, vagy nyolc százalékkal tagadják meg neki.

A helyzetet körülbelül nem segít más, csak az imádság. A reméység, hogy az állapot nem tart örökké, és valamikor csak jobbra fordul a szörnyűségig elmergesedett pénzváltás. Az amerikai krízis a feszültségben szinte a végső pontjára jutott; összeomlásokkal, vagy a nélkül, de valaminek történni kell. A rohamosan növekvő kamatláb-tételek, a hétről-hétre fölesigázott arany árak talán a drámai gyorsaságot jelentik, amelylyel az események a végső kifejlődés felé törnek. S mi legföjlebb a kis gyerek sóhajtását ismételhettük: jaj, csak már megverték volna!

Ránk, a világpiactól távol álló emberekre, pénzintézetekre, kereskedőkre és iparosokra, akik szatócsokként nézzük a milliárdok mérkőzéseit, egy lehet az irányadó: a tartózkodás, a lepedő széleig való nyújtózás. Le kell mondani mindenkinek a spekuláció által elérhető haszonról, lemondani a nyereségről, amit a hitelezés által elérhetne, a megtévesztő körülmények által ígért nagyobb forgalom csábításának. Mindenki csak annyira vállalkozzék, akként vezesse dolgait, a mint az ereje megengedi, s ha eddig nincsen bajban, rendezkedjék be úgy, hogy később se érhesse veszedelem. Az anyagi életnek súlyos

A hétről.

Krónika.

Hn! . . . „A bolond“ elég rossz operettnek, S mégis gyönyört keltett mindenkiben, Mert, akik nézni s látni is szeretnek, Ott nyílt alkalmuk arra bővíben. A földszint pirral arcán ünnepelte És sohasem örült még úgy talán, Mint amikor kis lábát felemelte És táncra perdült Kállay Jolán.

A szerzőnek tükés, de a színháznak Kétségkívül mégis csak siker ez, Am ily osztatlan örömet manapság Egy felemelt láb nem mindig szerez! Nagy most a pánik Európa szerte; Megszomorított nem egy nemzetet, S Amerikát a lábáról leverte, Hogy a kamatláb felemeltetett.

A pénz! . . . A pénz! Sok embert lóhoz juttat, Sokat pedig a gyepre kiterít. A pénzes: istállót tart s persze — futtat; De a nálál biztos ellenszerít. Még eddig meg- s fel- nem találta senki — És arról Kvassay se tehetett:

Meghalt! . . . S mind Wauczka diadalát zengi, Mert tízre harmincketöt fizetett.

A pénz az ut! A pénz a földi isten!
 S kinek automobilra is teik,
 Az bátran gázolhat vidéken. Pesten,
 S hálából érte megsüvegelik.
 A kutya, macska, disznó, szárnyas, ember
 Nincs biztonságban tőlük — annyi szent! —
 Sőt tegnap autójával Csige Böske
 Egy jámbor konfliktusnak nekiment.

Hja, a művésznők *Játszva* megduplázzák,
 Sőt megtriplázzák jövedelmüket;
 A rongyot csak a kardalozók rázzák:
 Számukra a világ füle süket.
 De utjai a szent gondviselésnek,
 — Ezek az áldásos, csodás utak! —
 Számukra is már nem sokáig késnek:
 Feltárja nekik azokat Csúfak.

Eztán a temetőben énekelnek;
 Da ukkal száll majd sirba a halott . . .
 S lesznek holtak, kik sirjukból kikelnek,
 Mert békén többé nem nyughatnak ott! . . .
 Ez mellékes! . . . De pénzt is kapnak érte,
 S majd autón járnak ők is: — ez a fő!
 S pénzért csak érdemes dalolni, kérem,
 Ha még oly zord, simankós az idő!?

Különben nyílnak még . . . nem! elvirultak!
 Levél se hullt, hiszen már mind lehullt . . .
 S nem érdemes az ószról énekelni:
 A téma régi, ostoba, avult.
 Csak jelzem hát, hogy vége már a nyárnak
 S a nap már nem süt most, csupán ragyog,
 S az emberek vastag bundákban járnak . . .
 És én szobámban félig megfagyok.

De nemcsak én! — Ezt végre is ki bánja?
 Án ezrek sinylik ugyanazt, mit én:
 Hogy gyéren ontja áldását a banya,
 S azért oly méregdrága most a szén!
 A városatyaságra pályázóznak
 Ily kinjaik — no persze! — nincsenek;
 Fogaik a hidegtől nem vacognak:
 Nekik szén nélkül is befűtenek!

Mert itt mindenki, ha van egy kabátja,
 Két szavazóra mindig szert tehet;
 Mert itt mindenki érzi, tudja, látja,
 Hogy nálánál méltóbb kisésem lehet;
 Mert a hivatalos és a hivatlan,
 Értsd: *önjelöltek* száma rengeteg,
 S Arad egy szóval, bár kimondhatatlan:
 Városatyaválasztólázbeteg.

Ferke.

megzsibbadását, kegyetlen némaságot jelent ez számunkra. De még ez is jobb, mint az egymást döntő összeomlások pusztítása. Arad a többi hasonló városokhoz képest eddig elég szilárdul állta a talaj rengését. Remélhető, hogy az a konzervativizmus, amely pénzügyeit vezető s az a józanság, amely kereskedelmi és ipari üzleteinek tulnyomó részét irányította, ezután is elég erős eszköz lesz a katasztrófák elhárítására.

Négy hónapból — hat.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 9.

Aki képviselő Budapesten van, ma délelőtt ott volt a képviselőházban, hogy résztvehessen a névszerinti szavazásban. (Az indemnitásról szavaznak névszerint.)

Zugás, zajongás, lármá volt tehát bőven. Pikantériaszámba ment, hogy Lengyel Zoltán még egyszer bejegyezte az indítványkönyvbe az önálló bankra vonatkozó indítványát.

— Majd meglátom, — mondotta — merik-e tárgyalásra kitűzni.

Parsza, interpelláció is van bőven. A legnagyobb érdeklődésre tarthat számot Szmeccsányi György, ki a Gschwindtgyár dolgában interpellál. Polit Mihály a szerb patriárka, Lázár Pál a pénzügyi helyzet, Szekcsák Ferenc a kortesillatu kongrus, Barsics Eránusz a fiumei horvát főllratok, Pribicsevics a boszniai alkotmányosság és Novoszel Mátyás egy vasúti hivatalnok áthelyezése dolgában jelentett be interpellációt.

Az ülés nehezen nyílik.

— Azt akarom, hogy mindenki itt legyen, — mondotta az elnöklő Návay Lajos — csak ezután nyitom meg az ülést.

Surmin György átadta Návaynak a horvátok tiltakozását.

— Tessék!

— Köszönöm! — jelentette ki Návay. — El fogom olvasni.

Az ülés elején az alkotmánybiztosítókról szóló javaslatokat fogadják el, azután pedig megkezdik a névszerinti szavazást.

A jegyzőkönyv olvasása közben Ugron Gábor és Apponyi Albert gróf miniszter kapacitálják a képviselőket oly módosítás elfogadására, amelyet a szavazás elrendelése előtt nyujtana be a kormány. A módosítás célja, hogy az indemnitás tartalma négy hónapról hat hónapra terjesztessék ki.

Részletes tudósításunk:

Az ülésen Návay Lajos elnökölt. Wekerle Sándor a kereskedelmi miniszter nevében jelentéseket terjeszt be. Az indítványkönyvbe Lengyel Zoltán jegyezte be újabb indítványt a nemzeti bank létesítése dolgában. Az indítvány megokolására november 23 át tüzték ki. Az interpellációs könyvbe Szmeccsányi György, Polit Mihály, Lázár Pál, Szekcsák Ferenc, Barsics Erasmus, Pribicsevics Szvetozár, Lukonics Odön és Novoszel Mátyás jegyezte be interpellációt.

Ezután harmadik olvasásban elfogadták az alkotmánybiztosítókról szóló javaslatokat. Következett az indemnitás felett a névszerinti szavazás, amelyet a V betűnél kezdtek. Mikor a horvát miniszter is szavazott, a horvátok gu nyos háhára fakadtak.

— Mégis csak barmok! — tört ki Ugronból a düh, csak nem akarnák, hogy a miniszter a javaslat ellen szavazzon. A szavazás eredménye az, hogy igennel 142, nemmel 30 képviselő szavazott.

A részletes tárgyalás során Ugron Gábor volt az első felszólító. Elmondta, hogy nagyon fontos javaslatok várnak a Háza. Az a veszedelem is fenyeget, hogy elhúzzák a tárgyalást és a négyhónapos indemnitás ellenére is ex lexbe kergetik az országot. Indítványoz a tehát, hogy az indemnitás tartamát 4 hónapról 6 hónapra terjesztessék ki. (Helyeslés.)

Lengyel Zoltán: Nem helyesli ezt az indítványt. A kormánynak tisztában kell lennie az al. mennyi időre kér indemnitást. Eshetőségekkel az indítványt megokolni nem lehet. Elnél talán jobb volna, ha egész esztendőre kérnének felhatalmazást. Beszéljünk a tényekről. Hány főnyi ellenzék van itt? 39 horvát. Eudl hiednek meg a képviselő urak? Vagy a nemzetiségi csoporttól? Vagy tőlünk, a pártokivü liektől? Hiszen mi már csak azért sem obstru

álunk, mert nem akarjuk a nemzetiségi vellel-tásokat erősíteni. Nyugodtak lehetnek az urak, mert nem lesz obszrukció. De azt hiszi, hogy a horvát mumus mögött ott áll a létszámemelés. Az eredeti javaslatot fogadja el.

Lorkovics Iván: Horvátul kezd beszélni.

Endrey Gyula: Csoje to?! (Derűltség.)

Lorkovics Iván: Ellene van a módosításnak.

Vlad Aurél: Ahogy most 6 hónapos indemnitást kér 4 hónapos helyett a részletes vitában a kormány, ilyen módon a legliberálisabb javaslatokra is a legreakciósabb intézkedéseket csempészhetnének be. Ha a kormánynak 6 hónapos indemnitást kell, miért nem vonta vissza a mostani javaslatot és nyujto t be újat? Obszrukciótól nem kell tartani, mert az elnökség a házszabályoknak a mostanihoz hasonló interpretálásával 150 főnyi ellenzékétől is egy ülésen megvonhatja a szót. (Zaj)

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy most nem a házszabályokról, hanem az indemnitásról van szó

Vlad Aurél: Hallatlan dolog, amit Ugron nyilván a kormány megbizásából kíván. Természetes, hogy nem fogadja el.

Surmin György: Horvátul beszél az indítvány ellen.

Wekerle Sándor: A kormány már a nyár folyamán foglalkozott a kérdéssel, de 6 hónapja kérjék-e az indemnitást. De végül azt hitték, talán mégis elég lesz 4 hónap, rendben folyik a parlament munkája. Most aztán úgy gondolják, nem árt az óvatosság. Ha nem kell 6 hónap, akkor ez a papíron marad. Elérkezettnek látja a kormány, hogy minden eshőséggel szemben fedje magát. Itt sokan nem argumentummal harcolnak, hanem obszrukcióval. Mi a tanácskozási rendjét zavarni nem hagyjuk. Ez az oka, hogy 6 hozzájárul Ugron indítványához. A kormány az indemnitást nem akarja bizalmi kérdéshez kötni. Ami a létszámfelemelést illeti, erről 1908 ban nincs szó s a nemsokára előterjeszendő javaslatok is számot fognak adni.

Lengyel Zoltán: Félremagyarázott szavait magyarázza.

Lukinics Odön horvátul beszél a javaslat ellen.

Supilo Ferenc kijelenti, hogy az indemnitás meghosszabbítása ellen fog szavazni. Egyben tudomására adja a Háznak, hogy amennyiben a szólásszabadság ellen rendszabályokat alkalmaznának, az ellen határozottan tiltakozni fognak.

Szurduk-szoros tündére.

Irta: Mendlik Béla.

Tudják Önök, merre van a Szurduk-szoros? Ugyebár nem. Hiszen ősi magyar virtus az, hogy hazánk szépségeit ne ismerjük. Ha azt kérdezném, merre van a Burg-gasse, vagy hol vannak a boulevardok? biztosan legyinténe nek egyet a kezükkel. Micsoda kérdés?

A Szurduk-szoros egy összekötő kapocs Magyarország és Románia között. Valamikor ez a szoros ugyszólván járhatatlan volt, csak keskeny gyalogösvényen lehetett átjutni rajta. A forgalom fellerdülésével az érdekelt államok felismerték ezen kérdés fontosságát és nagy áldozatok árán egy műutat építettek. Szándékosan mondom, hogy építettek, mert ezt a műutat inkább az építészet remekének lehet tekinteni.

Mikor tehát a közuti járművek közlekedésére is alkalmas műut halaszhatatlan szükségé vált, pályázatot hirdettek annak megvalósítására. A pályázat igen kecségtető volt. Mesés összeg állott rendelkezésre. És a nagy haszontól csalogatva, nap-nap után jöttek magyar mérnökök megtekinteni a szorost. De ahogyan jöttek, úgy vissza is mentek. Elég volt egyszer végigmenni a szorosan, hogy elmenjen minden kedvük a tervezett műut kiépítésétől.

Abban az időben a szoros még nagyon vadul nézett ki. Közepén, mint valami fékezhetetlen paripa, hömpölygött a Zsil folyó. Közvetlen a folyó partjain pedig égbe nyúló sziklák meredeztek két felől. Bolond gondolat ilyen helyen utat tervezni. Csinálja, aki akarja, mondogatták a magyar mérnökök és sorba hátat fordítottak a félelmes szorosnak.

Már-már mindenki azt hitte, hogy a terv

kivihetetlen és a műutból nem lesz semmi, mikor egy szép tavaszi reggelen egy ábrándos kékszemű porosz mérnök érkezett a szoros elé. Utána finom műszereket cipelt egy pár munkás ember és egy vezető is volt velük, aki a szorost jól ismerte. A mérnök figyelmesen megnézett mindent, itt-ott méréseket eszközölt és mikor végére értek a szorosnak, kijelentette, hogy nehéz munka ugyan, de nem lehetetlen.

A vezető kíváncsian tudakozódott.

— Hát aztán hogyan gondolja mérnök ur a kivittelt?

— Nagyon nehéz lesz — felelte a mérnök — mert az egész utat bele kell vágni a sziklákba. Más mód nincsen.

És egy hónap múlva már hatalmas durranások visszhangoztak a szorosban. A porosz mérnök vállalkozott a nagy munkára. Százával hozta a munkásokat, akik a sötét sziklákat dinamittal robbantották. Pár hét alatt már a szoros elején kezdett kialakulni a műut formája. A mérnök boldogan dörzsölgette kezét és büszkén nézett végig az eddigi eredményen.

A munka pedig haladt nap-nap után. Az emberek annyira belejötték munkájukba, hogy a mérnöknek csak néha kellett már feljükk nézni. Azért egy szép júniusi délután magukra hagyta őket és a szoros oldalán fölkapaszkodott. Valami bizonytalan gyalogösvény vezetett ugyan fölfelé, mégis minden lépés egy egy vészjósló veszedelem volt. A mérnök azonban bátor ember volt és szerette a veszélyes kirándulásokat. Minél nagyobb és nehezebb akadályok gördültek tehát eléje, annál inkább vágyódott azokon keresztüljutni. Néha-néha visszanezett a völgybe, hol a munkások úgy néztek ki, mint apró hangyácskák. Végre feljutott a hegyoldal tetejére és itten gyönyörű látvány tárult elé.

Bármilyen magaslatról nézzen körül az

ember, különös érzelmek hatják át. Hát ha még olyan helyről tekint le valaki, mint ahová a mérnök került Köröskörül óriási hegyek, fehér, havas csucsokkal. Amerre csak a szem lát, mindenfelé örökzöld fenyvesek. Lent a mélyben mint egy fényes kigyó iramlik a Zsil, egyik felől Magyarország völgyei, másik oldalon Románia síkjai.

És a mérnök meghatottan nézett körül. Idegen volt, természetes tehát, hogy tudott lelkesülni a csodaszép Magyarorszáért. Ő a tudomány embere, a természet ezen pompái között kicsinynek érezte magát. A bátor embert szinte félelem lepte meg.

De félelme és csodálkozása még nagyobb lett, mikor egyszerre zenei hangok ütötték meg füleit. Eleinte nem akart hinni füleinek. Itt a vad rengetegben lehetetlennek tartotta, hogy valaki zenével foglalkozzék. Talán az északi szél süvít és csapkodja a sziklafalakat; vagy a mélyből a Zsil zugását kapkodja föl a szellő. Nem, nem, ezek határozott utak. Lélekzetét visszafojtva figyelt. A hangok a magaslat másik oldaláról jöttek.

És mikor biztos volt már benne, hogy nem képzelődik, megindult a hang irányában. Azonban igen nehezen tudott előre haladni, mert az erdő sűrű és vad volt, egy helyen pedig még a gyalogösvénynek is nyoma veszett. A futamok azonban egyre erősebben hallatszottak, és a kíváncsiságtól úgy, nem törődött az akadályokkal.

Végre célhoz ért. Az erdő közepén egy nagy tisztáshoz jutott, amelyen virágos kert között egy villaszerű épület állott. Az épületen magyar felirás nagy fekete betűkkel: „erdészlak”. A porosz mérnök azonban hiába olvasta a felirást, nem értette meg. Körüljárta tehát az épületet és a déli oldalon észrevette, hogy az

Hoitsy Pál előadó azzal a megokolással, hogy az indemnitás nem jogkiterjesztés, hanem jogmegszorítás, kéri a módosítást elfogadni.

Elnök jelenti, hogy 20 aláírással ellátott beadványt adtak át az elnökségnek, melyben névszerinti szavazást s a szavazás másnapra halasztását kéri.

Ugron Gábor azt mondja, hogy a névszerinti szavazást és a szavazás másnapra való halasztását külön kell kérni. S ha most az elnök előterjesztését elfogadják, az csak annak a jele, hogy ők türelmesek.

Lukinics Ödön akar ezután horvátul a házszabályokhoz szólni. (Óriási zaj. Magyarul! Elnök csönget.)

Elnök kijelenti, hogy álláspontjától nem tér el. Nem enged horvátul hozzászólni a házszabályokhoz.

Grahovac is horvátul akar beszélni.

Elnök: Nem értem a képviselő urat. Törszék leülni. (Helyes! Élje!) Ezután reflektál Ugron szavaira, s kijelenti, hogy jövőben Ugron felfogása szerint fogják alkalmazni a házszabályt.

Lengyel Zoltán a házszabályoknak ilyen értelmezése ellen tiltakozik.

Sághy Gyula: Nem akar belemenni az elnöknek azon magyarázatába, hogy távollévők is kérhetnek névszerinti szavazást.

Muzsa Gyula: (A horvátokhoz.) Ugye nem tudja ok, miről van szó? (Derűtség).

Elnök: Sághy szavaira reflektálva kijelenti, hogy a szavazást ezuttal a hétfői ülésre halasztják s ezzel folytatják a részletes tárgyalást.

Az indemnitás részleteit Lengyel Zoltán felszólalása után elfogadták. A címhez holnap fognak szavazni.

Elnök ezután megállapítja a hétfői ülés napirendjét és az ülést öt percre felfüggeszti. Szünet után

Wekerle Sándor miniszterelnök Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter nevében válaszol Hencz Károlynak a villamos vasúti balesetek dolgában, Somogyi Aladárnak a budapesti betegsegélyező pénztárnál előforduló rendellenességek, továbbá Samassa Jánosnak, Vlád Aurélnak, Czobor Lászlónak, Haldsz Lajosnak és Surmin Györgynek interpellációjára.

Pillys Istvánnak a vasúti kocsihiány ügyében előterjesztett interpellációjára Wekerle miniszterelnök sajnálattal konstatálja a vagonhiányt, amelynek főoka az, hogy az államvasutak fejlesztésével járó műveletek kétezer vasúti kocsi kötnek le és hogy az angol szén és egyéb anya-

gok szállítása is nagyon igénybe veszik a teherszállító vagonokat. A kormány mindent megtesz a vagonhiány elhárítása céljából egész Európában összehívta az előadó vasúti kocsikat, mintegy kétszázat, azonkívül 5500 kocsit rendelt. Meg kell várni, míg ezek üzembe helyeztetnek.

Wekerle felelt azután Mazuranics Bogoslávnak interpellációjára is.

Szmrecsányi György a pénzügyminiszterhez interpellációt intéz a Gschwindt-gyár kitélepítése ügyében.

Wekerle azt válaszolja, hogy ez ügyben Bárczy István polgármester járt nála és azt kérdezte, nem kell-e a gyárnak kártérítést adni a szeszkontingensért, ha a gyárat mostani helyéről hatóságilag kitélepitik. Ő azt felelte, hogy hatósági kitélepitések esetén a gyár megtartja az őt megillető kontingenst. Ennél többet most sem mozdhat.

A választ az interpelláló és a Ház tudomásul veszi.

Polit Mihály a szerb egyházi autonómia ügyében interpellál, volt azonkívül két horvát interpelláció is, mire az ülés d. u. 4 órakor véget ért.

Két nap hangulatai.

Írta: Obláth Mariska.

Ékesen szóló, hangzatos nekrológgal szeretném elsimítani az én kedves évszakom, az őszt, a levélhullást, a természet haldoklását s az egyéb hozzátartozó dolgokat, de miután helyiérdekű és nem helyiérdekű poétáink, az ifjak, a tüzesek és a zöldek csengő rigmusokban megénekelték már ezt, nekem nem marad egyéb hátra, mint hideg mosolylyal köszönteni a telet, mint régen és biztosra várt alkalmatlan, kellemetlen vendéget.

Öszinte irigységgel gondolok a medvére, aki ilyenkor bebuvík egy nyugodalmas barlanglakásba, s szépen csendesen átalussza a telet. Hányan vállalkoznának közülünk a téli alváásra édes örömet, de ah, nem lehet! Az ember azért ember, hogy éljen, hogy panaszkodjon, szónokoljon és gyűlésezzen. Valóban úgy tetszik, mintha ez egy kevés vigasztalást nyújtana; a közéleti kiválóságok legalább ragyognának szónoklataikban, s a panaszkodás, ha alapjában véve alsórendű dolog is, ez egyszer helyénvaló. Ebben az esztendőben beh sokszor halljuk a panaszt,

hogy többé a kvalifikáció nem ad biztos existenciát, hogy abban a küzdelemben, melyet a szellemi munka folytat a fizikaival, az előbbi maradna alól. Ez tulajdonképen csak a kisebbik baj volna, ha az ember, akinek abban merül ki élete, hogy jár, kel, munkálkodik, adésságot csinál és hitelez — meg volna elégedve sorsával. De nem. — Mindenki külön-külön egy személyiség, a kinek bódítania kell, ragyogni, elbajolni a többieket s utolérni az utolérhetetleneket. S hogy ilyenkor a vég, a mese a felpukkadt béka és az ökörről, az szomorú, de előrelátható.

Ah, orvos uraimék, önök mégis csak praktikusabb gondolkozású emberek, mint akármelyik kereskedő. Mégis csak belátták, hogy jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok, s engedtek a követeléseikből. Önök is jól jártak, az ellenfél is megkapta a magáét, affélekés kiegyezés, melyből reánk, a tömegre, egy elszomorító tanulság maradt fenn. Látni, hogy olyan emberek, akik tanultak, küzdöttek, pénzt és egy emberélet több mint egy negyedrészenek idejét áldozták fel, hogy bevezhessenek a biztos megélhetés révébe, épen olyan közönséges proletárokká válnak, mint a többi emberek, akiknek minden újra ébredő reggel fel kell venni a harcot a létért való küzdelem nagy csatájában.

És akkor jönnek a városatya választások és jönnek a nagy és kicsi önjelöltek és valamennyi mellől feltör az elfojtott sóhajlás. Oh, hogyha engem megválasztanának! És nem érzik a napi munka fáradtságát, nem a küzdelemben elkoportatott energia hiányát, csak egyet éreznek: mérhetetlen vágyakozást az után, ami cím, rang és képzelte dicsőség. Ha rajtam állna, a város minden polgárának megadnám ezt a nevet, mert a név kell nekik; ha sor kerül egyszer-egyszer a komoly munkára, akkor valamennyi jön és pihegve szól: „oh istenem, miért éppén én, mikor annyi más társam van.” Pedig néha napján kerül ki onnan életrevaló gondolat is, mint például a rendezendő kiállítás gondolata. Kiállítani valónk ugyan nekünk aradiaknak nem igen van, legfeljebb egynehány váltó vár kiállításra és — elfogadásra, de ez nem baj. Hadd ismerjék meg az idegenek ezt a várost a maga nagyszerűségében, az ujonan épült leendő iskolával,

ablakok nyitva vannak és a bővös-bajos hangok onnét áradnak szét. Óvatosan odalopódzott az ablak elé és betekintett. Szerencsére az a fiatal leány, aki egy nyitott zongoránál az ablakhoz háttal ült, nem vette észre azonnal a kíváncsiszkodót.

A mérnök pedig megbüvölve hallgatta a remek játékot. Azt hitte, hogy ott ül a berlini operá egyik páholyában, mert valamelyik Wagner-opera nyitányának coloraturái hallatszottak. És a futamok életet öntöttek a vad rengetegbe, köröskörül mintha apró Walkürok hajlongának.

A mérnök ekkor még közelebb akart lépni az ablakhoz, de lábai alatt valami száraz ág megroppant és ez lett árulója. A leány ijedten hagyta abba a játékot és felugrott helyéről. Az első pillanatban, amint kitekintett az ablakon, ajkán egy halk sikoly hallatszott, a másik percben azonban már mosolygott, mint valami üde rózsabimbó.

Fekete szemével bátran nézett farkasszemet a mérnökkel, aki zavarodottan akart félrehúzódni.

— Bocssáson meg kisasszony, — hebegte a mérnök németül, — nem akartam zavarni.

A leány tiszta német kiejtéssel válaszolt.

— Zavarni, — kacagott édesen, — engem csak a medvék szoktak zavarni. Ellenben örülök, ha élő lényt láthatok. Ön biztosan kedveli a zenét, azért csalták ide a hangok?

— Igaza van kisasszony. Egyedüli élvezetem a zene. És most annyival inkább gyönyört nyújtott nekem a zene, mert régóta kellett azt nélkülözni.

— Hát nem szép zene a sziklák robbantása? — kacagott a leány.

A mérnök csodálkozva nézett a lányra.

Hogyan, hát ez a tünder ismeri őt? A leány pedig hamar észrevette zavarát.

— Nem érti ugyebár, hogy én honnét ismerem magát? Pedig ez nagyon egyszerű. Hanem jöjjön már be a szobába és pihenjen nálunk egy kicsit, tudom ugyanis, hogy el van fáradva.

A mérnököt nem kellett sokat biztatni. A másik percben már ott ültek egymás közelében.

— Először is, — folytatta a leány, — ne gondolja azt, hogy ez egy tündérpalota, vagy boszorkonyvár. Dehogy is! Ez egy kincstári erdészlak és az én apám főerdész itten. Hogy pedig magát honnét ismerem? Elmesélem azt is. A robbantások már a második nap kicsaltak engem is. Leereszkedtem a sziklák között, egészen közel oda ahol dolgoztak. Csakhogy persze engem nem láthattak. — Én azonban mindent láthattam. És azóta napnap után, az volt a legkedvesebb szórakozásom, hogy nézzem a munkálatokat.

A mérnök lelkesülten felkiáltott:

— Micsoda bátor leány maga!

— Na hallja, ehhez csak nem kell bátorság. Hiszen az egész életemet itt töltöttem ebben a vadregényes erdőségben. Ismerem minden fáját, minden szikláját.

— Itt töltötte egész életét? Hát akkor hogyan tanulta meg azokat a nehéz opera-részleteket? Hiszen sokan nem képesek ennyi tudást elsajátítani elsőrangú zenekonzervatóriumokban sem?

Az erdészleány arca kissé elkomolyodott.

— Ugyebár csodálatos ez? De az érdem az én drága jó anyámé. Szegény már csendesen nyugszik lent a völgyben. Oh! ha őt ismertem volna, nem csodálkoznék rajta, hogy ennyit tudok. Ő fiatal éveiben operaénekes volt a bécsi operánál. Egy reggelre azonban elvesz-

tette a hangját. Hiábavaló volt mindent az orvosok nem tudtak rajta segíteni. Akkor azután férjhez ment és azt kívánta, hogy olyan helyre kerüljön, ahol még embereket sem lát. Ott talán nem fog fájni a szíve. És úgy is lett. Ide kerültünk és itten minden boldogsága az volt, hogy engem kiképezzen. Reggeltől estig fáradozott, hol kint, hol bent, hol velem. Egy szomorú, esős őszi napon pedig meghalt. Oh! ne beszéljünk erről.

És a leány elfordította a fejét, hogy ne lássanak hulló könnyei — — — — —

Hiába! a szerelem az égben köttetik. Aratlan kis angyalkák, láthatatlan kezekkel finom aranyszálakat szönek a férfi és a nő köré. A szálakat gombolyítják, gombolyítják, amíg csak össze nem érnek egészen. Csak így lehet az, hogy néha egészen idegenek, akik egymást azelőtt sohasem látták, egy pillanat alatt örök szerelemre lobbannak.

Vagy gondolta-e a porosz mérnök, hogy szívének legnagyobb szerelme, távol hazájától, vad erdőségben fog megszületni. Eleinte küzdeni akart ellene, kerülté az erdészlakot. De Aranka, a kis erdészleány, gondoskodott róla, hogy minél gyakrabban találkozzanak. Ha egy napig nem ment el hozzájuk a mérnök, másnap már leereszkedett a veszélyes völgybe és ott üldögélt szomorúan egy sziklafokon. Szomorúsága ilyenkor még a sziklát is megindította volna, hát még egy emberi szívet hogyan hatott volna meg.

Igy azután hiábavaló volt a mérnök minden erélye és ellenállása, idejének legnagyobb részét az erdészlakban töltötte el és ezek az idők voltak életének legszebb, legemlékezetesebb részletei. Egyikőjük sem kutatott egymás

a vashiddal, a csodaszép épületeivel, csak aztán a sokak kívánni valót bölcsen és ügyesen titkolják el és titkolják el azt a balvégzetet is, a mi reá nehezedik, hogy minden vállalkozásában kudarcot vall.

*

Milyen nagy bajok lehetnek abból, mikor egy miniszter ur ló. A mese ismerős, az egyik sujt a kegyelmes ur, aki jár-ke, automobilozik, s ennek folytán mindenkitől megkívánja az őt megillető kötelességet. — Ejh! Félre az utóból paraszt, mikor a kegyelmes ur úgy akarja. — S a paraszt, csodálatos keveréke a Gorkij-novella hőseinek, s a civilizáció legalsó fokán álló embernek, a ki mint az állat, egy-egy erősebb neszre összerendezve, rémülődve áll odébb, a Gorkij parasztja dobbant egyet a lábával: — Ohó, hátrább az agarakkal, én is vagyok valaki! — s aztán eldördül a lövés, az ideges, a gögös, rosszul célzott lövés, s ijedteben hátra sem nézve, elfut a paraszt.

Tengerbe öntött viz volna sápitozni afelett, hogy ilyesmi is csak Magyarországon történhetik meg. Bezzeg megtörténik ez másutt is, a hol hia, magában bizakodó, modern, felette moderna, mert ideges emberek laknak. Valóban kivételes szerencse, hogy az a paraszt magyar volt, s nem például tót, vagy oláh, mert egészen csinos s a Björnsorn kollega (?) tollára való ügy kerekedett volna ki belőle. Egy magyar miniszter, a ki ráló a tót parasztra, mert nem akar az automobilja elől kitérni.

Szó sincs róla, magyar barbárságot annyit lehetne összehordani, amennyit csak akar. Hogy nem jó helyen keresgél, talán nem épen egészen az ő hibája a lipótvárosi asszony is azt hitte az uráról, aki mindent elfelejtett, hogy elmebajos, s csak aztán mikor egy szókimondó orvosra akadt, tudta meg, hogy nincs az urának bolonderiája, s nincs is egyéb baja, csak nagyon buta szegény.

*

Párisban, az ideális Párisban a napokban meghalt egy fiatalember. Rendes foglalkozása nem volt, rendkívüli foglalkozása annyiból állt, hogy verseket firkálgatott, szép, tüzes, ifjuilángtól égő, s az istenadta intuíciótól megtermékenyített verseket. És jött a hir szeszélyes istenasszonya és szárnyait bontogatva egy-egy helyen elhintegette az ifjúnak nevét. De mert fiatal volt és érzékeny lelkű, az emberek pedig a vi-

multja iránt, nem törődtek a jövővel sem, csak éltek a derűs, napsugaras jelennek.

De az idő múlásával a munkálatok is mindjobban közeledtek a befejezéshez. Mire szeptember közepe lett, a műnt teljesen készen volt. Egy napon át is adták azt a forgalomnak, a mérnök pedig összecsomagolta műszereit és délután bucsuzni akart az erdészlaktól.

Aranka sohase volt még olyan vonzó, mint ezen a szép őszi délutánon. Mikor megpillantotta a közeledő mérnököt, belevágott a zongorába és ugyanazt a nyitányt játszotta, mint amit ismerkedésük alkalmával.

A mérnök behajolt az ablakon és szinte reszkető hangon mondta:

— Bár sohase hallottam volna ezt a nyitányt.

— Miért? kérdezte Aranka.

— Mert akkor most nem kísérne messze hazamba fájó emléke ennek a játéknak. Hiszen rettenetes gyöttrő már a gondolat is, hogy nekünk örökre el kell válnunk.

Aranka tágranyilt szemekkel nézett a férfire. Mintha csak azt mondaná: ne érzékenykedjél, mert sirok.

— Örökre el kell válnunk? Miért kellene? A férfiak szabadon rendelkezhetnek sorsuk fölött. Ne menjen hát el tőlünk. Maradjon itt a szép magyar földön.

— Bár maradhatnék, bár maradhatnék. Ha elszakíthatatlan kötelek nem kényszerítenének a visszatérésre, ne féljen, elhagynám ugyanis hazámat.

— Elszakíthatatlan kötelek?

— Oh! meg kell tudnia a valót! Engem gögicselő gyermekek várnak otthon Berlinben. Eddig erről nem beszéltünk, de most meg kell mondanom. Ezért kell elválnunk örökre.

lágteremtése óta önzők és tapasztalatlanok, meg kellett neki halni — éhen. Közös sorsa ez minden embernek, aki nem tud beleilleszkedni a mai világrend keretébe, a ki kérni nem tud, aki megalkudni nem tud. — És mikor elérkezett a tantalusi gyöt-rődések ideje, talán okosabb lett volna zsákot hordani menni, de menyasszonya volt, a muzsa, a ki-nek egy ködös reggelon felesküdt: „én a tied, te az enyém, ásó kapa választ el minket egymástól.“ És hogy az ásó befuródott a földbe és a kapa meg-esendült a koporsó hideg ércén, mi kicsi napszá-mosai a mindennapi munkának, elfuló lélegzettel te-kinünk a halálban erős után. — Csak rövid ideig, mert itt állnak előttünk a köznap problemák és mi nem vagyunk egy-egy macedoniai Sándorok, hogy karddal vágjuk szét a csomókat. Rólunkmegv agyon írva, hogy orral turjuk a földet és ehhez még a vakonok illuziót keltő bársonybundájával sem ren-delkezőnk.

Összeesküvés Montenegroban.

Megakadályozott bombamerénylet.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 9.

A cettinjei rendőrség sikerült fogást csinált tegnap. Nagy összeesküvésnek jött nyomára, amelynek a szalai Magyarországra is elnyulnak. A cettinjei államnyomda Rojkovics nevű elbocsátott munkása szeptember végén Belgrádba utazott. Amikor onnan tegnap visszatért, a rendőrség letartóztatta s megmotozása alkalmával bombákat találtak nála. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a belgrádi egyetemi ifjuság elnökétől kapta. Belgrádból három montenegrói diák is érkezett Cettinjébe, akiknek szintén bombákat kellett volna átadni Rojkovicsnak. A betűszedő pellengére állította Radovics András volt miniszterelnököt is. Radovicscsal Cattaróban találkozott s e találkozás után Budapestre utazott. A fejedelmi kormány lépéseket tett, hogy letartóztassák azokat a kompromittált embereket, akik Magyarországon vagy Ausztriában laknak.

A Cettinjében letartóztatott Rojkovics könyvnyomdász töredelmes vallomást tett. Elmondta, hogy őt a Belgrádban székelő montenegrói omladinisták bérelték föl Nikita montenegrói fejedelem és a fejedelmi család tagjainak meggyilkolására. Az összeesküvők Belgrádban megbeszélték, hogy bombával pusztítják el Nikita fejedelmet, egész családját, a kormány tagjait, aztán kikiáltják a forradalmi kormányt, amely Belgrádból kapja instrukcióit.

A vizsgálatot nagy titokban folytatják. Megállapították, hogy a montenegrói omladinának hatszáz tagja külföldön rejtőzködik, igen sokan vannak Cattaróban, Raguzában, Belgrádban és olasz földön. Montenegroban egyetlenegy sem maradt, mert a kormány irtóhadjáratot indított ellenük. Be van bizonyítva, hogy az omladinisták, akiknek főfészkük Belgrád, elsősorban Nikita fejedelem és dinasztinája tagjainak életére törnek. Rojkovics nyomdász volt kiszemelve, hogy bombát hajtson a fejedelem elé. A kézrekerült összeesküvő elmondta, hogy mikor Belgrádból elutazott, Botovics montenegrói diák bátorította és egy egész marék aranyat mutatott neki, biztatta, hogy pénz van bőségesen. A letartóztatott Rojkovicsnál leveleket is találtak, amelyek súlyosan kompromittálnak több kiváló állású belgrádi udvari hivatalnokot, sőt állítólag az összeesküvésről a szerb udvarnak is tudomása volt. Cattaróban is elfogtak több montenegróit, akik Belgrádból jöttek oda és részük volt a tervezett összeesküvésben. A montenegrói zavarokat minden jel szerint Belgrádból szitják. A szerb fővárosban 19 4 óta két forradalmi csoport azon fáradozik, hogy Montenegroban lázadást támasszon és a fejedelmet megfoszssa trónjától. Az egyik forradalmár csoportnak élén Vukotics Miklós főhadnagy, Milena montenegrói hercegnőnek unokaöccse áll, aki 1904-ben Belgrádba menekült. A szerb udvar kitüntető szíveséggel fogadta és Vukotics azóta sűrűn levelezett Montenegroban maradt cinkostársaival. Az idén júliusban összeesküvést fedeztek föl egy feltartóztatott levélből, amelyből kiderült, hogy tiszték merényletet forral-

Az erdészleány egy darabig szótlánul bámult maga elé. Ugy nézett le, mintha egy sötét sírgödörbe tekintene.

— El kell válnunk örökre? Országok fog-nak bennünket elválasztani.

A mérnök észrevette a kétségbeesett tekintetet és átkarolta gyöngéden a leányt.

— Aranka, bocsásson meg. Nem akartam ilyen nagy fájdalmat okozni magának.

— Megbocsássak? — felelt szomoruan Aranka, hiszen maga nem vétkezett ellenem. És ha vétkezett volna is, mindent megbocsátunk. Akit szeretünk, annak meg is bocsátunk. Kísérje el messze útjára az én bus emlékem.

— A legszebb magyar tündér emléke.

— A legboldogtalanabb magyar leány emléke... Hanem mielőtt örökre elválnánk egymástól, ne tagadja meg egy kérésemet?

— Amit csak tehetek, mindent megteszek.

— Arra kérném csak, hogy maradjon még egy napig itt. Holnap délután ilyenkor jöjjön fel, akkor talán már erősebb leszek a bucsuzáshoz. Most nagyon sajog a szívem és zug a fejem. Nos, megteszi-e?

A mérnök szótlánul bólintott — — —

Az országban seholsem olyan szép az őszi, mint Erdélyben. A hegyek-völgyek között ilyenkor szélszentes nyugalom honol. A sárguló fák és a sötét sziklák egyformán hallgatnak. Csak a ragyogó napsugarak öntenek életet a pusztuló, haldokló természetbe. És a napsugaras tájakon az élet és halál méltóságteljesen ölekeznek egymással.

Az az őszi délután, amikor Aranka végleg akart bucsuzni, különösen szép volt. A mérnök minduntalan megállt, hogy visszapillantson a

hallgatag völgyekre, amint az erdészlak felé ment. Vissza-visszapillantott, hogy minél jobban bevésődjék lelkébe ez a kedves, felejthetetlen táj.

Mikor a tisztásra kiért, a nap éppen teljes erejével ráragyogott az erdészlakra, amely csendes és elhagyottnak látszott. Most nem fogadták a Walkür futamok, csak a szomorúság árnyai lebegtek körös-körül. A mérnök lassu léptekkel közeledett az ismerős bejárat felé, de nem fogadta ott senki. Mintha a ház lakói elköltöztek volna.

Benyitotta az ajtót és amint a nehéz tölgyfaajtó csikorogva kitérult, ijedten hátrált vissza. A szoba egészen sötét volt, csak egy asztalon égett két szál gyertya és a gyertyák között fehér ruhában feküdt Aranka. Körülötte őszi rózsák voltak szétszórva mindenfelé. A zongora nyitva volt és a hangjegytartón Walkür nyitánya hevert. Talán bucsuzóul ezt játszotta? Talán ez volt Aranka hattyudala.

Mikor a mérnök leküzdötte legelső rémületét, odarohant a ravatalhoz, de Aranka hideg volt már. Leborult hát az asztalra és kétségbeesetten jajgatott:

— Oh bocsásson meg, bocsásson meg!

Mikor az öreg főerdész hazaérkezett, így találta őket. A mérnök szinte ájultan hevert a ravatal mellett.

— Így találtam — mondta fájdalmasan. — Rettenetes vég. És ennek én vagyok az oka.

A főerdész megtörve borult térdre.

— Szegény Aranka. Elmegy az anyjához. Talán az anyja jött érte? Hiszen ő is így halt meg. Eppen ilyen ravatalt készített magának, ezen a helyen, ő is... összel... ilyenkor... És sirtak mindakettén.

nak Nikita fejedelem ellen és a szerb udvar tudott a tervről; a kompromittált tisztek akkor Cattaróba menekültek. Nemsokára azután Nikita fejedelem Bécsben volt és emlékeztet, hogy egy magasrangú udvari dignitárius előtt így szólt nagy keserőséggel:

— Olyanok, akik vér az én véremből, hus az én husomból, életemre törnek!

A második összeesküvő csoport az, mely a szerbiai anarkistákkal tart, ez a montenegrói omladina. Innét indult ki 1903-ban a merénylet terve Sándor király ellen és a véres juliusi éjszaka után az omladinisták vérszemet kapva, elhatározták, hogy bombával megölik Nikita fejedelemet és Jankó Vukotits miniszterelnököt. Ennek a frradalmár csoportnak vezetői Botovics Tivadar és Dakovics Markó, aki Grachovában ütötte föl főhadiszállását és nagy forradalmár tevékenységet fejt ki. Ez év augusztusában Belgrádon tudták, hogy a montenegrói omladinisták merényletre készülnek Nikita fejedelem ellen. A szerb sajtóiroda is be volt avatva a tervekbe; erre vall az a körülmény, hogy abban az időben a szubvencionált lapok utasítást kaptak Nikita fejedelem ócsárlására. A Zbovrán is követte a belgrádi sajtóiroda instrukcióját és mikor a fejedelem Bécsbe utazott, ez a zágrábi ujság dörgedelmes vezércikkben követelte, hogy Nikita mondjon le. A merénylet terve nyílt titok volt, maga a fejedelem is tudott róla. Vukotics belügyminiszter titokban Zimonyba ment és egy kis helyiségben fölkeresett több bosznia-hercegovinai emigránst, akik elárulták neki a montenegrói omladinisták összeesküvésének tervét. A csetinjei kormány ettől fogva lázasan üldözte az omladinistákat. Belgrádban illetékes helyen felszólt és így sikerült a merényletet meghiusítania.

A város villanytelepe.

Világítás házi kezelésben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 9.

Érdekes számítások kerültek ma a tanács asztalára. A városnál már régebben foglalkoznak azzal a tervvel, hogy az utcák világítását házi kezelésbe vegyék. A városra nézve nemcsak jelentékeny megtakarítással, hanem rövid időn belül nagyobb haszonnal is járna a terv keresztülvitele. Arra nézve egyelőre nincsen megállapodás, hogy a villanytelep megváltásával, avagy egy új villanytelep felállításával valósíták-e meg a tervet. Ez különben is részletkérdés, amely csak akkor nyomul majd előtérbe, ha a főkérdésben döntés történik.

Mint minden vállalkozásnak, úgy természetesen ennek is anyagi rugói vannak. Kellő fedezet nélkül nem lehet a nagyszabású tervet megvalósítani miért is előbb reális számításokat kell eszközölni, valjon a város belemehet-e a vállalkozásba, annélkül, hogy anyagi érdekeit veszélyeztetné. Lőcs Rezső gazdasági tanácsos ezirányban alapos tanulmányokat tett és számításait ma terjesztette a tanács elé. Kimutatja, hogy a villanytársasággal kötött szerződés értelmében 1908. november 1-én a fővonalakon felszerelt ilylmpák közül tizenötöt nem köteles többé a város a villanytársaság által világíttatni. Ezen a réven nagyobb összeg jut a világítás házi kezelésének céljaira.

Jelenleg a város sokkal több gázlámpát éget, amint amennyire a gázvilágítási részvénytársasággal kötött szerződés szerint kötelezve van. A szerződésileg megállapított 99 078 köbméter helyett majdnem 150 000 köbmétert fogyaszt el ilyenképen a város, ami 8510 koroná-

vál többé kerül. Ha ezt az összeget a házi kezelés céljaira használnák fel, úgy minden valószínűség szerint anyagi károsodás nélkül fel lehetne állítani a villanytelepet, vagy pedig megváltani a most üzemben levőt. Lőcs tanácsnok egy ötven éves kölesönt kontemplál. Ha az évi törlesztés 8510 koronát tenne ki, úgy 785 000 korona kölesönt lehetne felvenni. Ebből az összegből pedig fel lehet állítani a villanytelepet.

A reális alapon nyugvó számítást a tanács is elfogadhatónak találja, de egyelőre nem tárgyalja, hanem utasítani fogja a legközelebb megválasztandó városi üzemigazgatót, hogy tegyen részletes javaslatot a nagyfontosságú ügyben.

Valószínű, hogy pár hónapon belül, dülöre jut a kérdés és így Arad nemcsak a vízvezeték, hanem az utcák világítását is házi kezelésbe veszi.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A csókon szerzett vőlegény, vígjáték. Este: A bolond, operette. (Bérlet B.) Hétfő: A zsába, tohózat. Hegedüs Gyula vendégfőléptével. (Bérlet C.) Kedd: Az ördög, vígjáték. Hegedüs Gyula vendégfőléptével. (Bérlet A.) Szerda: A fátum, dráma. (Bérlet B.) Csütörtök: A város, szimfonia. Bemutató előadás. (Bérlet C.) Péntek: A város, szimfonia. (Bérlet A.) Szombat: Rip van Winkle, operette. (Bérlet B.)

* A bolond. A magyar zenés darabok egyik gyöngye Rákosi Jónó A bolond című meséje, melyet ma este olyan előadásban hoztak színpadra, melyről egész bátran az elragadtatás hangján emlékezhathatunk meg. Kállay Jolán és Hunyady József művészetüknek legjavát nyújtották, alakításuk nemes művészettel megjárzott, szerepek igazi bámulatot és elragadtatást váltottak ki a közönségből. Kállay Jolánál Bimbó szerepében meglepő drámai képességét bámultuk, énekművészetét több alkalommal méltányoltuk, ma valósággal brillirozott. Bimbó szerepében Hunyady József ismét bizonyosságát adta nagystílusú művészetének. Megrázó volt a szegény bolond tragikus szerepében és a közsétség nyílt színen is többször ünnepelte a kitűnő művész elsőrangú alakítását. Nagyon jó Dell urfi volt Ladiszlav, mulatságos triumvirátus Faludy, Delly, Horti. Kedvesek voltak a három leány szerepében Kun Irén, Zalay Margit és Harmath Józsa. A humort Leövey és Szathmáry képviselték. H. G.

* Karácsonyi tárlat Aradon. Az Aradi Képző és Iparművészeti Társaság elhatározta, hogy karácsonykor ismét tárlattal lép az aradi közönség elé a pünkösdi kiállításnál is magasabb színvonalú, művészeti értékekben dus tárlatot mutat be. Az a minden pártolásra méltó törekvés, melyet ez a fiatal kultúregylet mutat, biztosítékul szolgál arra nézve, hogy ezt a második nyilvános szereplést is siker fogja koronázni. A kiállítás rendezésére a Nemzeti Szalont kéri fel a társulat. A választmányi ülés során Lőcs Rezsőné urhölgy magára vállalta, hogy a társulat céljait érdekében hölgybizottságot szervez. Elhatározta a választmányi ülés, hogy az első képsorsolást a jövő év elején ejtik meg. Az ülést Kintzig János elnök vezette.

* Uránia-színház Aradon. Aradváros kulturális intézményeihez a napokban új és nagy hivatásra váró műintézet sorakozik. A Simonyi utcában a régi színház épületben egy külsőszégekben is impozáns színház épül, mely egészen új művészeti iránynak nyújt hajlékot. Az új színház az Uránia színház lesz. Az Uránia színház mellett, hogy szórakoztató előadásokban,

velített és mozgó-képekkel illusztrált, tanulságos darabjaival egyik elsőrangú kulturális tényezője lesz Aradnak, mozgó-fénykép előadásai-val valóságos szenzációra tarthat számot. A nagyközönségnek egyik legolcsóbb és legkedveltebb szórakozási helye lesz az Uránia színház, melynek izléses építészeti része Steiner József műépítész egyik legsikerültebb alkotása.

* Hegedüs Gyula vendégjátéka. A jövő hét színházi mű-ora sok érdekességet s komoly műélvezetet ígér a közönségnek. Hegedüs Gyulának a modern, magyar színjátszás ünnepe mestereinek két estere terjedő vendégjátéka vezet be a hetet. A Vigszínház agyavű művésze két legkiválóbb szerepét játssza el Aradon. Hétfőn a legszellemesebb francia boházatok egyikében a Zsába-ban alakítja az oró. Kedden pedig az Ördög címszerepében lép fel. Hegedüs Gyulának ez egyik legbrilliansabb alakítása, amelyivel Budapesten szenzációs sikert aratott.

* A város. Hegedüs Gyula vendégjátékán kívül még egy nagy színházi eseménye lesz ennek a hétnak. A Szendrey-féle szimfonia pályázatra benyújtott darabok legjobbjai: A város című dráma kerül bemutatásra. A zsűri ezt a darabot tartotta értékes drámai eseményénél és pompás szerkesztésénél fogva a legkiválóbbnak s mint első jelöltet ki arra, hogy azt az aradi közönségnek bemutassák. A darab szerzője, ezideig még ismeretlen s ilyenformán a csütörtöki eredeti bemutatás még inkább magán fogja viselni a premlierek minden érdekességét és izgalmát. A város előadásában a drámai társulat elsőrendű tagjai vesznek részt.

* A filharmoniai hangversenyt holnap, vasárnap délután 5 órakor tartják meg a Fehér Kereszt-szálloda nagytermében. A hatalmas zenekar játéka, mint a múlt évben, úgy az idén is kiváló élvezetet fog nyújtani. Biztosíték erre Zellner karmester híre, tudása és a közreműködők jeles képességei. Jegyeket már nagy számban váltottak, jeleül annak, hogy Arad előkelő társadalmának érdeklődése mindjobban fordul a filharmonikusok kulturális és művészeti tevékenysége felé. A műsort lapunk más helyén közöljük.

* Az Urhegy—Albert kiállítás. Az Urhegy—Albert kiállítás nagy látogatottságnak örvend. Az utolsó héten közel 1000 vendég fordult meg a tárlat izléssel berendezett helyiségeiben. A képekből és szobrokból is szép számmal vásárolt a közönség, amelynek körében már oszladozni kezd az a bahit, hogy a kiállítás megtekintése vétel kötelezettséggel jár. A szép sikerű tárlat már csak 8 napig marad nyitva.

* „Köztelek Zsebnaptár“ 1908. Szerkesztik Rubinek Gyula, az OMGE igazgatója és Szilassy Zoltán, a GEOSZ titkára. 2 kötet ára 4 korona. A Köztelek gazdasági zsebnaptára ezen kötetével a 14-ik évfolyamba lép. A szerkesztők, hiven az előző években kifejtett törekvéseikhez, a zsebnaptár ezen évfolyamat is jelentékenyen kibővített alakban bocsáják közre. A szükséges kibővitések folytán, továbbá a zsebnaptár könnyebb kezelhetősége végett a jelen évfolyam már két kötetben jelent meg, a melyeknek az elseje a naptár és a különféle gazdasági, könyvtári adatok bejegyzésére szükséges rovatolt jegyzékeket és az országos vásárok felsorolását tartalmazza, minek folytán a tulajdonképeni zsebnaptár amellől, hogy céljának teljesen megfeleljen, zsebben könnyebben hordozhatóvá válik és így kezelése kényelmesebb. A zsebnaptár előző évfolyamaiban foglalt a gazdaság gyakorlati vitele közben szükséges különböző adatok és szakközlemények képezik a zsebnaptár második kötetét. Ezek az adatok és közlemények ezen évfolyamban az előzőkhöz képest jelentékenyen kibővítve és teljesen kiigazítva vannak. Különösen ki kell emelni, hogy a szakközleményeknek rendszeres tartalmán kívül a növénytermelés és az állatfogatásra vonatkozó adatok számos oly új közleménnyel vannak kibővítve, amelyeket a szerkesztők a gazdasági tudományok mai állásának megfelelőleg szükségesnek láttak felvenni s amelyek a könyvhasznavehetőségét jelentékenyen emelik. Minden könyvkereskedésben megszerezhető, olvasóinknak a legmelegebben ajánljuk.

A városatya-választások.

Jelölés a III. kerületben.

Pótjelölés a II. kerületben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 9.

A harmadik kerületben ma este nyolc órakor tartották meg a városatya-választásokra a jelölő értekezletet, amelyen a polgárság nagy számban jelent meg és nagy ovációkban részesítette Müller Károly országgyűlési képviselőt, valamint Szalay Arnold dr.-t, a kerületi párt elnökét. A polgárságnak különösen tetszett Szalay Arnold beszédének azon része, a melyben bejelentette, hogy Müller Károly nem szavazza meg sem a kiegyezést, sem a kvóta felemelését.

A jelöltek közül különösen ünnepezték Müller Károlyt, Szalay Arnoldot és Zima Tibort, aki ugyis mint hírlapíró, ugyis mint az iparosok érdekeinek egyik képviselője kiváló érdemeket szerzett arra, hogy bekerüljön a törvényhatósági bizottságba. Az értekezlet lefolyásáról alábbi részletes tudósításunk szól:

A délutáni órákban valóságos rémhírek jártak keresztül a várost. Kávéházakban, vendéglőkben egyébről sem volt szó, mint a harmadik kerületi jelölő ülésről. A szenzációk kedvelői zajos tüntetésekről, háboruba illő cselekedésekről, előre kiszelt ravasz haditervekről sőt véres verekedésről is regéltek, amelyet a keringő hírek szerint az elégedetlenek egy része és a szociáldemokraták terveztek. Este felé városzerte beszélték azt is, hogy a disszidálni akarók a szociálistákkal társulva már délután két órakor zsúfolásig megtöltötték az értekezlet színhelyét szolgáló Mókus vendéglőt, hogy vig borozás mellett, de vesztéjszóan várják be a „hivatalosokat“, akik közül különösen Szalay Arnold dr.-t, a harmadik kerületi függetlenségi és 48-as párt érdemdus elnökét, nem akarják a helyiségbe beengedni. Az élénkebb fantáziájuk már el is képzeltek a Választó-utcában a szektorlásokat, a barrikádokat, melyeknek tetején a bor gőzétől és az önjelöltek neveitől lelkesülő nyakkendő nélküli burzsoák és vörös nyakkendő sötét ruhák a „Pereát“ ot elzengik. A képzeletben előkerültek már a vas és fadorongok, a veszélyes de elegáns angol bokszerok, négy és hatlövétű roszdás, vagy finom acélból csiszolt, fényes markolatú revolverek, sőt a hallucinálék már hallották is a lövések zaját, a sebesültek jajveszékését és látták, amint a hivatalos jelöltek, élükön Szalay Arnolddal, hanyat-homlok menekülnek a Mókus elől, átengedvén a csata-teret a disszidánsok csekély, de elszánt csapatának és a különböző elvtársaknak, akik magukra maradván, diadalmasan kiáltják ki a saját külön jelöltjelket.

A Mókusban.

Ilyen volt a hangulat az esti órákban és így magától értetődik, hogy városzerte lázas volt az érdek ödés. Sokan komoly összehúzósektől tartván, nem akartak elmenni a jelölő értekezletre. A vezetőségnek valósággal kapacitálnia kellett egyeseket az elmenetelre, megnyugtatóván őket, hogy a rémhíreket a csekély számú elégedetlenek, a duzzogó önjelöltek terjesztették a polgárság elriasztására, így remélvén a talaj meghódítását. A pártvezetőség előre is tisztában volt ezzel a taktikával és nem is vették komolyan, inkább mulattak rajta. Arra el voltak készülve, hogy a jelölő értekezlet za-

jongás nélkül nem fog lefolyni, de ez elvégre járuléka minden e fajta mozgalomnak, anélkül, hogy befolyásolná az előrelátható eredményt.

A jelölő értekezlet színhelyét szolgáló választó-utcai Mókus vendéglőnek alacsony, de barátságos, faboltozatu helyiségei már jóval nyolc óra előtt zsúfolásig megteltek. A nagy teremnek az ajtó felé eső részében foglaltak helyet azok, akik azzal a céllal vonultak fel, hogy némi zavart támasezanak és befolyásolják a többség előrelátható akaratát. Egyelőre csendesen, szinte hangtalanul viselkednek, mintha preparálni akarnák hangjukat a döntő ütközetet megelőző csatára. Az egyik sarokban néhány román választó csendesen idögál, kedélyes dohányzás mellett, amely csakhamar füsttárlattal tölti tele a levegőt. A füstkarikák kellemetlenül keringenek és köhögésre ingerlik a gyöngébb mellűeket. A másik sarokban néhány piros nyakkendő diszlik. Csakugyan eljöttek a szociáldemokraták is, de csak néhányan. A java részük otthon maradt. A falak mellett felállított hosszú asztaloknál foglal helyet a harmadik kerületi polgárság, amely csendes nyugalomban várja a pártvezetőség megjelenését. A két külső helyiséget szintén megtöltik az érdeklődők, részint szavazók, nagyobb részt azonban nem azok, sőt leginkább jámbor, békés emberek, akik véletlenül tévedtek be az ivóba és talán halvány ideájuk sincs, hogy mi fog lefolyni odabenn. Vannak összesen vagy hatszázan a legbelsőbb teremben, választó vagy háromszáz a barrikádok elmaradtak, sőt a zsebek sem dudorodnak a harci eszközöktől, a botok pedig — nem voltak tucat számra — felkerültek a szegekre.

Háromnegyed nyolcig, dacára a nagyszámú közönségnek, csendes minden, csak a megszokott vendéglői zaj, üvegek csörrenése, néhány kirívó diskurzus morajlik. Háromnegyed nyolckor hirtelen választási hangulatba csapnak át. Felhangzik az első dörgő éljen. Szalay Arnold dr.-nak szól, aki törzskarával megjelenik az iróban. Élénk szimpátiá nyilvánítások között vonul fel a fehér abrosszal leterített elnöki asztalhoz. Széles gesztusokkal, mosolyogva köszöni meg az ovációt, amelybe egy egy disszonáns hang is belerikit, de a hatalmas éljenekben nem is sértő, inkább mulatságos. Szóval Szalay nem kénytelen megfutamodni, amit elenyésző számú ellenesei sajnálattal vesznek tudomásul. Nyolc óra felé a polgárság türelmetlenkedni kezd. Az értekezlet megnyitását óhajtják.

— Rögtön — szól csittitól Szalay. — Mindjárt itt lesz Müller Károly.

És alighogy kimondja, csakugyan megjelenik a város közszerejében álló, érdemben gazdag képviselője: Müller Károly. Olyan éljenzést, amilyen ekkor felhangzik, már hat éve nem hallottak a Mókus falai. Talán akkor sem ünnepezték oly intenzíven Arad város képviselőjét mint most, aki érdemeit ugyszólván napról napra öregbíti.

— Éljen, éljen, éljen, Müller Károly — és se vége se hossza a tüntető ovációknak.

Az értekezlet.

Néhány hosszú perc telik el a tüntetésben, de végre is elül a zaj és szólásra emelkedik a harmadik kerületi függetlenségi párt elnöke, Szalay Arnold. Az ő ismert, pompás erejű hangján kezd:

— Az első szó, amely ajkamról elhangzik, legyen a hála és a köszönet szava. Fogadják tisztelt polgártársaim a párt vezetősége nevében köszönetemet, hogy ily tekintélyes számban megjelentek és emelik az ünnepej fényét.

Percekig tartó tapsvihár és éljenzés hangzik fel. Szalay Arnoldot valósággal ünnepelek.

A háttérben kontrázik ugyan néhány éles hang, de az ellentüntetők csakhamar belefáradnak. Szalay pedig így folytatja:

— . . . De fogadják polgártársaim az én csekélységem, azonkívül Barcza István, Blaskovits Antal, Dobró Pál . . .

— Elnök ur — szót kérek! — kiáltja egy borizú hang.

— Ki vele! — kiáltják és már már emelkednek az öklök is.

— Fogadják továbbá — folytatja végre Szalay Arnold — Fritz József és Kiss Ferenc . . .

— Abcug! — kiáltják sokan, abban a hiszemben, hogy már a jelölésekről van szó.

— Ez nem jelölés! világosítja fel őket Szalay Arnold és folytatja:

— A felsorolt polgártársakon kívül fogadják még Nagy Kálmán és végül szeretett képviselőnk, Müller Károly nevében hálaikat, hogy bizalmukkal kitüntettek bennünket.

Ismét dörgő éljenzés hangzik fel:

— Halljuk Szalayt! Halljuk! Halljuk! — kiáltják.

— Uraim, — szól ezután Szalay Arnold — megbízatásunk 1908. január 1-én lejár. Arad város törvényhatósági bizottsága úgy határozott, hogy az új választások e hó 17-én lesznek. Egy véletlen eseményt kell felemlítenem. Éppen ma hat éve jelöltek ki bennünket, ezen a helyen.

— Éljen Müller! éljen Szalay! — zúgnak végig a termen.

De epés közbeszólás is elhangzik:

— Elég sajnós! — kiáltja egy elégedetlen honpolgár.

Derültség. Maga Müller Károly nevet a legjobban. Az e fajta incidensek már hozzátartoznak a választási mozgalmakhoz. Szalay Arnold ellenben visszavág:

— Sajnos? Ha magának sajnós, hát jól van. Hat évvel ezelőtt . . . — folytatja ezután, — de alig kezdi el, a terem hátsó részében a csekély számú szociálisták ismét zajongani kezdenek. Végre is lecsillapítják őket.

— Kijelenthetjük, — folytatja Szalay — hogy polgártársaink elveihez hívek maradtunk, hogy az élénk terjesztett ügyekben atyai gondoskodással és lelkiismereteséggel, becsületesen jártunk el és fogadjuk, szívünkön fogjuk viselni a polgárság érdekeit.

Ismét tüntető éljenzés. Valaki közbeszól:

— Ne politizáljunk!

— Igazsága van, nem is politizálok, de isten segítségével fogok még ezen a helyen politikálni . . .

Szalay Arnold beszédét ekkor egy Lale János nevű nyugalmazott tanító zavarja meg, aki előzőleg is többször közbeszól.

— Lalle? kiáltják, ki vele, ki vele. A szójáték derültséget kelt. Szalay Arnold folytatja:

— Itt ül az oldalam mellett Müller Károly, szeretett pártelnökünk és pártvezérünk. Ő politikai elveihez mindenkor ragaszkodott. A kiegyezési javaslatot nem fogadja el. A kvótát nem hajlandó felemelni, hanem ellene szavaz.

Kívánja az önálló magyar jegybankot, az önálló magyar vámterületet és a független Magyarországot. A mi működési körünket úgy hiszem ismerik, tisztelt polgártársaim. Egy városban élünk és különben is mindenki olvassa a napilapokat, amelyekben értesülést szerezhettek munkásságunkról. Amikor közérdekről, amikor néha egyesekről volt szó, teljes becsületességgel szolgáltuk polgártársainkat, az öök érdekéért mindenkor sikra szálltunk . . .

— Maguk szavazták meg a pótdát, kiáltja egy éles hang.

Ismét percekig tartó lárma tör ki, amelynek elültével Szalay így folytatja:

— Akármennyire is zibonganak egyesek, fogadják egyről biztosító szavukat: a mi polgáraink független és becsületes embereket fognak választani.

Müller Károly beszéde.

Zajos éljenzés. Müller Károly szót kér. Harsány Halljuk! kiáltások hangzanak fel. És Müller beszélni kezd. Beszédét több ízben megszakítják. Az egyik közbeszólásra a vihar elementáris erővel tör ki.

— *Ki vele! Dobjuk ki!* kiáltják.

— Mélyen tiszteit polgártársak! Egyik legszebb jogunk, — kezdi Müller Károly — hogy összejöve, kölcsönös megértéssel, a város érdekeinek szem előtt tartásával, de benne politikai jogaink megvédésével olyan egyének kezébe tegyük le a bizalmat, akiknek gondolatmenetét, szívét, érzelmeit ismerjük. Ez a hely volt, ahonnan kiindult pályafutásom, ez, ahonnan kiindult politikai munkásságom. Nagyon természetesnek fogják találni, hogy most, mikor ötödször jelenek meg itt az önök színe előtt, megköszönjem bizalmukat. Azokat látom most is magam körül, akikkel együtt indultam el és akikkel együtt most deres fővel állok egy huszonhat esztendő politikai és a város szolgálatában eltöltött múlt után. Ezt a múltat el nem felejthetjük soha. Az a szeretet fog vezérelni a jövőben is és az az igazság, amely a becsületes emberek szeretete és igazsága.

Tisztelt polgártársak! Nem baj, ha vannak itt megtévelyedettek, ha vannak káprázatos szeműk és rövidlátók. Örülünk ha idejönnek, ha látják, hogy mint vagyunk mi becsületes polgárok együtt, mert legalább megtisztul a lelke. Tisztelt polgártársak, a mi mélyen tisztelt pártelnökünk, Szalay Arnold dr. joggal hivatkozhatott a becsületes munkásságra, mert ha a múlt ténykedéseit megvizsgáljuk, csakis erre a meggyőződésre juthatunk.

— Hát a pótdadó? kiáltja valaki.

— A belső kerületek is épúgy viselik a terheket. Azok még többet fizetnek, de a harmadik kerület érdekel az önök képviselői által megvoltak védve. Bizni lehet abban, hogyha ilyen polgárság rendelkezik, úgy — ha van is itt egynehány eltévelyedett ember, — ezeknek szava semmit sem ér.

A jelölések.

Zajos éljenzés közepette fejezi be ezután Müller Károly hatásos beszédét és rátérnek az értekezlet tájékoztató tárgyára a jelölésekre.

Az ajánlásokat Szalay Arnold dr. jelenti be:

— A függetlenségi párt vezetősége napokon át tartó megfontolás után azzal a javaslattal lép a polgárok elé, hogy a következőket jelölje: Először érdemekben gazdag képviselőnk, Müller Károlyt...

Viharos taps, szünni nem akaró éljenzés. A jelölést egyhangulag elfogadják. Szalay ekkor átadja a szót Steigerwald Alajosnak. Az ő jelölése következik.

Néhányan, különösen a szociálisták, élükön Gallovich Károlylyal abcugban törnek ki. De a következő pillanatban tulharsogja őket a taps és az éljenzés. Szalay Arnoldot immár harmadszor ünneplik a mai est folyamán. Steigerwald Alajos formás beszédet mondott, amelyben kiemeli, hogy Szalay nemcsak a város, hanem a harmadik kerület szülőtte. A legmelegebben ajánlja.

Öt percig tartó újabb ováció. Szalay alig győzi megköszönni. Közben egy kis incidens támadt a szociálisták vezérével, Gallovich Károlylyal, aki egy asztalra állva abcugolja Szalayt.

— Nincs joga beszélni! — kiáltják. — Nem harmadik kerületi választó.

Gallovich vörös színű röpcédulákat osztogat, majd pedig elhagyja a helyiséget.

A Szalay Arnold jelöltetéséről szóló határozatot maga Müller Károly hirdeti ki. Majd Szalay veszi át a szót:

— Ajánlom továbbá a régiók közül Blaskovits Antalt, Dobró Pált és Fritz Józsefet...
Eljenzés. Az ajánlatot elfogadják.

— Ajánlom — folytatja Szalay — városunk egy fiatal, de nagy képzettségű és nagy tehetségű polgárát, Zima Tibort.

Zimát szintén percekig ünneplik. Egy elmentmondó hang sem hangzik el.

A következő ajánlott Szathmáry István tanító, de az értekezlet nem fogadja el, hanem helyette Szathmáry Károlyt jelölik, aki szintén ünneplésben részesül.

A pártvezetőség ajánlatba hozza Rothmüller Ferencet, aki azonban nem hajlandó a jelöltséget elvállalni, mire Tavrof Józsefet jelölik és végül Ravasz Imrét.

Még egy pár taps és éljen és az értekezlet berekesztették. A hivatalos jelöltek névsora a következő:

Blaskovits Antal
Dobró Pál
Fritz József
Müller Károly
Ravasz Imre
Szalay Arnold dr.
Szathmáry Károly
Tavrof József
Zima Tibor

Az értekezleten jelenvoltak Müller Károly és Szalay Arnold dr. életetésével osztottak szót.

A II. kerületben.

A II. kerület polgárainak egy tekintélyes csoportja elégedetlen lévén a tegnap megejtett hivatalos jelöléssel, egy huszonöt tagból álló bizottságot küldött ki abból a célból, hogy ebben a kerületben egy második listát készítsen.

A huszonötös bizottság ma este 8 órakor ült össze a 888 hoz címzett vendéglőben, ahol szavazással a következő listát állapította meg:

Stauber József
Tabakovits Emil
Hehs Béla
Kosztka Emil
Ifj. Czeller István
Nagy Kálmán
Kovács Vince
Nesnera Aladár
Liptner Ernő dr.

A jelöltek listáját a bizottság tudomásvétel végett egy értekezlet elé terjeszti, mely holnap (vasárnap) délután 4 órakor tartatik meg az Ipartestület helyiségében.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

A város november hó 13-án tartandó rendes havi közgyűlésének sorrendjére újabban a következő pontokat tűzték ki:

9. A tanács előterjeszti, hogy Kormon Gyula, Nagy Lajos, Babó Ida, Friebeisz Miklós, Bagi Sándor, Auer János, Buzás Ferenc, Gazdag Antal, Feszler Károlyné, Erdős Dezső és Faragó László által emelt új épületre a községi adómentesség megadását. 10. A város szabályozási bizottságnak javaslata az *üzletvezetőségi palota helyének újbóli kijelölése* iránt. — 11. A közlekedési bizottságnak javaslata az *autómobil omnibusok* kocsiszerkeztének megrendelése iránt. — 12. *Mosócsy* István kérelme a simándi ut melletti elterülő ingatlanra egyrészenek házhelyek előjára leendő feloszthatásairánt. 13. *Moskovits* Zsigmond kérelme a színházépületben

birtoltja előtt kirakatnak felállíthatása iránt. 14. Polgármester előterjesztése az újonnan szervezett „*városi gépiparok igazgatója*” állás betöltése céljából *rendkívüli közgyűlés* tartása iránt. 15. Az üresedésben levő *számtisztviselő* állásnak választás útján való betöltése. 16. *Kövér* Ferenc irodatiszt kérvénye hat heti szabadságidő engedélyezése iránt. 17. A *tisztviselő* ügyészség betérjeszti az Arad hegyaljai motoros vasút részvénytársasággal kötött terület használati szerződés jóváhagyási tárgyában. 18. Az aradi önkéntes tűzoltói kar kérvénye 3400 korona évi segélyének 4800 koronára való felemelése iránt. 19. A főszámvevő jelentése a világitásra előirányzott összegek kimutatása tárgyában. — 20. A pénzügyi bizottság javaslata a *városi tisztviselők drágasági pótléka* tárgyában. — 21. A tanácsnok javaslata az 1907. évben teljesített aszfalt munkák értékének megállapítása s a törlesztési tervzetnek elfogadása iránt.

Bánffy a kormány ellen.

Wekerle Bécsben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 9

A koalíciónak nem fog jól esni az a sok súlyos igazság, amit *Bánffy* Dezső báró az erdélyrészi ev. ref. egyházkerület közgyűlésén, ahol mint világi főgondnok elnökölt, a koalíció fejéhez vágott. *Bánffy* konstataulta, hogy a tanítókról szóló törvényvel a mai parlament a reakció utvesztőjébe került és a ház azon határozata, hogy az urnapi körmenetben küldöttségileg vesz részt, sérelem a protestáns egyházzal szemben.

A horvátok tiltakozása.

A horvát koalíció az alábbi levelet intézte ma a képviselőház elnökségéhez:

Nagyméltóságú Elnökség! A magyar országgyűlés 1868. XXX. és a horvát országgyűlés 1868. I. t. c. 59 §-a értelmében „tekintettel arra, hogy Horvát-Szlavon Dalmát országok politikai nemzetet képeznek, külön saját territóriummal bírnak és belügyekben saját törvényhozással és autonóm kormányval bírnak, megállapítatik, hogy ugyanazon királyságok képviselői egy közös országgyűlésen, mint a delegációkban is használhatják a horvát nyelvet.” Ezzel a képviselőkre hagyatott, mely nyelvet használnak horvátot, vagy magyart, beszédeikben, interpellációkban, az elnökséghez intézett kérdéseikben, írásbeli előterjesztéseikben, indítványaikban stb. A Nagyméltóságú elnökség mindaddig az alaptörvény ezen intézkedése iránt mindenben a kellő tisztelettel viseltetett, amint nagyméltóságú Justh Gyula elnök az 1907. június 5-én a 168 ik ülésben éppen házszabályvitában ki is jelentette: „Bocsánatot kérek, a horvát képviselő uraknak teljes törvényes joguk van horvátul beszélni. A képviselő ur éppen az ezen jogokra vonatkozó törvényt idézte. Ez a joguk meglévő, respektálni kell.” Azután június 14-én: „Bocsánatot kérek, a törvény szerint minden horvátországi képviselőnek joga van a horvát nyelvet használni.” De az 1907 november 7-iki ülésen nagyméltóságú Návay Lajos elnök nemcsak hogy megtagadta Lorkovics dr.-nak, a 8-iki ülésen pedig nagymélt. Rakovszky István elnök Surmin György és Lorkovics Ivánnak a házszabályokhoz való felszólalást, hanem, mi több, mindkét elnök ki is jelentette, hogy a jövőben nem fogják többé megengedni, hogy a házszabályokhoz horvátul szóljanak. Ezek a kijelentések ellenkeznek az alaptörvény fentemlített intézkedésével, s ezért a Horvát-Szlavon Dalmátországok alulírott közös országgyűlési képviselői a két elnöknek az elnöki székéből történt kijelentés ellen a leghatározottabban tiltakoznak és kijelentik, hogy ilyen kijelentések után is ebben a Házban tovább is a horvát nyelvet használni fogják, amint eddig is folytonosan használták. Következnek az összes aláírások.

Wekerle Bécsben.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott s vasárnap dél-

előtt kihallgatásra jelenik meg a király előtt. Ez alkalommal jelentést tesz a politikai helyzetről, első sorban a kiegyezésről és a horvátországi ügyekről. Ugyanekkor Wekerle tanácskozik fog a közös miniszterekkel a közös kiegyezés tárgyában.

Bánffy beszéde.

Kolozsvárról jelentik: Az év. ref. egyházkerületi közgyűlésen elnöklő Bánffy Dezső báró azzal kezdte beszédét, hogy 1902-ben a következő szavakkal nyitotta meg az erdélyi ref. egyház közgyűlését: megnehezült az idők vészes járása feletünk. Ma sem mondhat egyebet, sőt talán még jobban megnehezült az idő és mi még gyengébbek vagyunk. A ref. egyházban a széthúzás tüneteit látja, pedig éppen ma kell összetartani a retrográd irányzattal szemben. Védekezni kell, mert a középkor ujult fel a mai türelmetlen és reakcionárius áramlattal.

Majd áttért a törvényhozás működésének bírálatára. A magyar törvényhozás 1791 óta szabadelvű irányzatú volt a vallási kérdésekkel szemben. Az 1907. évi törvényhozás ettől az irányzattól eltért. Az 1907: XXVII. t. c., a tanítótörvény egyik szakasza megtörte a liberális irányzatot és megkezdte a magyar törvénytárban a visszafejlődést. E törvény a világi tanítókat állami fenhatóság alá helyezi, de a szerzetesek és apácák nem állanak állami fenhatóság alatt, ezeknek szabad elhanyagolni a magyar nyelv tanítását és egyéb szabálytalanságokat is követhetnek el. A magyar törvényhozás a 20. században lemondott azokról a jogokról, amelyekért Eötvös József, Kossuth és Deák sikra szállott.

Sérelmesnek találja azonkívül a képviselőház azon határozatát, hogy küldöttségileg vesz részt az urnapi körmenetben, amely pedig csak egy felekezeti ünnepe s amelyet IV. Orbán pápa az eretnekek feletti győzelem emlékének megünneplésére rendelt. Ezzel a képviselőház — öntudatlanul is — tüntetett a protestánsok ellen.

Bejelentett gyilkosság.

A regényes Mari.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 9.

Csaplovics Mária 22 éves szakácsnő regényes hajlamu hölgy. Elolvasta az összes füzetes regényeket. „A vérbefult család”-tól kezdve egészen a „Leánygyilkos hasfelmetsző”-ig és ezekből alakult ki a világnézete.

Egyébként vallásos, sűrűn templomba járó, csendes természetű és egészen jól főző leány, akivel gazdája csak egy dolog miatt állt állandó perpatvarban: a cselédszobában a tükör alatt ott állt a fészület, előtte feküdt a revolver. A perpatvar persze a revolver miatt volt, amelyet a regényes Mária nélkülözni nem akart.

— Kérem, ez a szimbólum, mondotta: az élet és a halál. Krisztus urunkkal a balkézben, megyek keresztül az életen, de jobbomban a revolver és használni fogom, ha a halált óhajtom magamnak vagy másnak.

Oberschall Viktor budapesti pénzügyminiszteri számtiszt, akinél Váci-ut 20. szám alatt a leány szolgált, végre is beletörődött az állandóan töltetlen revolverbe, mert egyébként semmi bajt nem okozott a Mari.

Pedig ő szegény nagy bajban volt. Szeretett. Nagyon szeretett. Váltig énekelte szabadon a Lili után: „Akit szerettek, egy csöndér!” Mert csöndér volt. Csak volt. Kilépett, hogy elvegye a Mari. Legalább ő azt állította, hogy azért lép ki. Kilépett és ellépett. Azóta a Mari hírért sem hallotta. A Marinak pedig nem volt nyugta. Sós és kozmás volt minden étel.

E hó harmadikán a Mari sürgőnyt kapott hazulról:

„Azonnal gyere, nagyanya meghalt.”

A Mari meg volt rémülve, meg volt törve, egész nap zokogott és negyediken elutazott Budapestről a temetésre, azzal az ígérettel, hogy hetediken visszajön. Nem jött. Maga helyett ajánlott levelet küldött.

A levél igen érdekes, de nagyon hosszú. Többek között ezeket írja benne a Mari:

„Egy gazembert szerettem, aki megcsalt, megrontott és összetörte gyenge szívemet. Azt ígérte, elvesz, de ez eszeágában sem volt. Pedig mennyit vacsorázott a nagysága konyháján. Mindentől a legjobb falat neki jutott. És egyéb is jutott neki. A fészületre és a revolverre megesküdt, hogy beköti a fejemet. Hamisan esküdött. Elpártolt a fészulettől. Most jön a revolver.”

A nagyanyám jól érzi magát. Szüleimmel sürgönyöztettem magamnak, menjek haza, meghalt a nagyanya. De csak azt akartam, hogy decemberben sürgönyözzenek. Eltévesztették és novemberben sürgönyöztek.

Bocsásson meg a Nagysága, akit úgy szeretek, mint a saját, tulajdon anyámat, de én nem megyek el többet. En elmegyek Párkányfalura és onnan más csöndörök fedezete alatt a börtönbe. Mert én gyilkolni fogok. Megtudtam, hogy az a gazember feleségül veszi egy lévai asztalos leányát. Most a gazember Párkányfalun van. Hetediken odamegyek és lelövöm. Rögtön a merénylet után sürgönyözni fogok a nagyságának, hogyan sikerült.”

Csaplovics Mária eddig még nem sürgönyözött, de Oberschallék a levelet elhozták a főkapitányságra.

A rendőrség megindította az eljárást.

Aradi alakok.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi iparosok I-ső betegsegélyező és temetkezési egyesület folyó évi november hó 10-én, vasárnap d. u. 3 órakor a Magyar-utca 4. számú saját házában hivatalos helyiségében rendez havi ülést tart, melyre a választmányi tag urakat ezuton is tisztelettel meghívja Rosmanith Albert egyesületi elnök. Ugyanezen alkalomkor havi befizetések eszközölhetők, valamint 2 korona beiratási díj lefizetése mellett új tagok felvétetnek.

Zöldy Marci Aradon.

Beszélgetés a művészzsel.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 9.

Zöldy Marci: ez a név fogalom Magyarországon. Fogalma a *self made man*-eknek, akik részben vágnak neki a világnak s bármilyen körülmények között is érvényesülnek, mert megvan bennük a törhetetlen akaratere és saját egyéniségük józan értékelésének adománya. Zöldy Marci a huszárfőhadnagy uniformisát cserélte fel a hegedűvel, amelylyel Amerikában szerzett nevet a magyar művészetnek. A katonából művészzsé lett férfi egy ismeretlen pályára nehézségeit a szó szoros értelmében játszva győzte le: hegedűjátékát csodálkozással hallgatták a tengeren túl is.

Zöldy Marci most Aradon időzik menyasszonyánál, Magyar Ferenc gépgyáros leányánál. Az Aradi Közlöny egyik munkatársa felkereste Roosevelt barátját, akit bájos menyasszonyával együtt talált.

Zöldy Marci kedves egyszerűségével monddta el amerikai diadalutjának ismert részleteit, mikor azonban tudósítónk a jövő tervei felől kérdezett tőle egyetmást, kitért a felelet elől.

— Mikor Amerikában voltam, — mondotta — az aradi lapok megbélyegző modorban említették fel rólam, hogy cigarettát árultam. Elég baj, hogy Magyarországon még mindig olyan felfogás uralkodik, amely a munkát szégyennek tekinti. Nos, én igenis, árultam cigarettákat és egyéb tárgyakat is, mert mikor Amerikába értem, nem volt több pénzem 47 dollárnál. Így kerestem hetenként 10 dollárt. Azután ezzel felhagyva, zenekart szerveztem. Hogy ezzel miú sikereket értem el, az közismert dolog.

Most itthon vagyok, de jövő terveimet illetőleg semminemű irányban nem nyilatkozom, nem akarom magamat ismét esetleges félremagyarázásoknak kitenni. Annyira független ember vagyok, hogy még magamat sem akarom lekötöni egy terv szolgálatára. Azt sem mondhatom meg, hogy Magyarországon maradok e, vagy visszamegyek Amerikába. Most vőlegény vagyok és e pillanatban menyasszonyom kívül senki és semmi nem érdekel. Farsang elején lesz az esküvőnk. Hogy azután mihez fogok? Annyit mondhatok csak, hogy életemet ezután a *munka eszméjének* szolgálatában kívánom eltölteni.

Amerikából történt eljövételéről a következőket mondotta:

— Roosevelt elnök bucsulátogatásom alkalmával nagyon kegyesen fogadott. Ezuttal is tapasztaltam, hogy az elnök a magyarokat szereti és becsüli. Olyan nyilatkozatot tett ugyanis, hogy magyar, skandináv, holland és svájci ember nem jöhet elég Amerikába. Ezekre az intelligens elemekre munkabírási szempontjából az Egyesült Államoknak feltétlenül szüksége van.

Zöldy Marci ezzel be is fejezte mondani valóját, amely jobban jellemzi a kiváló hegedűművészt, mint egy csomó életrajz. A munka embere beszélt, egy tetőtől talpig férfi, aki szembe tud nézni mindennel, ami előítélet és kicsinyesség ebben az országban megragadt.

Zöldy holnap Nagy Sándor dr. országgyűlési képviselővel együtt utazik vissza Budapestre.

Összeférhetetlen tisztviselők

Aradiak és megyeik.

Lemondani! Lemondani!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 9.

A köztisztviselők tekintélye egyenesen megkívánja, hogy még a rosszakaratu gyanúsítások árnyéka se férjen a tisztviselők integritásához. Ez az elv vezette *Andrássy Gyula* gróf belügyminisztert, a mikor rendeletet adott ki a közigazgatási tisztviselők összeférhetlenségére vonatkozólag.

A belügyminiszter ugyanis rendeletileg utasította az összes vármegyék és szabad királyi városok főispánjait, valamint a polgármestereket is, hogy a közigazgatási tisztviselőket az összeférhetetlen állások elfogadásától és megtartásától *tiltsák el*. Így az alispánok és a központi tisztviselők a vármegye területén bárhol, a szolgabírák pedig a járásaikban levő pénzügyi tagoknál *sem igazgatósági, sem felügyelő bizottsági tagságot nem vállalhatnak, vagy ipari és kereskedelmi vállalatokban nem részesedhetnek.*

Ha valamelyik közigazgatási tisztviselő a főispán ez irányú felhívásának haladéktalanul eleget nem tette, *ellene a fegyelmi eljárást azonnal meg kell indítani.* Hasonló rendeletet bocsájtott ki a belügyminiszter a városi tisztviselőkre nézve is. Előrelátható, hogy a köznapokban számos magasabb állású közigazgatási tisztviselő nyugdíjazását fogja kérni, csak hogy a nagy jövedelemmel járó, de összeférhetetlen állásait megtarthassa.

A belügyminiszter körrendelete folytán már a közel jövőben érdekes változások fognak bekövetkezni több aradi és aradmegyei pénzügyi tagoknál és vállalatnál. Hacsak a miniszter bizonyos kivételeket meg nem enged, a következő változások hamarosan be fognak állani:

Dálnoki Nagy Lajos alispán kénytelen lesz lemondani az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztárnál viselt felügyelő bizottsági tagságáról. *Keresztes Gyula dr.* két ilyen tagot veszít el a rendelet folytán: az Aradi Polgári Takarékpénztár és a Neptun fürdő r. t. igazgatósági tagságát. A Központi Takarékpénztárnak két új igazgatósági tagot kell választania *Darányi János* tb. vármegyei főjegyző és *Nachnebel Gyula* árvaszéki elnök helyett, akiknek szintén le kell mondaniuk.

A város tisztviselői közül *Lős Rezső* gazdasági tanácsnokot, *Reicher Károly* főügyészt, *Sarlot Domokos* főkapitányt és *Joó Béla* árvaszéki ülnököt érinti a rendelet. *Lős Rezső* ugyanis az Aradhegyaljai motorosvasut r. t. igazgatósági tagja, *Reicher Károly* felügyelő bizottsági tag az Aradi Takarékpénztár és Segélyegylet m. sz.-nél, *Sarlot Domokos* felügyelő bizottsági tag az Aradmegyei Takarékpénztárnál, *Joó Béla* pedig az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezeténél felügyelő bizottsági elnök. A rendelet szerint valamennyiüknek le kell mondaniuk.

A vármegye területén csupán *Csukay Gyulát*, a kisjenői járás főszolgabíróját és

Schenk Ferenc pécskai főszolgabírót kényszeríti lemondásra a rendelet. Az előbbi ugyanis a Kisjenői Takarékpénztárnak, az utóbbi pedig a pécskai járási takarékpénztárnak az igazgatója.

A választási harctérről.

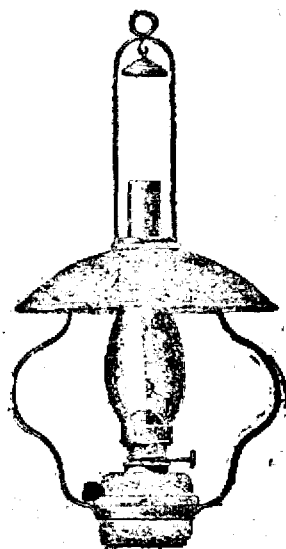
(Illusztrációkkal.)

Arad, november 9.

(Saját tudósítónktól.) Forró, szenvedélyes jelölő gyűlés folyt le ma este a *Szép Fridolin* hoz címzet vendéglőben. A polgárok közötti különvélemény, amely a legszentebb jogok gyakorlásának mikéntje körül kifejlődött, előbb harsogó vitákban, majd sikerült ököltornában jutott kifejezésre, úgy, hogy pártunknak több közszertelt tagját tekintélyes gyomordaganatokban kibővülve vitték haza a velük egy elven levők.

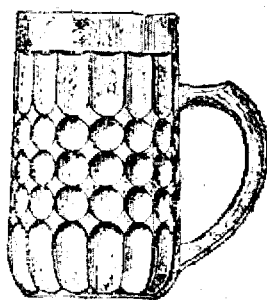
A mindvégig feszelen hangulatban lefolyt értekezletet az elnök kelkes beszéddel nyitotta meg.

— A közgyűlési teremben, ugymond, a vak sötétség uralma terjed. Olyanokat kell odaválasztani, a kiknek elméje ott világosságot gyújt az agyokban, a mint a fölöttünk függő petroleum lámpa az agyukat megvilágítja! ...

Az elnöknek ez a beszéde leirhatatlan izgatottságot keltett. Mindenki elértette belőle, hogy az elnök *Rondella Kalaz*. Mátyást a gázgyár igazgatósági tagját értette.

— Ohó! — kiáltotta közbe a szervezett ellenakció vezére, miközben, a bekövetkezendők vésszel előhírnökeként, egy hatalmas korsó sört hozatott magának.

— Én nem szoktam senkire se oktrojálni a véleményemet. Azonban vagyok bátor t. polgártársaimat figyelmeztetni, hogy aki ebben a kerületben a larmázási joggal élni akar, az menjen a szomszéd kerületbe!

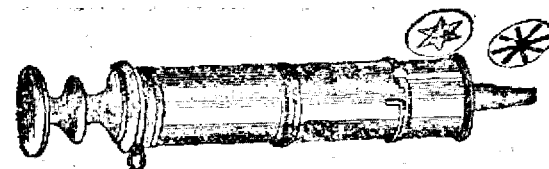
— Ez terrorizmus! — kiáltották közbe.
— Micsoda disznóság! — vetették ellen.

A hangulat kezdett mind emelkedetebbé válni. A nagyobb hatás kedvéért az elnök ellenzéke az evőeszközökkel kezdtek csörömpölni a tányérokra, ami megkapó harmóniába olvadt a „Bitang! Gézengúz! Nem kell fogtechnikus!” és hasonló kifejezések morajával.

Ebben az ensembleben állott fel az ellenzék szónoka.

— Az elnök ur, — mondta — úgy látszik, — háboruszkodni akar a kerületben. Lehet; de

előre figyelmeztetem, hogy ilyen módon halvaszületett jelölteket fog a világra hozni.

— Ugy van! Ugy van!

Erre ismét az elnök szólalt föl.

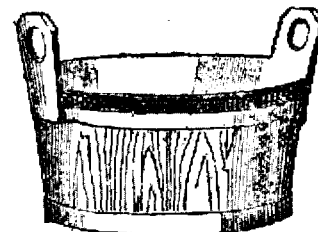
— En tisztelem a szólásszabadságot. Ugy veszem azonban észre, hogy a t. szónok ur, amikor nem az általam ajánlott jelöltekről beszél, meglehetősen eltér a tárgytól. Kérem tehát, hogy térjem magába, mert ellenkező esetben kénytelen lennék az elnöki csengőt a koponyájához recscenteni!

Ez az elnöki enunciació végképen fölforgatta a hangulatot. Attól lehetett tartani, hogy a vitaközök késhegyre mennek.

— Gyönyörű dolog! — mondták. Hát ezt nevezik jelölésnek. Kijelentem, hogy az a névsor, amelyet az elnök elébünk terjesztett, nem egyéb moslékos dézsánál, amelybe a kerület szennyét összekeverték. Ha ezt a moslékos dézsát be akarják adni a kerületnek.

— Eláll! Abcug! —

Nem vagyunk kíváncsiak a bőrsére! — hangzott az elnök pártja felől.

— Állatkert! — viszonzták amazok.

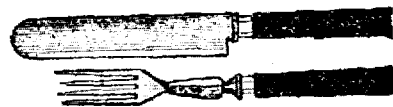
— Az elnök ur által ajánlott jelöltek mind olyanok, — mondotta az ellenzéki vezérszónok, — a kik, ha bekerülnek a törvényhatóságba, mind a hat éven keresztül hallgatni fognak, mint a csuka!

— Ugy van! Dugóhúzóval se lehet belőlük egy szót kihozni.

— Az majd elvállik! — mondta az elnök. Miután ellenvéleményt egyáltalán nem hallottam, a megjelentek egyhangú lelkesedése folytán az általam előterjesztett listát elfogadottnak jelentem ki.

Az ezután kitört viharból a filharmonikusok hangversenye se nyújthat nagyobb zenei élvezetet. A legkülönbözőbb hangárnyalatok szétválaszthatatlan összevisszaságban gomolyogtak egymásba. Csakhamar székek és poharak kezdtek röpködni. Az ellenzék részéről igen kedves figyelemre és megkülönböztetett lojalitásra mutatót, hogy az értekezlet elnökét egy csiszolt kristálypohárral vette célba. Azonban sem ez, sem a polgárok nagy gyakorlatra való boxer-csatája nem indíthatta az elnököt arra, hogy a már berekesztett értekezletet tovább folytassa. A verekedés lecsillapultával szuró pillantást

vetett az ellenpárt vezérére, azután elhagyta a helyiséget, ahol a polgárok alkotmányos értekezlete ily impezans formák között nyert kifejezést.

Hat százalék.

Az Osztrák-Magyar Bank kamatlábemelése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 9.

Az Osztrák Magyar-Bank a bankkamatlábat 6 százalékra emelte fel.

A londoni bank kamatlábemelése a bécsi előtörzsdé deroutján kívül alig okozott nagyobb nyugtalanságot a többi európai tőzsdének. Ugy vélik, hogy a legnagyobb bajon már túl vannak. Ezt a reményt több körülmény táplálja. Van néhány jelentés, mely szerint Amerika több, nagy arany megbízást törölt, továbbá olyan jelentés is érkezett, mely szerint nagy arany szállományok érkeztek a kontinensről Londonba. Ha ez az arany Londonban maradhat és nem küldik el Amerikába, akkor a helyzet Angolországban, mely most az egész kontinense kihatással van, megerősítést nyerne.

Mint Bécsből táviratilag jelentik nekünk, az osztrák-magyar bank főtanácsa ma rendkívüli ülésben 5 ról 6 százalékra emelte a leszámítolási és 7 százalékra a lombardkamatlábat.

Az osztrák-magyar bank főtanácsának mai ülésén, amelyen Bilinski lovag kormányzó elnököt, a főtanács előadója kifejtette, hogy a bank az év legnehezebb terminusán, az októberi terminuson a rendkívül erős igények ellenére is simán haladt át. A bankvezetőség ezért abban a reményben volt, hogy a folyó év hátralévő részében alig lesz szükség a kamatláb emelésére. Az időközben kitört amerikai pénzválság következtében azonban az összes európai pénzpiacokon az az irányzat kapott lábra, hogy a pénzvizonyok megvédése céljából mindenütt a legerősebb rendszabályokhoz, a kamatlábemelésekhez folyamodtak.

Az osztrák-magyar bank, amely legfőbb feladatát a monarchia pénzvizonyai rendezettségének fenntartásában látja, a devizaárfolyamok általános emelkedésének és a nemzetközi pénzpiac általános feszültségének hatása alól nem vonhatja ki magát és ezért indítatva érezte magát a kamatláb felemelésére, ha nem is oly jelentékeny mértékben, mint ezt a külföldi jegybankok tették.

Budapestről jelentik: A budapesti tőzsdén a tegnapi derout után a helyzet ma valamivel javult és az árak emelkedést mutattak. A mai nap folyamán ugyanis Londonból kedvező hírek érkeztek. Bécsből azonban hanyatlást jeleztek, úgy, hogy a jobb árak mellett is a forgalom nagyon csekély volt.

TANÜGY.

(*) A marosmelléki Tanító-egyesület f. hó 7 én tartotta őszi gyűlését Ujaradon. Déllelőtt 9 órakor szent misét hallgattak az egybegyűlt tanítók, majd a leányiskolába vonultak, ahol lefolyt a gyűlés: Pál Miklós aradi tanító épületes előadást tartott. Reiner Károly ujaradi kántor a hangjegy szerinti énektanítást mutatta be. Délután 2 órakor a Martini-féle vendéglőben ebéd volt, melyen a tanítóságon kívül Ujarad és előkelősége is részt vett.

HIREK.

Meghívó.

A IV. kerület választópolgárait alulírott elnökség tisztelettel meghívja az e hó 10 ikén (vasárnap) este 8 órakor a Karolina-utca és Ferenc tér sarkán levő „János vitéz”-hez címzett vendéglőben megtartandó törvényhatósági bizottsági tagfelölő értekezletre.

Az aradi függetlenségi és 48-as párt elnöksége.

Panama a fővárosnál.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 9.

A főváros hatodik kerületében, a Terézvárosban nagy adópanama derült ki. Az adóhivatal egyik tisztviselője, Bosnyákovics János a fővárost ezekkel, talán százakkal károsította meg azáltal, hogy Jámbor Gyula dr. ügyvédjelölttel és több terézvárosi polgárral szövetkezve, számos adózóval, — természetesen kellő honorárium fejében — kevesebb adót fizettetett, mint amennyit a kivetés szerint reája róttak. A sápon azután segítőtársaival osztozkodott.

Bosnyákovics csak néhány éve dolgozik a közigazgatás ez ágában, de már hosszabb ideje gyanu alatt állt s hónapok óta figyelik manipulációit. Most egyik büntetését tetten érték.

Jámbor Gyula dr. azzal szokta felkeresni az adófizető polgárokat, hogy neki módjában áll javukra kevesebb adó fizetését kieszközölni. Akadtak egyesek, akik belmentek az üzletbe és mert tényleg kevesebbet fizettek, a közben járó mindig megjutalmazták. Legutóbb egy terézvárosi kávésnak tette azt a szíveséget, hogy 4000 koronával kevesebb adót fizettetett vele. Ezért ezer korona jutalmat kapott, de rajta vesztett, mert tetten érték és a vizsgálatot úgy ellene, mint Bosnyákovics János és társai ellen megindították.

A kár óriási összeg, amelynek nagyságáról megközelítőleg se lehet most még pontos képet nyújtani. A könyvek átvizsgálása, évekre visszamenőleg, éjjel-nappal folyik.

A kompromittált adófizetők tekintélyes fővárosi polgárok.

— **Katonai vendégek Aradon.** Schweitzer Lajos lovag, tábornok, a tomesvári 7. had est parancsnoka és Rukavina Emil altábornagy, a nagyváradi 17. gyaloghadosztály parancsnoka Aradra érkezett.

— **A német császár új unokája** Berlinből jelentik: A német trónörökös nő ma délelőtti egészséges fiúgyermeket szült.

— **Az osztrák kabinetválság.** Bécsből táviratozzák: Az osztrák kabinetválság már véget ért. A bécsi hivatalos lap holnapi száma közölni fogja a miniszterek felmentését és az újonnan kinevezettek névsorát, amely azonos a lapunkban már közöltekkel. A lelépő miniszterek kitüntetésekben részesülnek.

— **Francia pletyka a király vejéről.** Néhány nap előtt mi is hírt adtunk arról az incidensről, amelyik Ferenc Szalvátor főherceggel Bregenz mellett történt. A főherceg automobilja ugyanis nekiment egy parasztkocsinak és azt feldöntötte. Ezt a hírt a párisi „Matin” ma érkezett számában, legnagyobb meglepetésünkre a következő formában látjuk viszont.

Ferenc József veje.

Bécs, november 5. (A „Matin” saját tudósítójának távirata.) Ferenc Szalvátor főherceg, a király veje tegnap egy hölgy kíséretében automobil ki-

rándulást tett és Bendenz (?) mellett feldöntött egy parasztkocsit. Az automobil csak kevésbé sérült meg és a főherceg, valamint utitársnője, aki nem tartozik az udvari körökhöz, baj nélkül menekültek meg. Ez a távirat nagy felfordulást okozott az udvarnál, ahol már valószínűnek tartják a válást.

Eduig szól a francia lap tudósító jelentése, amelyik nem egyéb szenzációhajhászásnál, mert ismeretes dolog, hogy Ferenc Szalvátor főherceg és neje, Mária Valéria főhercegnő példás családi életet élnek. A rágalom annál felháborítóbb mert a főherceg a kérdéses alkalommal éppen családi ügyben használta az automobil: a fiait vitte a feldkircheni gimnáziumba.

— **Az adófelszámolási bizottság működése.** Az adófelszámolási bizottság az 1907. évre kivetett III. oszt. kereseti adó ellen beadott felbontások tárgyalását f. é. november hó 11. ik napján d. u. 3 órakor kezdi meg Nachtnébel Ödön kir. tanácsos bizottsági elnök ur lakásán. (Kazinczy u. ca 12. sz. a.)

— **Az aradi állomásfőnök ünneplése.** Az aradi vasuti állomás tisztviselői lelkes hangulatban lefolyt ünnepélyt rendeztek Homonnai Nándor állomásfőnök tiszteletére, a kit a napokban felügyelővé léptettek elő. Az állomásfőnök tiszteletére a vasuti vendéglő nagytermében társasvacsora volt, a melyen Kronstein Vilmos dr. ellenőr üdvözölte az ünnepeltet határos, öltözet felkészítővel. Homonnai meleg szavakkal fogadta és köszönte meg a szeretetnek bensőségteljes megnyilatkozásait. A társasvacsorán e'envolt az állomás egész tisztviselői kara, az aradi főváros részéről Fényes Kálmán főmérnök, az aradi osztálymérnökség részéről Gyulányi Rezső felügyelő.

— **Eljegyzés.** Hegedűs Loránt, az aradi sajtó egyik legkomolyabb és legjelentősebb munkása, az Arad és Vidéke segédszerkesztője és Hoffmann Lilly urhölgy, Hoffmann Sándor debreceni könyvnyomda és laptulajdonos leánya, jegyet váltottak egymással.

— **Pincér, — egy liter zsidóvért!** Az ugynevezett kabaret állítólag a művészetet népszerűsíti. Csütörtökön ugyanis Szilágyosmlyón — mint onnan jelentik — kabaret estély volt a vendéglőben, ahol jelen volt többek között Draskóczy András is, Bánffy Albert báró jószágigazgatója. A bonorum direktor virágos hangulatban volt — még pedig olyan hangulatban, amely feltétlenül szül valamit. Az egyik ember ilyenkor hatszor bele lő a nagybögőbe, a másik bögőnek nézi az eget, a harmadik hazafias tüntetést csinál. De a tulnyomó rész, ah, a tulnyomó résznek ilyenkor valami szerény kívánsága van. Draskóczy András is, a nem tudni hanyadik flaskónál belejutott ebbe a hangulatba. Egyszerre felállott az asztaltól s rákiáltott a pincérre:

— Nézze izé! Hozzon nekem rögtön egy bűdös zsidót, mert én zsidóvért akarok inni.

A pincér körülnézett a teremben, hogy melyik bűdös zsidót vigye oda a nagyságos jószágigazgató urhoz megcsapolás céljából. De a míg nézett-nézegetett, egy másik asztaltól szintén felállott egy ur. Nem sokat tétovázott, hanem határozott léptekkel oda ment a jószágigazgatóhoz.

— Én Mandel Dezső, vagyok, mondotta higgadtan. Itt a zsidó!

Es ezzel előbb jobbról, aztán balról ugyan pofon vágta a jószágigazgatót, hogy szikrázott a szeme a bonorum direktornak és az arcát előntötte a vér. A dolognak másnap lovagias elintézése lett. Draskóczy és Mandel Dezső kétszeri golyóváltással párbajt vívtak. Sebesülés nem történt.

— **Aradi vasutasok fogyasztási szövetkezete.** A magyar szt. korona országai vasutas szövet-

sége kebelében alakulandó *fogyasztási szövetség* ma vasárnap délelőtt 9 órakor tartja alakulási közgyűlését, melyre részjegyeseket ez uton is meghívja a szervező bizottság *elnöksége*.

— **Kvassay Károly temetése.** *Budapesti tudósítónk* jelenti: *Kvassay Károlyt*, az alsó lovversenyen tragikus véget ért fiatal huszárhadnagy holttestét, ma délelőtt szentelték be Alagon, azután vasuton a Kvassay-család birtokára a veszprémmegyei kéttornyulakra szállították, ahol holnap fogják a családi sírboltban örök nyugalomra helyezni.

— **Kiutasított afrikai herceg.** Azok közül az exotikus hercegek közül, a kik Európába jönnek, egy kis civilizációt tanulni, nem nagy dicsőséget szerzett a fekete fajnak *Menelik Lajos* herceg, *Menelik Tamásnak*, a zuluk fejedelmének fia. Az ifjú herceg kiművelődött, de a civilizációnak fölöttébb rossz oldalait is elsajátította: a szélhámoságot is megtanulta. Igen rossz társaságba keveredett, s már több ízben csaláson érték. Mindez Szászországban *Lipcsében* történt, ahol több embert nagyobb összeg erejéig megkárosított. A manipulációnak végre is fölöttébb kellemetlen következménye lett: *Menelik Lajos* herceget ugyanis mint egy lipcei távirat jelenti, a szász királyság területéről *kiutasították*.

— **Házasság.** *Jasek Béla* kir. posta és távirat-tisztviselő ma kötött házasságot *Hercegh Irén* kisasszonnyal Aradon.

— **Drágábbak az orvosok.** A *Budapesti Terézvárosi Orvostársaság* tekintettel arra, hogy az orvosi tiszteletdíjak évtizedek óta nem változtak, dacára annak, hogy azóta az élet minden vonalon nagy fokban megrágult, elhatározta, hogy a háziorvosi honoráriumokat felemeli. Másrészt sokkal realisabb alapnak tartja a külföldön is divó számlarendszert, melynek alapjául a rébány év előtt kibocsátott miniszteri díjazás szolgál. — Házi orvosi gyermekfennállása esetén is olyan rendkívüli szolgáltatásokért, mint a műtétnek, vagy azoknál való segédkezés, szüléseknél való segélynyújtás, konziliümökön való részvétel és himnuszok, külön díjazás jár, amelyekért az orvos rövid időn belül számlát küld.

— **Barabás Béla új háza.** *Barabás Béla* dr. a nagykörösi kerület országgyűlési képviselője megvette a Maros-utcában, a Késmárky-féle telket, ahova új két emeletes palotát építette. A palota terveit *Tabakovits Emil* műépítész készítette.

— **Vaggonhiány mindenfelé.** *Budapesti tudósítónk* jelenti: A magyar államvasutaknál beállott vaggonhiány legutóbb a sószállítás körül idézett elő nagy zavarokat. A különféle bányavidékeken 1700 vagonra való só áll készletben, amelyet kocsik hiányában nem tudnak elszállítani. A vidéki fogyasztó közönség keserves levelekkel fordul a sójövédék vezérigaznokságához, amely a rendeléseket intézi, — de amely most nem képes a megrendelt mennyiséget, kocsik hiányában — elszállítani. A vasutigazgatóság a reklamációkra kijelenti, hogy a fokozott szállítási igényeknek eleget tenni ezidőszáig nem tud. Egyéb termények szállítása körül is bajok vannak. *Demeter szabolcsmegyei* községben 1800 vagonra való káposzta vár szállításra. A község lakosságának ez képezi egyedül jövedelmiforrását, a nép tehát nagyon el van keseredve a szállítás késedelmissége miatt s megfenyegette az ottani állomásfőnököt, ha az expediciálásiól sürgősen nem intézkedik. Az állomásfőnök azonban nem tud rajtuk segíteni.

— **A csizmatolvaj.** Izgalmas jelenetnek voltak szemtanúi tegnap délután a József főherceg uton sétálók. Egy öreg ember futott az ut

közepén, amely gyorsan csak bírta a lába. Közében egy pár csizmát lengetett, utána pedig — mint ahogy a mozgófényképeken látható — számtalan ember szaladt. Valamennyi ordított:

— Fogjátok el! Tolvaj! Fogjátok el!

Végre *Herbstein József*, a csizma tulajdonosa utól érte a tolvajt és átadta a rendőrségnek. Panaszában előadta, hogy amíg a Bőltéren felállított sátra körül foglalatoskodott, azalatt a tolvaj ellopta a sátorhoz támasztott csizmát és fuásnak eredt. A tolvaj öregemberrel megállapították, hogy bogyesdi lakos és *Drai Istvánnak* hívják. Átkísérték az aradi kir. törvényszék fogházába.

— **Az öreg honvédekért.** A verőfényes meleg ős után hirtelen ránköszöntött a tél teljes zordonságával és hidegével. A hőmérő pár fokra süllyedt nulla alá, barátságos tűz lobog fel szerteszejjel a kályhákban, prémes kabátok sűrűnek-forognak az utcán, — s az agghonvédek fáznak, dideregnek s a megfagyásnak vannak kitéve. Kik egykor harci tűzben küzdöttek vitézül, most hijával vannak a béke tűzének, annak a tűznek, melyet nem a harci vágy, nem a hősi lelkesedés szit lánggra, hanem a fa és a szén. Bizony a lelkesedés lángja nem melegít, vagy ha igen, csak ifjú, de legényeket, de a reszkető öreg csontokba már csak a külső meleg lehel életet. Ezért fordulnak az agg harcosok a nagyközönséghez, egy hasáb fát, egy drab szent, csak pár fillért kérve, hogy egy kis melegben legyen részük azoknak, kik egykor annyit izgadtak a hazáért, de a kik megfagyni a hazáért nem szeretnének. Adjunk egy kis paraszt tűzünkéből a reszkető öreg honvédeknek s juttassuk adományainkat *Simay István* elnökhöz, ki hálatait szívvel mond értük köszönetet.

— **Halálozás.** *Bérczy Alajos*, volt városi kamarás ma Temeskubinban elhunyt.

Öz. *Dengel Antalné* szül. *Blaskovits Aloizia* életének 70 évében meghalt.

— **Gyilkosság, vagy baleset?** *Lippáról* jelentik: Tegnap este a lippai határban *Schönbauer Ferenc* dísznökereskedő súlyosan megrakott kocsijával hazahajtatott. Utközben a lovai egy pásztortűz fényé őt megbokrosodtak és futásnak eredtek. *Schönbauer* a kocsiról leesett, a lovak keresztülmentek rajta és pár percnyi kintlódás után a helyszínén meghalt. A kocsisnak semmi baja sem történt. Szigorú vizsgálatot indítottak már azért is, mert egy verzió szerint kocsis ütötte agyon és hogy a gyanút magáról elhárítsa, a kocsit alá dobta gazdája holttestét.

— **A hadsereg köréből.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király rendeletére *Wachenhausen Antal* 32. gyalogezredbeli ezredes, aki azelőtt az aradi házvezred törzstisztje volt, a saját kérelmére megejtett fölülvizsgálat alapján a nyugdíjas állományba helyeztessék.

— **Artista sors.** A napokban hírt adtunk arról a szerencsétlen műlovasról, kire a Széchenyi-utca sarkán rázuhant éhségtől elcsigázott lova s akit azután a mentők kettős láböréssel szállították a kórházba. A szerencsétlen ember belső sérüléseket is szenvedett a bal eset alkalmával, melyek következtében ma délelőtt meghalt.

— **Az élet mélységeiből.** A temesvári Téli utcának egy elhagyott, nyomoruság s kis házában évek óta élt egy vak koldus asszony. A szomszédok tegnap felhívták a mentők figyelmét, hogy az öreg asszonynál néhány nap óta egy 70 év körüli férfi van félig megfagyott, eszméletlen állapotban. A mentők kimentek a helyszínére és a vak koldusasszony szobájában tényleg ott találtak egy egészen ős embert, aki anyyira el volt csigázva, annyira ki volt merülve, hogy az ajkait sem tudta felnyitni. A koldusasszony, akit szintén majd megvet a hideg,

előadta, hogy az idegen — *Herle János* — néhány nap előtt jött hozzá, kiéhezetten, dideregve, betegen, lerongyolódva. A mentők élesztési kísérleteire néhány percre magához tért a szerencsétlen, azután újból elvesztette eszméletét. Beszállították a kórházba, ahol az éjjel, anélkül, hogy újból magához tért volna, meghalt... Nem történt semmi — csak éhenhalt egy ember.

— **Tolvaj cigányok.** Két foxi-kutya csaholására és vonyítására ébredt fel álmától ma éjjel *Zsurán Péter*, a Gellény-dűlön lévő *Borlodon* tanya őre, ki magához véve puskáját és revolverét, kilépett a kunyhója elé. Ekkor látta, hogy öt cigány az istálló ajtaját akarja feltörni, hogy ellopja az istállóban levő négy kincstári lovat. *Zsurán* azonban nem vesztette el lélekjelenlétét:

— Hé, Pista, Gyurka, János! Jertek! Fogjátok puskát! Tolvajok járnak a tanyán! — kiáltotta, noha egészen egyedül volt. A nagyobb hatás kedvéért a puskáját is elsütötte, mire a cigányok elszaladtak. *Zsurán* még néhányszor lött utánuk, de nem tudja, hogy eltalált-e valakit, mert a nagy sötétségben nem figyelhette meg a lövések hatását. A rendőrség széles körben nyomoz a tolvaj cigányok kézrekerítése céljából.

— **Árverés zeneszóval.** Mokrinban a minap a végrehajtó árverést tartott *Rám György* ottani lakos lakásán. Rámait egy csöppet sem keserítette el a dolog, sőt a végrehajtót a hatóságai közeggel együtt *zeneszóval fogadta*, bent a szobában pedig sörrel terített asztal várta az árverelőket. — A szigorú végrehajtó leintette ugyan a muzikusokat és annak rendje szerint törvényszerűen megtartotta a házi ingóságokra az árverést, de mikor távozott, vigan kísérték ki ismét induló mellett az udvarról, mint a legkedvesebb vendégeket szokták. A végrehajtó elragadtatva jelentette ki, hogy bárcsak mindig Rámainál kellene végrehajtania.

— **Tűz.** *Kishalmágyról* jelentik, hogy a helységben az éjjel — állítólag egy gondatlanul elhajított gyufaszálatól — kigyulladt *Gligor József* kamrája. A szárazságban a tűz gyorsan terjedt és mivel *Gligor* háza a falutól távol, egy hegytetőn áll, a segítség későn érkezett és az egész épületből, — amely biztosítva sem volt — ugyszólván semmit sem lehetett megmenteni. A kár mintegy 5 - 6000 korona.

— **A franciaországi áradások.** *Párisból* jelentik: Az áradások okozta újabb szerencsétlenségeket jelentenek: Nagyszámu háziállat vízbe fullt és számos ház beomlott. Marseilleben rendkívül heves zivatar dühöngött és egy egész városnegyedet elborított vízzel. A veszélyeztetett lakosságot tűzoltóság igyekszik kimenteni. A kár nagy.

— **Rablógyilkosság.** *Kaposvárról* jelentik: A közeli *Andócs* községben *Heller* korcsmáros kocsisát, *Rózsa Mihályt* az istállóban ma holtnak találták. A gyilkosságot a megejtett vizsgálat szerint a korcsmáros szolgálja, az 57 éves siketnéma *Schmidt* Jakab követte el, aki áldozatát kifosztotta, *Schmidt*et letartóztatták és az ügyesség fogházába szállították.

— **Hogy mi van a Mars bolygóban,** azt még mindig nem sikerült megfejteni, de, hogy itt a mi földünkön egy csodás erejű szer van, melynek neve *Alföldi Fehérkeresztes Sósorszer*, azt mindenki tudja. Készíti az *Első Alföldi Cognagyár r.-t.* Kecskeméten. 2608

— **Több mint 500 millió** doboz *Globusz* fém-tisztítószer fogyott el annak feltalálása óta, minden államban, ami a szer páratlan közkedveltségét bizonyítja. Méltán nevezhető a *Globusz* a világ legjobb fém-tisztítószerének. Legutóbb kapott kitüntetéseit — a szt. louis-i világkiállításon 1904-ben a nagy díj, az 1906-os nürnbergi orsz. kiállításon az arany államérem, — igazolják, hogy méltó az első helyre. Ter-

mészetes, hogy e szert utánozzák, a mitől óvakodni kell. Kérjen határozottan Fritz Schulz jun.-féle Globusz tisztítószert dobozban, Globusz védjeggyel, város szallagban

— **A szerencse otthona.** A sokat áhított, mindenki által ostromolt szerencse ez-nyí szeszélye kiszámíthatatlan. Hiába üdözzük, ha nem akar felénk közeledni, míg sokszor önmagától szinte következetesen kegyelbe fogad bennünket. Talán legjobb bizonyíték erre az osztálysorsjáték. Ha például a Gaedicke A. budapesti bankház eredményeit nézzük, úgy a most lefolyt sorsjátékban, mint a múltban is, tapasztalhatjuk, hogy ez a bankház valószínűleg állandó otthona a szerencsének. Ugyiszólván minden napra esik egy főnyeremény a Gaedicke bankházban, melynek ügyfelei a múlt osztálysorsjátékban többek között a 400.000, 70.000, 60.000, háromszor a 30.000 és 20.000, a mostaniban pedig a 90.000, 50.000, 25.000 és négyszer a 15.000, koronás főnyereményeket nyerték. Ez a körülmény meg a Gaedicke bankház mindenkor pontos és gyors ügykezelése magyarázzák azt a hatalmas forgalmat, melynek e közmondásos szerencsés bankház örvend.

— **A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű házi szerzést, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúszás stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalom csillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórúknál: minő a kolera és hanyóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő házi szerzést jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésként az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **Miért játsunk?** Mai lapunk mindegyik számához a Dörge Frigyes bankházának (Budapest, Kossuth Lajos utca 4.) egy prospektusa van mellékelve. A Dörge bankház szerencsésje közbeszéd tárgyát képezi az országban. Nem mulik el egy huzás sem, hogy egy főnyereményről szóló hírt ne közölne vevőivel. Ugy a bankház, mint a vele egyesített többi főárudák ismételtén a 600.000 koronás jutalmat, ötször a 400.000 koronás, kétszer a 200.000 koronás, háromszor a 100.000 koronás, háromszor a 80.000 koronás, kétszer a 70.000 koronás stb. főnyereményeket fizették ki szerencsésfelüknek. A szerencse ily következetessége szinte páratlan. Azon körülmény pedig, hogy ez a bankház a három utolsó sorsjátékban három sorsjegyre 1.405.000 koronát és azonkívül milliókra menő kisebb-nagyobb nyereményt fizetett ki szerencsésvevőinek, oly egyedülálló rekordot képez, hogy a szokatlan esemény hatása alatt a Dörge-bankház (Kossuth Lajos-utca 4.) felel napról-napra rohamosan szaporodnak. Miért játsunk? Hogy nyerjünk? Miután pedig a Dörge bank szerencsésje már közmondássá vált, mindenki itt vásárolja osztálysorsjegyeit. A november hó 21. és 23-án kezdődő első osztályú huzásra máris oly lázas érdeklődés mutatkozik, hogy mindenki helyesen cselekszik, ha sorsjegyeit a szerencsésjéről előnyösen ismert Dörge-banknál minelőbb beszerzi, mivel biztosra vehető, hogy Dörge páratlanul szerencsés sorsjegyei a rendkívül nagy kereslet folytán, nagyon is rövid ideig lesznek még kaphatók. Siessünk tehát, hogy el ne kessünk! Még van idő! Ne habozzék, hanem rendeljen azonnal Dörge bankházánál (Budapest, Kossuth Lajos-utca 4.) egy szerencse sorsjegyet. Sorsjegyek árai a rendesek: egy egész sorsjegy 12 korona, egy fél sorsjegy 6 korona, egy negyed sorsjegy három korona, egy nyolcad sorsjegy 1 korona 50 fillér.

— **Rovarpor,** bolhák, legyek, poloskák, svábok ellen leghatásosabb Vojtek és Weisznál. 201

Várandós állapotban

levő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kinezta őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással van. 3 95

Uj erőt és uj életkedvet

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

kölesönöz a SCOTT, mintha varázslal lenne. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színében és erős formában a szülők különösen gyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett SCOTT-féle Emulsió a gyermeket táplálta s erősítette, szóval mindkettőre a legkellemesebb hatást gyakorolta.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

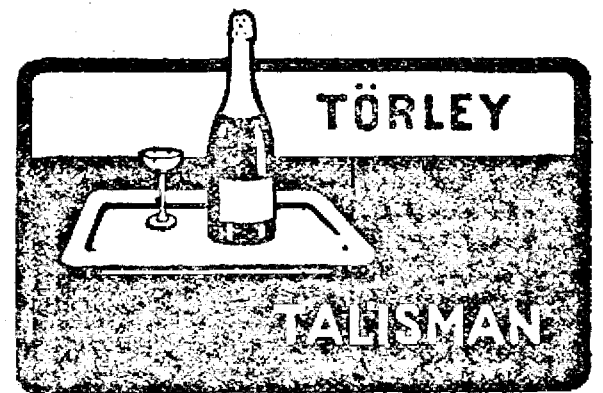
TORVÉNYKEZÉS.

§ A nagykereskedő fogsága. A váltómanipulációk, melyek sok veződséget okoztak mostanság kereskedői körökben, bajt okoztak Ifj. Schlesinger Miksa fővárosi nagykereskedőnek is. L-járatkor ugyanis nem tudta néhány üzletfelének a váltóját visszaadni, illetőleg kiszolgáltatni azok értékét. Emiatt letartóztatták Schlesingert s mert tekintélyes összegről volt szó, a budapesti törvényszék vádpanácsa csupán *kilencven ezer korona* kaució ellenében volt hajlandó szabadlábra helyezni. Az első bíróság e végzése ellen a védő felhívta a bíróságot, mire a kir. tábla, tegnap hozott határozatával, az óvadékot jóval kisebb összegben szabta meg. Kimondta ugyanis, hogy Schlesingert 20.000 korona kaució mellett is szabadon lehet bocsátani. A táblai végzés ma érkezett Rutkay vizsgálóbíróhoz, aki Schlesingert, ha családja a kérdéses összeget még ma leteszi, délután kibocsátja a fogságból. A reggeli lapoknak az a híre, hogy a szabadonbocsátás már tegnap tényleg is megtörtént, téves.

§ Meglopott brettművészek. A múlt hónap egyik éjjelén a budapesti „Folies Caprice” mulató két komikusa, Rott Sándor és Trebitsch Sándor, szomorúan végezték az előadást. Bemenne az öltözőkbe, meglepetéssel látták, hogy minden pénzüket és ékszereiket ellopta valaki. Rottnak 1100 koronája és az aranyórája, Trebitschnek pedig 300 korona pénze és az ezüstórája hiányzott. Ugyanekkor észrevették, hogy az egyik szolgáló, Herber Károly szintén eltűnt. Nem volt nehéz kitalálni, ki követte el a lopást. Rögtön keresésére indultak a derék embernek, akit csakugyan nagy mulatozás közt találtak meg egy éjjeli kávéházban, hol magán pezsgőzött és még a kutyával is fekete kávét itatott. Herbert persze letartóztatták és a budapesti törvényszék ma mondott felette ítéletet. A bíróság 1 évi börtönnel sújtotta.

§ Sikasztással vádolt jegyző. Ma tárgyalták az aradi kir. törvényszéken Borbély Viktor volt ágrisi helyettes jegyző bűnpörét, kit 200 korona elikkasztásának vádjával terhelt. A

vádolt avval védekezik, hogy 1905 február 6-án, mikor állását átadta, a rábizott büntető pénzeket is elhelyezte volna, de nem volt, a kinek azokat átadhatta volna. Vagy huszonöt tanu a vádolt javára vallott, s csak a mostani jegyző vallott ellene. A tárgyalást a számos tanu kihallgatása miatt ma be sem fejezheték, s újabb bizonyítékok beszerzése végett is, harminc napra elhalasztották.

3924

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonaüzleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudostojátói —

Arad, november 9.

Határozott jellege az időjárásnak nincsen, mert míg a hét elején hirtelen hideg állott be, a vége felé ismét enyhére fordult az idő.

Az őszi vetésekre most szükséges csapadékos őszi napok késnek, ez pedig baj, mert az esett kevés eső nem sokat lendített rajtuk és ez oka a szilárd irányzat visszatérének.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudostojátói —

Budapest, november 9.

Kínálat és vételkedv korlátolt. Elkelt 15.000 méter-mázsa 5 fillérrel olcsóbb áron.

Az áruk 50 kilonként számítva:

	Déli sárlat	5 órai sárlat
Buza áprilisra . . .	12.69—12.70	12.70—12.71
Zab áprilisra . . .	8.62—8.63	8.63—8.64
Rozs áprilisra . . .	11.85—11.86	11.86—11.87
Tengeri májusra . . .	7.35—7.36	7.36—7.37

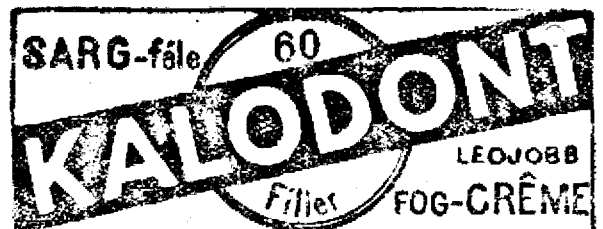
Zdról 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	621.—
Magyar hitelrészvény	723.25
Osztrák-magyar államvasúti részvény	626.25

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— November 9 —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban — fillérig; közep páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammra felüli súlyban 126—128 fillérig, fiatal közep páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 128—129 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 130—132 fillérig.

3996

UJ ÜZLET

FISCHER MÓR, ARAD

UJ ÜZLET

ANDRÁSSY-TER 20. (Fischer Eliz palota.)

Dus választékú raktár a legújabb és legjobb minőségű porcellán, üveg, lámpa, képkeret, china-ézüst és alpaca, disztárgyak és evőeszközökből. — Menyasszonyi kelengyék. — Alkalmas és ajándéktárgyak legjobb beszerzési forrása. — Képkeretek a legszebb kivitelben pontosan és gyorsan készíttetnek el. — Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Lechner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

IDEGENEK ARADON

— November 9. —

Központi szálloda. Baierdorfi lovag Schvitzer Lajos hadtestparancsnok Temesvár. — Lustig Gyuláné kapitány neje Berlin. — Popper Zsigmond bankigazgató Temesvár. — Lendvai Sándor biztosító igazgató Temesvár. — Kiss Ferenc hivatalnok és neje Győr. — Telegdy József gróf huszárhadnagy Debrecen. — Fényes Béla mérnök Budapest. — Eichenvald Leó br. birtokos Foralberg. — Szabó Kálmán magánzó Budapest. — Wutuski Kázmér magánzó Moszkva. — Braun Adolf kereskedő Talpas. — Sack Géza kereskedő Przemysl. — Neuman Herman faügynök Gyula. — Téglássy Márton birtokos Csikszerdahely. — Brauman Vilmos bérlő Tiszaszeg. — Berger Henrik utazó Szeged. — Kohn Oszkár utazó Bécs. — Bányai Mihály utazó Budapest. — Horváth Gyula utazó Budapest. — Dózsa János utazó Budapest. — Fisch Arnold utazó Bécs. — Vágó Jenő utazó Budapest. — Gelért Mihály utazó Budapest. — Strasser Jenő utazó Kolozsvár. — Deutsch Miksa utazó Bécs. — Gelman M. G. utazó Bécs. — Faschman József utazó Bécs. — Breier Adolf utazó Bécs. — Manheim Jenő utazó Bécs. — Krause Pál utazó Bécs.

Fehér Kereszt-szálloda. Rukavina Liebstadi Emil altábornagy Bécs. — Somlyay Szilágyi Odön csendőrnagy Debrecen. — Lóvy Béla dr. ügyvéd Hajdudorog. — Tarján Alfréd mérnök Temesvár. — Lederer Károly igazgató Igló. — Virányi István igazgató Szeged. — Kunkel József gyártulajdonos Linz. — Müller Sándor szállodás Máramarosziget. — Körmöndi Kálmáné igazgató neje és családja Kaposvár. — Szabados Imre főfelügyelő Kiskőrös. — Auer Emil bérlő és neje B.-Csaba. — Bedő Fülöp bérlő és neje B.-Csaba. — Szabados Aladár jogász Budapest. — Lévy Iván jogász Budapest. — Szegedi Manó kereskedő Szeged. — Veisz Sándor kereskedő Szeged. — Poos Mihály igazgató Resicabánya. — Vihek Vilmos igazgató helyettes Resicabánya. — Frankó Ferenc mérnök és neje Nagyvárad. — Stein Endre kereskedő Lugos. — özv. Berger Teréz magánzó és leánya Bikszád. — Szilárd József mérnök Cegléd. — Tordai Gyula igazgató helyettes Zám. — Götzler Jenő hivatalnok Fiume. — Rozobovics Sándor kisbirtokos és neje Baja. — Konkoly Kálmán igazgató és neje Magyaróvár. — Pártos Simon kereskedő H.-M.-Vásárhely. — Budai Albert erdész Zombolya. — Nádor Jakab kereskedő Vajdahunyad. — Szamek Ferenc mérnök Zimony. — Kobza Gyula ügynök Temesvár. — Berkes Vilmos mérnök Zsolna. — Nagy Hugó hivatalnok és neje Fehértemplom. — Rubin Jakab kereskedő és családja Kisjenő. — Neuman Simon faügynök B.-Gyula. — Komlós Lipót utazó Budapest. — Braun Mór utazó Budapest. — Rónai Bernát utazó Budapest. — Fischer Jakab utazó Budapest. — Feldbauer Ármán utazó Budapest. — Szmétane Ede utazó Bécs. — Singer S. utazó Bécs. — Lehenhárd Rudolf utazó Bécs. — Pollák Árpád utazó Bécs.

Vass szálloda. Katzl Károly utazó Bécs. — Balogh János tanító Csorvás. — Hafner Ferenc utazó Bécs. — Simonyi Lajos magánzó S.-A.-Ujhely. — Weisz Félix utazó Budapest. — Hofman Gusztáv utazó Budapest. — Schön Ármán utazó Budapest. — Schwartz Márton utazó Budapest. — Schönfeld Mihály vendéglős B.-Szarvas. — Weber Gusztáv malmos Gyoma. — Horváth M. gazda Mezötúr. — Schulteis József kereskedő Békéscsaba. — Lauber Gábor utazó Budapest.

Néhány napig maradék elárusítás!

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1907. évi november hó 10-én:

Bérlőszűnet. Bérlőszűnet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél helyárral:

A csokon szerzett vőlegény.

Enekes vigjáték 3 felvonásban. I. ta: Szigethy József. Zenéjét szerző: Seidl Lajos.

SZEMÉLYEK:

Csontai Lőrinc Várnai Jenő.	Trauer, orvos	Leövel Leo.
Bela, öcsese	Horti Sándor.	Kulesár L.
Esztli, rokona	Szilágyi B.	Futaki K.
Abrui Irén	Routal B.	Ripacs
Kálmán	Delli Lajos.	Nefeletts
Olga, neje	Körössy Juci.	Rozamunda
		Wlassák V.

Kezdeté délután 3 és fél órakor.

B) bérlő. B) bérlő

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rendes helyárral:

A bolond.

Mesé 3 felvonásban. Malonyai Dezső elbeszéléséből írta: Rákosi Jenő. Zenéjét szerző: Szabados Béla.

SZEMÉLYEK:

Delli, urfi	Ladislai J.	Böngér	Delli Lajos.
Pimpó	Leövel Leo.	Csudamér	Horti Sándor.
Piroska	Kun Irén.	Dirigó	Szathmári A.
Kékike	Zalai Margit	Bimbó	Hunyadi J.
Fehérke	Harmath J.	Bimbilla	Kállai Jolan.
Ellák	Faludi K.	Egy asszony	Bzathmáriné.

Kezdeté este 7 és fél órakor.

NYILTTER.

Limbeck János és fia

első magy. kir. szab. érokkoporsó-gyára és temetésrendező Intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Dengel Ferenc és Viktor. Blaskovits Antal és neje szül. Schöffner Gizella saját, ugy a nagyszámu rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett és felejthetetlen jó édes anya, illetve testvér, sógornő, nagynéne és rokon

özv. Dengel Antalné szül. Blaskovits Aloiziának,

f. é. november hó 8-án d. u. 3 órakor, életének 70-ik évében, hosszas szenvedés után történt jobblétre szenderültét.

A boldogult földi maradványai november 10-én d. u. 3 órakor fognak Vilmos-utca 2. számú házban a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a felső temetőben örök nyugalomra tételni.

Az engesztelő szt.-mise a boldogult lelki üdvéért november hó 11-én d. e. 10 órakor fog a főt. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatattatni

ÁLDÁS EMLÉKÉRE!

Arad, 1907. november 8-án. 2686

Öltöny szöveteket

leszállított árban

772

árusítunk.

Nagy megtakarítás! Szolid kiszolgálás!

Családomban előferdült költözéskor *Deutsch Samu* aradi szállítócég bízott meg, hogy a butorokat — 180 koronáért — Budapestre felszállítsa. *Deutsch* ur sajátkezű irásában kötelezte magát, hogy a butorokat a budapesti lakásra beszállítja. Száz korona előleget kapott, a 80 koronát utánvételezte, azonban a Budapestre érkezett butornak az ottani lakásra való elszállítás ra nézve egyáltalában nem intézkedett. Családomnak velem most külön pénzen ki is váltani és a lakásra elszállíttatni a butorokat, sok utánjárással, nagy bajjal és még több költséggel, természetesen hiábavaló költséggel. Ezek után *Deutsch Samu* szállító céget — Arad, Pe.ófi utca — ajánlom a költözők figyelmébe.

Györfly Alajos.

Meghívó.

Az aradi árucarnok r.-t. felszámolásban f. évi november hó 24-én d. e. 10 órakor Aradon, Domán Ignácnak az Árucárnok épületben levő irodahelyiségében (Hunyadi utcai bejárat)

közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket meghívjuk.

A közgyűlés tárgya: Felügyelő bizottsági elnök, 2 felügyelő bizottsági rendes és 1 felügyelő bizottsági póttagnak 3 év tartamára való megválasztása.

Az alapszabályok 14. § a alapján felhívjuk azon részvényeseket, kik a közgyűlésen részt venni óhajtának, hogy részvényeiket legalább 3 nappal a közgyűlés előtt Domán Ignác iroda helyiségében letenni sziveskedjenek.

Aradon, 1907. november 9.

Lustig Andor,
Domán Ignác,
felkészítők.

Katonazene hangverseny.

Az aradi cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara Zellner Sándor karmester ur személyes vezetése mellett

ma,
vasárnap, f. hó 10-én

opera hangversenyt rendez
a „Fehér Kereszt“ szálloda
téli kertjében,

melyre a n. é. közönség szives pártfogását tisztelettel kéri

Braun Gusztáv,
szállodás.

Kezdeté este 8 órakor.

Beléptidj 40 fillér.

2567

Berliner gyermek kabátok,

fejkötők, sapkák, cipők és keztyűk, valamint gyermek alsóingek, nadrágok és öltönyök.

Valódi Benger-gyártmányu dr. Jäger tanár-féle

gyapju alsó-ruházat

férfiak, nők és gyermekek részére,

ugyszintén minden fajta harisnyák,

elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen olcsó szabott árak mellett

Bársony Andor

harisnya-nagykereskedésében, Arad, Szabadság-tér 17. sz.

Uj könyvek!

50—90 %-os árleszállítással,
mely 1908. február hó 1-ig ma-
rad érvényben.

Kizárólag jó művek!

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az
alábbi cég.

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Guthi S.: Tuzár mester, Világvárosi bü-
nök, Tinseau: Az alkalom, Porzsolt: Asszony,
Borszem Jankó naptára 1908-ra, Werner Gy.:
Forgách Simon, Felszeghy O.: Linczig király-
bíró, Zöldi M.: A nagy bonvivant, Caine
Hall: A tékozló fiu, Griffiths A.: A 99-es,
Schjöring: A tenger leánya, Ifj. Abrányi
K.: Egy modern apostol, Zsiros I.: Fátum,
Scott W.: Ivanhoe, Balsac: Betti néni, Alar-
con: A földgolyó, A norma finaléja, A ne-
mesi fészek.

Németben: Voss R.: Römisches Fieber, Heer
J. C.: Der Wetterwart, Hirschberg R. J.: Die Villa
des Gerechten, Francois L.: Die letzte Recken-
burgerin, Höcker O. P.: Paradiesvogel, Schlicht:
Officiers-Ehen, Hornung: Ein ritterlicher
Buschklepper, Reisner: Mama Leichtsinn,
Voss Rich.: Die Schuldige, Ahlberg: Ein
modernes Mädchen, Villinger H.: Das Erb-
schweinchen, Brusse C.: Das Gymnasium zu
Lengowo, Glyn E.: Evangelines Schicksale,
Dr. Bloch H.: Sexualleben unserer Zeit, továbbá
francia és angol ujdonságok.

Kölcsön díj havi 1 kor. 20 fill, vagy köte-
tenként fizetve 8 fillér.

A könyvek ujak és tiszták!

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill.,
vagy füzetenként 14 fill.

Haupt: Mandi, Mandi, Somló S.: Dal-
bokréta, Radics: Gondolina, Szt. Nervej: Glanz-
wix Izor, Heidelberg: A szép Spitzerné, Szir-
may: Ácslegény és színésznő, Balogh: Jokey
Couplé, Fráter: 100 dal, Tóth Lajos: Lehull
minden akácvirág, Weiner István: Hallja maga
Schwartz: Nagymarosi nyaraló, Pálinkás: Bol-
dog álmok.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papír-
kereskedése Aradon.

Telefon 883. sz.

274

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvator- forrás

Kitűnő sikerei használták
vesebajoknál, a húgyhólyag bán-
taimánál és köszvénynél, a cukor-
betegségnek, az emésztési és léleg-
zési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatása!
Fájdalmas! Könnyen emészthető!
Teljesen tisztá!

Kapható minden gyógyszertárban vagy a
Bonyháy-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudolfsplatz 1.

1108

Magy. kir. szab. osztály sorsjáték

Az 1907. november 21. és 23-án kezdődő

XXI. sorsjáték

I. osztályának

huzására szóló sorsjegyek nálam már
kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

$\frac{1}{1}$	sorsjegy	12.—	korona
$\frac{1}{2}$	"	6.—	"
$\frac{1}{4}$	"	3.—	"
$\frac{1}{8}$	"	1.50	"

Sorsjegyek dus számválasztékban kap-
hatók, többek közt a következő számok:

99351	99358	99364	99375
$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$
11956	11975	36051	36060
$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$
36051	55801	55810	55824
$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$

Az 1903. július 15-én

eszközölt huzás alkalmával az általam
eladott

36051 szám tizenötezer

koronát, az 1905. évi április hó 15-én
eszközölt huzás alkalmával az általam
eladott

36053 szám ötezer

koronát és az 1906. évi február hó
14-én eszközölt huzás alkalmával az
általam eladott

99354 szám tizezer

míg 1907. április 4-én ugyanezen szám
kétezer koronát nyertek. Ezekon kívül
számos 2000 1000 és 500 kor. nyeremé-
nyeket fizettem ki.

Walfisch Armin

bank és váltó-üzlete Aradon.

Alapított 1875. évben.

Vidéki megrendelések pontosan
eszközöltetnek.

Helybeli és megyei telefonszám 129.

Péterffy Antal

ügyvédi irodáját

Weitzer János-utca 14. szám alá
helyezte át. 2668

AZ

ARADI „FILHARMONIA” EGYESÜLET

ÁLTAL

1907. ÉVI NOVEMBER HÓ 10-ÉN

D. U. 5 ÓRAKOR, A

„FEHÉR KERESZT” SZÁLLÓ NAGYTERMÉBEN

a cs. és kir. 33-ik gyalogezred teljes zene-
karának közreműködésével, Zellner Sán-
dor karnagy ur vezetése alatt rendezendő

ELSŐ FILHARMONIAI HANGVERSENY

MŰSORA:

1. WAGNER: *Előjáték* „Lohengrin” III. felvoná-
sához
2. VÁNDOR-WEINER LEÓ: *Magyar Szerenád*,
f.-moll. (Szimfonikus költemény négy tételben)
3. a) PADEREWSKI: *Menuette*, op. 14.
b) HARTMANN: *Bölcsődal*.
c) SIBELIUS: *Valse triste*.
d) KREMSER: *Németalföldi hála ima* a XVII.
századból, Adrianus Valerius nyomán.
4. MENDELSSOHN BARTHOLDY: *„Ruy Blas” nyi-
tány*.

A hangverseny délután 5 órakor kezdődik.

Jegyek 6, 5, 4, 3 és 2 koronáért WEISZ és KLEIN
modern könyv-, papír- és zenemű kereskedésében
(Minorita palota) és a hangverseny előtt a pénz-
tárnál kaphatók. 2684

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a
körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellené-
ben válaszolunk.

1907. november 9.

Keresünk:

Aradra: irodai gyakornokot, 3 fűszer, 1
kézmű-, rövid- és vegyesáru és 3 cipő, illetve
bőr szakmabeli segédet, több mindenféle szakma-
béli tanoncot.

Vidékre: 5 fűszer, 2 fűszer és csemege, 6
fűszer és vegyes, 4 fűszer és rőfős, 4 vas és
fűszer, 3 kézmű, 1 rövidáru, 2 rövid és rőfős,
2 divat, 3 rőfős és vegyes szakmabeli magyar,
román és részben német, szerb és tót nyelvvis-
merettel bíró segédet, több mindenféle szakma-
béli tanoncot.

Ajánlunk:

Több női irodai alkalmazottat, 2 fűszer, 2
fűszer és csemege, 1 rőfős, rövid, és fűszer és
3 divat, kézmű és rövidáru szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi
Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor,

Keppich Zsigmond,

utkár.

492

igazgató

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle **czukorkánál** pemeterfű.

V. szerlésnél azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kerjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

ALEXIN

LEGFINOMABB NÖVÉNYZSIR FÜZÉSRE-SÜTÉSRE KIRÁNTÁSHOZ 25% AL SZAPORÁBB MINDEN MÁS ZSIRNÁL KÖNNYŰ EMÉSZTHETŐSÉGEÉRT ORVOSILAG AJANLVA CSAK E VÉDJEJEGGYEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT FOGADJUNK EL!

Minden utazás és utazásnyomás bűntetését / Aradon Egyedül valódi csak

THIERRY BALZAM

a zold apáca védjeggyel. Régi hírt, felléphetetlen, emésztési zavarok, köhögés, kataraktus, meddőség, fluensa, különösen kezdődő tüdőbetegségek ellen. 12 kúp vagy 6 dupla veg. vagy 1 nagy speciális üveg, szabad. 20 kúp 5 for.

THIERRY CENTIFOLIA a főzőre minden éjszaka. Non plus ultra. A legújabb minőségű, bármilyen súlyos betegség ellen. Gyógyulást hoz. A legújabb minőségű, bármilyen súlyos betegség ellen. Gyógyulást hoz. A legújabb minőségű, bármilyen súlyos betegség ellen. Gyógyulást hoz.

Egyedül valódi, orvonyesen védett balzsam. A legújabb minőségű, bármilyen súlyos betegség ellen. Gyógyulást hoz. A legújabb minőségű, bármilyen súlyos betegség ellen. Gyógyulást hoz.

Raktárak Aradon: G. Földes Kelemen és Hajós Arpad urak gyógyszer-táráiban.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhűvel, oszonnal és meghűléseknel, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszer-tára az „Arany oroslánhoz”. Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Uj! Uj!

Folyadék Somatose

1019 II kiváló

étvágygerjesztő és idegedző

erősítő szer

bármely gyengeség ellen.

Kapható a gyógyszertárakban és drugeriákban.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséget értesíteni, hogy

női divattermemet

Deák Ferenc-utca 9. sz. alá

II. emelet

helyeztem át.

Blum Györgyné, női ruha varrónő.

Boros Béni-tér és Nádor-utca sarkán lévő

Schreyer-féle telkek eladók.

A felosztási terv megtekinthető és a feltételek megtudhatók

Dr. Szende Tivadar ügyvédi irodájában

Szabadság-tér 12. sz.

607—1907. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a gáji, Kovács-u. 36. számú ház melletti vizállásos terület 3 évi bérlete iránt folyó év november hó 18-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: 42 kor. évi haszonbér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz letételére vonatkozó letéti jegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a 104. sz. szobában az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1907. évi november hó 4-én tartott üléséből.

Kiadta: Zubor Andor, s. k. aljegyző.

PÁLFY TESTVÉREK

cs. és kir. szabadalmazott

paprika-gyára

SZEGED.

Ajánlja saját szabadalma szerint gyártott vegyileg tiszta valódi, szép piros színű

Pálfy-féle Rózsapaprikát,

mely feltűnő édessége és kellemes zamata folytán minden uri háztartásban közkedvelt fűszer. **Arjegyzék és minta ingyen.**

Kapható Aradon: Dürr Gusztáv, Éles Ármin, Fejér Gyula és Lázár Gyula urak üzleteikben.

5 kg. postacsomag rendelésnél egy értékes porcellán tégelyt adunk ajándékkul.

BUTOROK

a modern követelményeknek megfelelő, gazdag választékban, szigorúan szelíd munk.

TELJES POLGÁRI ÉS URASÁGI BERENDEZÉSEK

nagyon mérsékelt árak mellett

Sárkány J.
butor-készítőnél

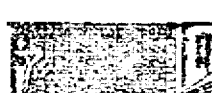

Budapest, Erzsébet-körút 26.
(Zion palota.)
Raktár és műhely.

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár

Weinberger János
elsőrendű cipőraktár

Arad-Temesvár.

Saját termésű kitűnő tisztán kezelt magyaradi ó és pecsenyeborok

úgy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kapható

Winter Adolf
igyzódnél 525

ARADON,
Deák Ferenc-utca 40. sz. alatt.

Elsőrendű látyszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látzerész

Arad, Andrássy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb árakon. Raktároz tart mindennemű színházi látcsöveket a legkülönbözőbb kiállításban, legfinomabb lorgnettek, orrcsipeitők és szemüvegek, arany, ezüst, nickel és tekenőbeka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben.

Szemüvegek és orrcsipeitők orvosi rendelést szerint azonnal készíttetnek.

300 koronát fizetnek annak, aki **Bartilla** fogvizetnek használata mellett, üvege 70 Hl. valaha kóret fogfájást kap, vagy a szája büszli.

Bartilla A. Örökösöl, (R. Winkler) **Wien,** 1921 Sommer-gasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferenc-utca 11. sz. és **Rozsnyay Mátyáznál,** Szabadság-tér. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla** fogvizet. Hamisítványok feljlesztést jelöljék.

Harisnyakötőde

Andrássy-tér 20. sz.

(Fischer Eliz palotában.)

A t. közönség rendelkezésére áll és különösen kitűnő anyagból kötött

uj harisnyait ajánlja

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK!

Felkúmulhatatlan az a szerencse, mely bankháznaknak levez. Rövid idő alatt 32 millió koronával több nyereséget hozott, mint a legnagyobb nyereséget hozó; ezeket köztük a net legnagyobb nyereséget és pedig:

1. 600.000 koronás főnyereséget, a legnagyobb 400.000 koronás főnyereséget,

továbbá 6 a 100.000, 4 a 90.000, 3 a 80.000, 3 a 70.000, 5 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nyereséget.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet. A most kezdődő 21-ik új magyar osztálysorsjátékában rövid 5 hónap alatt összesen

16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorssólnak ki.

A hónap melyik napján született?

Rendeljen nálunk oly sorsjegyszámot, mely születésnapja, vagy azon nap mellé van jegyezve, a melyen különös eseményeknek volt részese.

Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma
1	109831	7	105335	12	94166	17	109737	22	17335
2	101013	8	98420	13	74383	18	91395	23	109734
3	4047	9	101001	14	109650	19	101009	24	109730
4	91417	10	4010	15	96636	20	7976	25	90188
5	17333	11	109803	16	34490	21	105325	26	105301
6	109690							27	191406
								28	22017
								29	109670
								30	52529
								31	2728

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy 1 kor. 50 fill. 1/4 eredeti sorsjegy 3 kor. — fill.

1/2 " " 6 kor. — fill. 1/1 " " 12 kor. — fill.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes befizetése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérnk azonnal, de legkésőbb **február 21-ig,** hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse sorsjegyeink igeu keresettek és gyorsan elfogytak és az első osztály húsvétra már folyó évi november hó 21. és 23-án lesz.

TÖRÖK A. és T. SA

Bankház R.-T. Budapeston. Sürgönycím: Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei: I. Központ: Szervita-tér 3/a saját palotánkban. II. Hók: Váci-körút 4/a. III. Hók: Teréz-körút 46/a.

Uj cipő-felsőrész üzlet.

Van szerencsém a tisztelt cipésmester urak figyelmét felhívni a mai napon általam megnyitott elsőrendű

cipő-felsőrész üzletemre.

E szakmában a saját anyagomból, a legjutányosabb és legdiszesebbet készítem, gyors és pontos kiszolgálással, a miért is magamat b. jóindulatukba ajánlom s kérem szíves támogatásukat.

Kiváló tisztelettel

Altmann Mór
cipő-felsőrész műhely

Bocskó-utca 2. szám.

Kalap divat-szalón!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudására hozni, miszerint válogatott ízlésű

modelljeim

az őszi és tél. szezonra megérkeztek.

Dusan fölszerelt raktaram által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy a legkényesebb, mint a legszerényebb igényeket ki tudom elégíteni.

Számos látogatásért esd

Grünblatt Anónia

Arad, Szabadság tér 11. sz. I. em.

(a Gúlk huszarsággal egy házban.)

Gyázkalapok a legrövidebb idő alatt elkészülnek

Telefon 565. sz. Alapított 889. évben.

Várhoi László
úri- és női cipész

Arad, Weitzer János utca 2. sz.

Minorita-palota a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni 18 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező téli időnyre beszereszem mindennemű bőrkülönlegességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű fegyvernemhez a legjobb kivitelben előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

Várhoi László.

Eladó ház!

Hona-utca 32. számú házban

4 szoba, 2 konyha, pince, befásított udvar, szőlős kerttel, szép szalattivel, még 7 évig adómentes I. osztályu anyagból fölépítve, mindenkor szabad kézből eladó.

Könnyű fizetési feltételek.

Értekezni lehet Pankota (Arad-megye) Lopos Pálnál.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. e. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtöket pontosan és es jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ
fogorvos.

33255—1907.

Hirdetmény.

Az 1907. évre érvényen kivett országos betegápolási pótdadó kivettési lajstromot az 1883. évi XLIV. t. c. 16 §. értelmében 15 napi közszemlére, a városi adó ügyosztályban kitesszük, f. évi november 15 től kezdődőleg.

Felzárólamások a közszemlére kitétel napjától, új adózókra nézve az adókönyvükbe történt bejegyzés napjától számított 15 nap alatt a városi tanácsnál nyújtandók be.

Arad, 1907. november hó 5-én.

A városi tanács.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és arnyas, szép és tágas kerthelyiséget, ugyisint a város legkiválóbb fedett és villanyvilágítással ellátott tekepályámat is díszesen renováltattam és azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. — Tiszta saját termelésű borek. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. Pohár 10 fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve

tisztelettel

Répássy Pál

1406

Megérkeztek az őszi divat újdonságok!

Brunner Béla

uri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.

(Föray-utca sarkán, gróf Nádasdy-palota)

2408

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatosabb **ingek**, gallérok, kényesek, nyakkendők, keztüők, zsebkendők, harisnyák, stb. újdonságok kaphatók. Nagy választék hazai és angol divat-kalapokban. Nagy választék fa, vászon és bőr utazóbőröndökben.

Divatújdonság francia és olasz

illatszer különlegességében.

Kamerli J. pécsi keztügyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Mikor csalódik a hölgyközönség legjobban?

Akkor, ha házaló nők által rendelt fűzőt. Mert legtöbb esetben nem jó. Tessék hozzám fíradni, nálam a legdivatosabb és legkényelmesebb fűzők készülnek.

Kész fűzőket, egyenes tartókat, mell-tartókat rendkívül olcsó árban árusítok. Kérem a hölgyközönség teljes bizalmát.

185

Tisztelettel

PILCZ IRMA

fűző készítő

Arad, Deák Ferenc-utca 2. sz.

SIMON JÁNOS

hangszerkészítő

Nagyvárad, Fő-utca 802.

Ajánlja saját készítményű

cimbalmait,

valamint

1841

hegedűk, harmonikák,

legfinomabb olasz és másféle cimbalom és hegedű-hurokat.

Minden e szakba vágó munkák pontosan eszközöltetnek.

Árjegyzékek hangszerekről ingyen és bérmentve.

POROSZ- és MAGYAR KÖSZÉN
blombázott zsákokban.

DIÓ és KOCZKA KOKSZ

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN
házhozhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDE-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46. 2565 Telefon 46.

Kellemesen hűsítő hajviz
Eau de Glace.

A fejbőrt erősíti, a hajhullást megakadályozza, a korpa képződést megszünteti és a fejet huzamos időn át hűvösen tartja.

Egy üveg ára 2 korona.

A haj mosására és tisztán tartására a legalkalmasabb szer a

„CHAMPOING POR.”

A vele készült vízzel mosott haj fényes, ruganyos és selymes látású lesz. A haj színére nincs befolyással.

Az ideges főfájást azonnal megszünteti a

Rozsnyay-féle fejfájás elleni tabletták.

6 darab ára 1 korona.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárában

458

Arad, Szabadság-tér.

Mesés szép lesz minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI-IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párizsi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, korosztályos és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya csappon 70 fillér, Ibolya tej 1 kor. és Ibolya hölgyper 1 korona 30 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól. A bevásárlásnál csak Hajós-féle aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

313

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá Fővárosi Kórház, Kossuth Pál, Hing Lajos, Hauer Lajos, Vajtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszertáraknál és Vajtek és Wéber drogeriájában.

Kerekes Pál

gép harisnya kötészete

ARAD, Kossuth-utca 66. szám.

Elfogad megrendeléseket új harisnyák megkötésére, használt harisnyákat megfelelőre. Készít mindennemű férfi női és gyermekharisnyákat minden színben és erősségben. Továbbá gamasnit, alszoknyát, keztüöt, gyermek ruhát, alsó inget és nadrágot trikót derekat, hálósapkát, térdmelegítőt stb. 2588

Uri és egyenruha szabók.

Ezelőtt

Fábián Sándor, Variassy-u. 2.

Most

Fábián és Blázsín

Deák Ferenc-utca, „Vass szálloda” épület.

Készítik a legfinomabb angol, francia és honi szöveteiből a lelegegészséges ruhákat s mert mindkettő képzett szabók (szabászok), szabászt nem tartanak s így sokkal olcsóbban dolgoznak másoknál. Egy próba rendeléssel tessék meggyőződni. — Ugyisint készít minden nembeli egyenruhát, magyar díszruhát és sport-ruhát is, vidékre a költségek felszámítása nélkül. — Meghívásra kiutaznak. Kiváló tisztelettel

Fábián és Blázsín,

uri- és egyenruha szabók

Arad, Deák Ferenc-u. „Vass szálloda” épület.

Az aradi és csanádi és az arad-hegyaljai motoros vasútnak egyenruha szállítói. 400

Építőgazdák figyelmébe!
Csobán Tivadar

képesített kőművesmester

Arad, Deák Ferenc-utca 30. sz.

(Bontó-féle ház.)

Elfogad az építészeti terén előforduló mindennemű

irodai és kivitelezési munkát.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költség-számításokat kívánatra készítenek.

Az építészeti terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálok.

Vázlat-terveket ingyen készítenek.

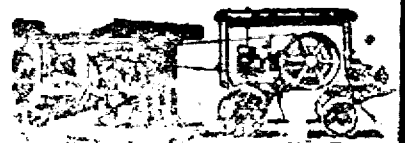
Tisztelettel 188

Csobán Tivadar,

építészeti vállalkozó.

Motorvevők figyelmébe!

A valódi Kállai-féle „Glória” benzínmotorok és villanygyújtású benzínmotorcséplőkészletek csak KALLAI motorgyárban Budapest, VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt szerelhetők be. 1809

Teljes jótállás kitűnő cséplősört.

Olcsó árak 3-5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében használt gégek cserébe vétetnek. Hírnév „GLÓRIA” motoraink az egész országban a legkiválóbb sikerrel működnek.

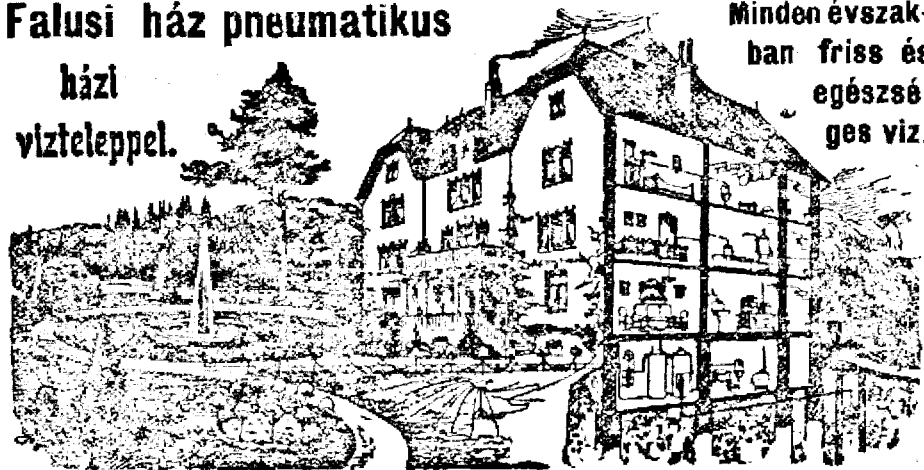
Pontos cím:

KALLAI motorgyár

Budapest, Nagymező utca 43.

Tessék árjegyzéket kérni.

Falusi ház pneumatikus

házi
vizteleppel.Minden évszak-
ban friss és
egészsé-
ges viz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak,
kertek, sanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálók.

Felvételek a helyszínen.

2346

Hopp Károly

műszaki irodája vizellátások, világítás és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

A legjobb minőségű bor és csemege
faju dus gyökérzetű**szőlő-oltvány,**

ugyszintén gyökeres

Riparia Portalis és Rupestris Monticola szőlővessző

minden mennyiségben kapható

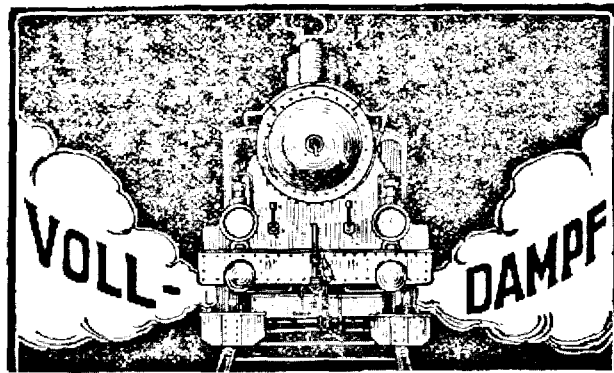
WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelőnél

Arad, Batthyány-utca 13. szám.

Telefon 410. szám.

2516

Teligőz mosógépek.Nagy megtakarítás időben, pénzben, munkaerőben.
A ruha gőzmosógépünkön mosva hófehér és tar-
tósabb lesz, mert a felesleges dörzsöléstől meg-
lesz kimélve.

Üzemben bármikor megtekinthető a vezérképviselőnél

Kovács Soma és Társa

gépüzletében

1164

Arad, Neuman-palota.

Alapított

1860.

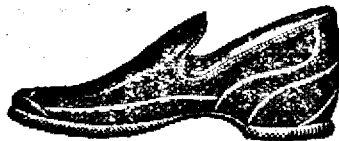
MÜNZ

Állami távbeszélő

213.

Elsőrendű fehérnemű és kalap üzlete Arad.

A os. és kir. 33. gyalogezred tisztikarának szállítója.

Ajánlom

a legkitünőbb gyártmányu

sárcipőimet.Ha a fővárosi minta szerint izlésesen össze-
állított kirakataimat megtekinti, meggyőződ-
hetik elsőrendű és kiválóan izléses kalap és
uridivat cikkeimről, valamint azok előnyös
fix áraitól.

482

Állami tisztviselők szállítója.

A MAGY. KIR. MINISZTERIUMOK

körrendeleteik által a hatóságoknak ajánlott „PÉNZÜGYI HIRLAP” szerkesztőségi postájából:

**Osztálysorsjegyek
iránt érdeklődők
figyelmébe!**Dr. M. Győr. Minthogy a pontos és szabályszerű lebonyolításért a sors-
jegyelárusítók felelősek, ajánlatos osztálysorsjegyeket csak olyan megbízható és
nagy tőkével rendelkező cégeknél vásárolni, a melyek pusztán tévedések esetén is
minden kárért szavatolhatnak a sorsjegyvásárlóknak. Ezen oknál fogva az óvatosabb
közönség, mely elsőrangú összeköttetésre szívesen fektet, osztálysorsjegy-szükségletét
a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál, vagy más nagy, biztosságot nyújtó inté-
zetnél, vagy magáncégnél fedezi.P. E. Sárospatak. Az az állítás, hogy megnevezett osztálysorsjegy-elárusítók gyűjtődéje „kiválóan szerencsés”, téves,
mert az említett gyűjtődék óriási reklámmal oly nagy mennyiségű osztálysorsjegyet (10.000—15.000 darabot) adnak el,
hogy a matematika törvénye szerint természetesen, hogy ide jut a legtöbb nyeremény. Vannak azonban oly cégek, a
melyek a nélkül, hogy a reklámdobot útnak, sok nagy nyereményt érnek el ügyfeleiknek, jóllehet csekélyebb számu
osztálysorsjegyet adnak el. Ha tehát arról van szó, hogy melyek a szerencsés gyűjtődék, úgy inkább az utóbbiakat kell
ide sorolni, mert a szerencse nagyobb ott, a hol aránylag csekély számu sorsjegyre jut azok nagy nyeremény, mint a
hol 10.000—15.000 darab sorsjegy van együtt.R. . . . K. . . . Szeged. Az tény, hogy az osztálysorsjegyek a legnagyobb nyereményesélyvel bírnak és
mindegy. bármily számu sorsjegyet vásárol. Az ugynevezett szerencsenaptárakkal egyes elárusítók főképp a kevesebb
intelligens osztály babonáságára számítanak. Ezzel és ugyanazon számokat hírlapok és körlevelek útján ezreknek ajánl-
ják, tehát nem valószínű, hogy megrendelés esetén épp Ön kapja meg azt a bizonyos számu sorsjegyet. 3902A XXI. magyar kir. szabad.
osztálysorsjáték

első osztályának húzása már f. évi

november 21-én és 23-án

ejtetik meg, melyhez eredeti sors-
jegyeket következő áron ajánlunk:

1 egész	sorsjegy	12 kor.
1 fél	"	6 "
1 negyed	"	3 "
1 nyolcad	"	1½ "

Mindén sorsjegy-ajánlásnál mellékeljük a hi-
vatalos játéktervet mellékletként. Az
első osztály árát postautalvány ut-
ján kérjük, a további osztályokhoz
portmentes befizetési lapokat
küldünk. Sorsolási jegyzékeket azon-
nal a húzás után küldünk.Intézetünknek eddig több mint 18 mill
116 koronát nyertek.**NEMZETI PÉNZVÁLTÓ**

részvénytársaság

Budapest, IV., Váci-u. 22.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete
Arad, Weitzer János-u. 13. sz.
Zsinor,

**gomb,
bojtok
és rojtok**

állandóan raktáron tartainak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 682

Nem kell London. Nem kell Páris.
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészetében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám

Szűlők különös figyelmébe ajánlom **orthopéd-pyógycipőmet**, melyek megátalják a lábát fejlődését, gyermeknek, ugyszintén felnőtteknél nagyszerű eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készítek a valódi amerikai formájú cipőktől meg nem különböztethető tiszta anyagú cipőket. B. megrendeléseket kérve teljes tisztelettel!

SEELINGER M. A. UTÓDA

416 az aradi Nemzeti Színház szállítója

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület vasalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kertli székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mind e szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szarítására vaskosarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 1151

Nagy választék sirkörítés mintákból természetesen nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Martini János

férfi szabó

ARADON, Hunyadi-utca

Az őszi idény beálltával ajánlom dusan felszerelt raktáromat bel- és külföldi

gyapjuszövetekből

melyből a legdivatosabb ruhát a legjutányosabb áron készítem. Erről egy próba megrendelés mindenkit meggyőzhet. Elvém: csinos, divatos munka! Kevés haszn!

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal

Martini János,

2469 férfi szabó.

**NEUSTADT
ÉS HERZOG**

Arad, Salacz-utca 1. sz.

Ajánlják valódi legújabb francia szabásu, elől egyenes, oldalt és hátul schweifolt mellfüzőiket a legfinomabb kivitelben.

Vidéki rendelések pontosan elkészíttetnek, ugyszintén tisztítás és javítás is.

Weisz Márton

uri női és gyermek cipész.

Van szerencsém Aradváros és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására adni, hogy az őszi idény beálltával a legfinomabb

női- és férfi cipőket mindenféle kivitelben, valamint a legtartósabb 2596

gyermek-cipőket készítek.

Becsés megrendeléseket kérve

Weisz Márton

uri- és női cipész

Arad, Deák Ferenc-utca 4. sz.

Hölgyek

figyelmébe!

Angol női ruhákat, kosztümöket a legdivatosabb kivitelben készítek

Popovits Lila

női divatterme

Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)

Felvétnének szabászati és rajzoló tanításra növendékek, vidékiek teljes ellátással is. 738

Élő és művirágok!

Özv. Imre Mihályné és Társa

élő- és művirág kereskedése

Arad, Forray-utca 5. sz.

(a Dréher sörfőraktárral szembe.)

Ajánlja rendkívül nagy választéku

élő és művirág koszoruit.

Továbbá azonnal készítenek menyasszonyi és alkalmi csokrokat a legszobos kivitelben és a legjutányosabb árak mellett. 2484

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel

Özv. Imre Mihályné és Társa.

Kiárusítás!!!**Schmarda****Márton**

2664

divatáruhaza

Asztalos Sándor-utca 1. sz.

Üzlet feloszlás miatt

az összes áruk mélyen leszállított árban

kiárusíttatnak.

URAI JÁNOS

Ő. cs. és kir. Fensége József főherceg kamara fényképész k. k. f.
modern műterme

Arad, Weitzer János-utca 3. szám.

Készít mindenféle

modern kivitelű képeket.

„Platinatipia“ matt képek, makarttól kezdve életnagyságig.

Hires „Oelographia“ festmények, bármily kis fénykép után, minden nagyságban rendelhető.

Gyermek-felvételek a legmodernebb kiállításban, új és igen érdekes játékokkal.

Családi és csoport felvételeknek, műterme nagyságra nézve, el van ösmerve, hogy a legelső helyet foglalja el.

Téli idényre műtermem jól fűtve!

2655

Felvételek esős időben is eszközöndők!

Bővebb felvilágosítással és kedvező jutányos áraival készséggel szolgál.

URAI JÁNOS

Ő. cs. és kir. Fensége József főherceg kamara fényképész k. k. f.
modern műterme

Arad, Weitzer János-utca 3. szám.

STOLCZ J.

aranyműves műhelye
készít mindennemű arany, ezüst,
drágakő és műtővös mun-
kákat.

Régi ékszerek átalakítását,
valamint
minden javításokat

Ugy házi eszközök, valamint dia-
magyar és antik ékszerek kiegészítését és javítását, tüzi aranyo-
zás és ezüstözést jóállás mellett
elvégezek.

Stolcz J.

aranyműves 665
Arad, Weitzer János-utca 2.,
Minorita-palota.

Vizvezeték-műhely megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű kö-
zönség b. tudomására hozni, hogy a mai
kornak teljesen megfelelő vizvezeték
berendező-műhelyt nyitottam, hol
mindennemű csatornázást, vizvezeték-
fűrdőszobát, angol klozeteket, vízfűtés, ace-
telin és Benoid-felszerelést és vezeték-
minden fajtájú szivattyúkat, hőlégmotor-
és szivattyú javítását és készítését el-
végezek.

20 évi tapasztalataim, valamint 11
évi aradi működésem biztosítékot nyújt
tisztelt rendelőknek arra, hogy az elvál-
t munkát szakszereiben, pontosan és
lelkismeretesen, a lehető legolcsóbban
elvégezem. 2532

Ugyane szakba vágó munkák jó kar-
ban tartását általában elfogadom.

A n. é. közönség b. pártfogását kérl,
kiváló tisztelettel

Mókos Márton

szerező-mester

Petőfi-utca 4. sz.

RUBICS GYULA

fényező és mázó mester

Arad, Szent-Pál-utca 8. szám,

Booskai-tér sarok.

Elvállal e szakmába vágó min-
denféle munkát, u. m.: butor-
fényezést, vas- és fa-but-
torokban, régi butorok
újra festését bármilyen sty-
lusban, kávéházi berende-
zéseket u. m.: asztalok,
székek, rácsok, lámp-
periák, fogasok, oszlopok
és fürdő-kadákat. 1488

Ertesítés!

Aradon, Atzél Péter-
utca sarok, a színház
főbejáratával szem-
ben, Zrínyi-utca.

Van szerencsém értesíteni Arad
és vidéke nagybecsült közönsé-
gét, miszerint a közelgő idény be-
áltával raktáromat minden-
nemű bőrökkel felszereltem,
melyből a legszébb és legjobb
kivitelű 2632

uri és hölgy cipőket

készítek,
miért is becses rendelésüket kérem
vagyok kitünő tisztelettel

Wolf J.

uri és hölgy cipész.

TEA

Saison.

Legzamatosabb

TEA és RUM.

Vojtek és Weisz

drogueria

Aradon.

Lábizzadás, hónaljizzadás

ellen meglepő jó hatású szer a Hajós-féle

általános hintőpor,

szárit, — szagtalanít.

Ára egy doboznak 70 fillér.

313

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a világhírű törvényesen védett Hajós-féle

ANAGALLIN

használata által. — Ára egy üvegnek 70 fillér.

„NEVER“

amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óv-
szer. 6 db egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Poloskák kiirtására legjobb szer a Phenolsav.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Az izraelita templom sarkán
nagy használt és új butor raktár.

Veszek

a legnagyobb árban uraságoktól használt
férfi ruhákat, szőrme és utazó-
bundákat, továbbá használt háló
és ebédítő, valamint konyha-butero-
kat, Werthelm cassát, jégsek-
rényt, ló-szerszámot, nyergeket,
legyvereket, kis és nagy mérleget,
balti állványokat, ócska vasat, re-
zet, ólmot és mindenféle fémtárgya-
kat, régiségeket, akármily kicsiny
vagy legnagyobb mennyiségben.

Ezen felsorolt minden egyes tárgyak a
legszebb kivitelben és a legolcsóbban
minden nap megkaphatók.

Kivánatra házhoz, vagy vidékre le-
vélbeli meghívásra rögtön megyek. Szabóság és kész férfi-ruha üzletem An-
dralos Sándor-utca, Grabner-féle házban,
butor-raktáram Árpád-tér 5. szám, az
izraelita templom sarkán.

Tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Több mint 25 év óta elismert leg-
olcsóbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

divat, kézmű, rövidáru és fehérnemű üzlete

a „kék golyóhoz“

Arad, József főherceg ut II. szám

(Karolina-utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítanak:
vásznak, divatszövetek, blous selyem,
barchetek, trikó ingek és nadrágok,
sapkák, keztük, harisnyák, cipők,
gyermek ruhák, női és férfi ingek,
nyakkendők, ágyszerítők, paplanok,
esőernyők, stb. 2552

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Fűszer-,

norinbergi- és rövidáru ke-
reskedés, lisztraktár

en gros és en detail, 50 év
óta ugyanazon cég alatt fenn-
áll, régi vevőkörrel, délmagyar-
ország egy mezővárosában, va-
sutálmással, az üzlettől való
visszavonulás végett

átadó.

Ajánlatok e lap kiadóhiva-
talába kéretnek. 2610

Van szerencsém a n. é. közönség
b. tudomására adni, hogy a mai
naptól kezdődőleg, az eddig Benkő
és Pfeil cég alatt fennállott

lakatos műhelyt

Andrassy-tér 9. szám alatt
a saját nevem alatt egyedül
vezetem tovább.

Elvállalok minden e szakmába
vágó műlakatos munkákat, sirke-
ritések készítését, mérleg készíté-
sét és javítását, pénzszekrények
javítását pontosan és gyorsan a
legolcsóbb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szíves
támogatását. Tisztelettel 2611

Benkő József.

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

kastélyok villák, uradalmak, szanatoriumok, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratoriumok, állomások, kaszárnyák templomok, iskolák, községek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi olismérő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécska-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

Elismerés.

Itt adom tudtára a reumában szenvedő emberiségnek, hogy kronikus fejfájás és reumára, miközben elviselhetetlen fájdalmakat állottam ki, sokféle orvosságot megpróbáltam, azonban mindig eredménytelenül.

Ekkor azt tanácsolták, hogy forduljak Kaminsky Mihály reumatikus betegségek massörjéhez, Csernovits Péter-u. 7., aki három napon belül az ő bedörzsölési módszerével teljesen megszabadított fájdalmaitól.

Egyszermind megjegyzem, hogy ezen jó ur sem tölem, sem pedig közvetítőtől fizetést nem kért. Ezért kötelezve érzem magamat arra, hogy ezen nyilatkozatomat megtegyem és őt a szenvedő emberiségnek ajánljam.

Arad, 1907. november 1-én.

Köhler Bálintné,
Arad, Csernovits Péter-utca 30. sz.

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta felfüggesztett és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Antich Lajos-utca 2. szám átvettem és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást hársilag kezel, minden vegyszer mellőzésével, kizárólagosan kézimunkával, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelölti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Antich Lajos-utca 2. szám.

Kovács Soma és Társa Aradon,

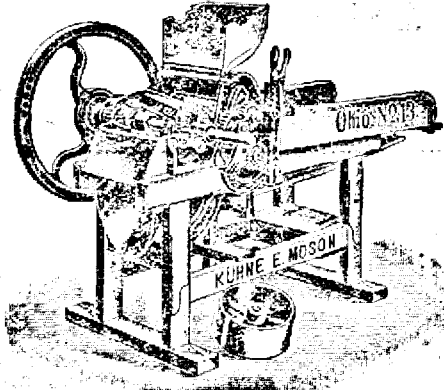
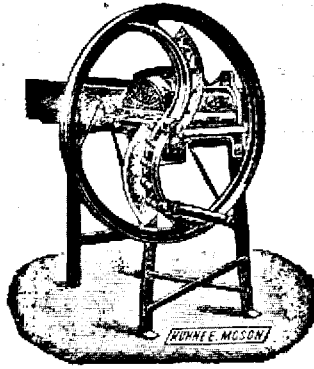
Neuman-palota.

Gép, műszaki áruk, malom-szerek és pincegazdászati eszközök

gyári raktára.

Mc. Cormick chicagói és Kühne E. mosoni gépgyárosok vezérképviselője.

1164

Tengeriszártépő, takarmányfüllasztó, szecskavágó, répavágó és zuzó, morzsoló és daráló minden nagyságban.

Feltűnő újdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé más nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

FRATER és DÖMÖTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1 SZ.

Elvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellázását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

vizszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

N. é. közönség b. figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy Sárosov-utca 2. szám alatt

új szücs műhelyt nyitottam.

Elvállalok női kabát, boá, muff, sapka, utazó-bunda, lábszak, mindennemű béle-nyak, tepik, állattömések, stb. gyors és pontos, valami t. jutányos árban való készítését, oly módon, amely versenyképessé tesz bármely elsőrangú üzlettel.

Szaktudományom való képesítésemet a bel- és külföld nagyobb városaiiban szerezttem s utóbb Aradon Mayer M. szücs üzletében huzamosabb időn át közmegele- gedésre gyakoroltam, s úgy a helybeli és vidéki közönség izles t volt alkalmam el- sajáttítani. Rendelők 25% munkaa. ked- vezményben részesülnek. 2150

Kegyess pártfogásért esedez

Beregszászy Lajos. szücsmeister.

BUDAI KIRÁLY KESERÜVIZ

elsőrangú hashajtó! Kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek elegendő tesz az

Erzsébet-sósfürdő forrása

Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

3887

Női bajok, aranyér, köszvény,

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, máj- bajok és túlságos elhízás ellen párat- lan hatással bír otthoni használatra az

Erzsébet-só,

mely 1 kg. dobozokban kapható droguerák- ban, gyógyárakban és nagyobb fűszerkeres- kedésekben. — Vidéki rendeléseknek pon- tosan elegendő tesz az

Erzsébet-sósfürdő Igazgatósága

Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Könyvkötészetünkben
egy ügyes fiu
tanulóknak

valamint

tanulóknak

fizetéssel

felvétetnek.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.) nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.
Válaszbélyeg csatolandó.

471

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉN SAV-MŰVEK

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vagy legtisztább folyékony

Szén savat
a világhírű buziásfürdői szén savforrásokból szikvizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.
Legkiadósabb természetes szén sav!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti és élelmiszer vizsgálati intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata; „Szaga és íze; rendes. SZÉN SAVTARTALMA: 99.57%. A vizsgálat foly. szén sav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szén savtartalma alapján igen jónak minősíthető.”

Felvilágosítással készségesen szolgál
Muschong-Buziásfürdői szén savművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.
Sörgőnyezim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

5907

Óh jaj!

Megfojt az az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái.

az ötvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Kreisz Géza, U. Kuszuth Pál, King Lajos, Rozsnyay J. Brók, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek és Weiss drogueristáknál.
Győrökön: Maasnyik Dániel gyógyszerárakban.
Magy.-Pécskán: Adler Gy. Lajos gyógyszerárakban.
Ó-Pécskán: Rokszin János gyógyszerárakban.
Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.
Székelykőn: Fűrédy Ede Brók. gyógyszerárakban.

3528

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékonycélokra szánt XXXVIII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.389 nyereményt tartalmaz készpénzben 512.980 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottóvédék kezébe kerül.
A húzás visszavonhatatlanul 1907. évi december hó 19-én fog megtartatni.

— Egy sorsjegynek ára 4 korona. —

A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytözedékben, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottóvédéki igazgatóság

(államsorsjátéki osztálya.)

3948

Megérkeztek

a legszebb és legdivatosabb

őszi ujdonságok

kelmékben,

valamint

jó másó flanelek és barchettek

a legújabb mintákban és dus választékban, melyeket a legjutányosabb áron csakis nálam lehet beszerezni.

vásznak és schiffonok

szintén a legjobb minőségben kaphatók. Egy próbavásárlás mindenkit meggyőz arról, hogy jót olcsón csakis nálam lehet vásárolni. — Szives pártfogást kér

kész szolgálattal

2294

Jankovits György,

Arad,

Forray-utca 2. a) sz. (Lukácsy-ház.)

Sok millió előkelő urhölgy használja
a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárakban.

**A magy. kir. szabadalm.
Osztályosorsjáték
nyereménytáblázata.**
62.500 nyerem., 125.000 sorsjegy.
Minden második sorsjegy nyer!
Főnyeremény esetleg
1 millió korona.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyeremény á	400000
1 "	200000
2 "	100000
2 "	90000
2 "	80000
2 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
3 "	40000
3 "	30000
6 "	25000
9 "	20000
13 "	15000
44 "	10000
61 "	5000
22 "	3000
475 "	2000
961 "	1000
1635 "	500
165 "	300
39675 "	200
5325 "	170
5325 "	130
115 "	100
4825 "	80
3825 "	40
62500 nyeremény és jutalom	16.457.000

Meghívó

a magyar kir. szabad. Osztályosorsjáték

XXI. sorsjátékának I. osztályához.

Húzás már 1907. november hó 21-én és 23-án.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egész fél negyed nyolcad sorsjegy
12.- 6.- 3.- 150 korona.

A sorsjegyek szétküldése, vagy az összeg előzetes beküldése, vagy pedig utánvét ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb rendelés postautalványon esz-
közölhető. Minden rendeléshez a hivatalos játékterv lesz csatolva. A hivatalos nyereményjegyzékek a húzás befejezése után azonnal szétküldetnek. Postai befizetési lapok az összeg portomentes beküldéséhez ingyen és bérmentve küldetnek.

Megrendelések lehetőleg postafordultával kéretnek.

GAEDICKE

bankház

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.

GAEDICKE szerencséseje óriási!

Az itt felsorolt főnyereményeket igen tisztelt vevőimnek kézzéazben fizettem ki.

A	sorsjegyre	Koronában
62551		600000
83464	"	400000
11119	"	400000
28916	"	400000
19406	"	400000
42758	"	100000
49878	"	100000
87991	"	100000
3148	"	90000
47884	"	80000
60912	"	70000
11142	"	70000
17357	"	60000
78863	"	60000
82528	"	60000
97263	"	60000
8952	"	60000
64714	"	50000
95853	"	40000
6920	"	30000
42778	"	30000
88837	"	30000
38891	"	30000
90964	"	30000
15900	"	25000
23481	"	25000
80049	"	25000
52736	"	25000

GAEDICKE nyereményeredményei

egyedülálló, mert nincsen olyan gyűjtő, a mely ily óriási eredményt tudna felmutatni. 3902

Üzleti forgalmunk Arad és a szomszédos vármegyék területén annyira kifejlődött, hogy indittatva látjuk magunkat vevőink gyakori óhajának engedve

Aradon, József főherceg-ut 9. szám alatt

(Gróf Porcia-épületben)

bizományi raktárt létesíteni, melynek vezetésével egy kiváló szakembert

SCHREIBER MÓR

urat bízunk meg.

Eme fióktelepünkön a legmodernebb és legtökéletesebb szerkezetű talajmivelő eszközöket és mezőgazdasági gépeket állandóan raktáron tartunk.

Felhívjuk az igen tisztelt gazdaközönség figyelmét eme új telepünkre és kérjük szives támogatását, melylyel szemben a leggondosabb és legelőzékenyebb kiszolgálást ígérjük.

Melichár Ferenc,

kisai sorvetőgép és műtrágyaszórók gyára.

Bächer Rudolf,

kis. eke és talajmivelő eszközök gyára.

A „The Johnston Harvester Co.”

amerikai speciális aratógépgyár vezérképviselet.

8908

Városi hirdetmények.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

4957—1907. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségénél megüresedett, polgármesteri kinevezés útján betöltendő, évi 500 korona törzsfizetéssel és természetbeni lakással javadalmazott szegényápolói felügyelői állásra pályázatot hirdetek és felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket hozzám 1907. évi november hó 15-ig nyújtsák be.

A városi szolgálatban nem állók egészségi állapota hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó. Aradon, 1907. évi november 2.

Varjassy,
polgármester.

589—1907. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi iskolákban, óvodák és iskolaszéki hivatalban 1908. évben szükséges írószerek és papírműek szállása iránt folyó évi november hó 11-én d. e. 10 órakor árlejtést tart

1. 5500 iv fehér írópapír jó minőségű, 1000 iva 9 kor. 90 fill.
2. 5500 iv kék fogalmazó papír jó minőségű, 1000 iva 8 kor. 76 fill.
3. 200 iv veres színűítatós papír jó minőségű, 100 iv 2 kor. 60 f.
4. 1800 drb. színes levélboríték octáv nagyságu 100 drb. 60 fill.
5. 400 drb. színes levélboríték nagy forma 100 drb. 80 fill.
6. 143 drb. fekete iron, hazai gyártmányu 2-ös 1 drb. 08 fill.
7. 24 drb. színes iron, veres, kék színű 1 drb. 12 fillér.
8. 24 doboz írótooll, hazai gyártmány 1 drb. 2 kor. 40 fill.
9. 126 drb. toll-szár, hazai gyártmány 1 drb. 10 fill.
10. 85 drb. szivacs, pormentes 50—70 gramm súlyu 1 drb. 2 kor.
11. 85 kgr. kréta, jó minőségű 1 kgr. 62 fill.
12. 300—350 liter írótinta, fekete közönséges 1 liter 1 kor.
13. 20 liter anthracén tinta 1 liter 1 kor. 50 fill.
14. 20 üvegse veres tinta 1 üveg 20 fill.
15. 20 üvegse pecsénnyomó festék, viola színű 1 üveg 20 fill.
16. 10 gombolyag varróselyem nemzeti színű 1 gom. 50 fill.
17. 2 gombolyag kötőspárga fehér 1 gom. 40 fill.
18. 2 kgr. porzó fekete 1 kgr. 24 fillér.

Bánatpénzül letendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnekfigyelembe, ha azokhoz a bánompénz letételére vonatkozó pénztári jegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a 104. sz. szobában az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székeének 1907. évi október hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:
Zubor Andor, s. k.
aljegyző.

20315/1907. kh.

Hirdetmény.

Az utóbbi időben gyakran előfordult, hogy a kerékpárosok a gyaloghaladó község sorából többeket elütnek, a befolyt rendőri jelentésekből pedig meggyőződtem, hogy a kerékpárosok a kerékpározásról kiadott belügyminiszteri szabályrendeletnek a menet-ebességre, a kerékpár felszerelésére, valamint a hajtásra vonatkozó határozmányait figyelmen kívül hagyják.

Ennélfogva a személybiztonság, testi épség megóvása, a szabad közlekedés biztosítása és a forgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében közönségre tezem és figyelmeztetem a kerékpározókat, hogy:

1. A kerékpárral való közlekedés kizárólag csak kösúton engedetik meg, úgy a bel-, valamint a külvárosi gyalogutakon, védőtűtéscen, vontató utakon, gyalogosok számára készített átjárókon a kerékpározás tiltva van.

2. Minden kerékpárnak vagy ehhez hasonló szerkezetű gépnek irányító fekező és legalább 30 méternyi távolságra hallható csengő-készülékkel, valamint elől lámpával kell ellátva lenni, mely az utcalámpák felgyújtásával egyidejűleg meggyújtandó.

A lámpás üvege színes nem lehet. Világító anyagul gyertyaolaj, vagy kisebb fokú villany-fény, szóval oly világítás, melytől az állatok meg nem riadnak, alkalmazandó.

3. Minden kerékpáros köteles gépét kellő vigyázattal kezelni és vezetni. A város belterületén kerékpárral tulságos gyorsasággal, vagyis a 2 fogatu könnyű kocsik rendes sebességénél gyorsabban haladni, versenyt futni, közlekedési eszközöket, embereket és állatokat körülkeríteni és általában bárhol olyasmit elkövetni, a mi a személy- és vagyonbiztonságot veszélyeztethetné, a közlekedést akadályozhatná, vagy a lovakat és egyéb állatokat megriaszthatná, tilos.

Kapukon át, egyik utcából másikba való befordulásnál, utca-keresztezéseknél, közutakkal határos telekről kifutás, vagy ilyenekbe befutásnál, s mindenütt, a hol a kocsik, lovas- vagy gyalogközlekedés a rendesen fokozottabb mérvű, csakislassan, vagyis a gyalogos rendes sebességével szabad kerékpározni; sőt esetleg köteles a kerékpáros a szükséghez képest, vagy a rendőri közeg figyelmeztetésére géperől leszállani, s azt mindaddig kezen vezetni, míg az utat ismét szabadná nem lesz.

4. A haladás irányában álldogáló, vagy járó-kelő közönség a kerékpár, vagy ehhez hasonló gép közeledtére hangos cseppetéssel kellő időben és jól hallhatóan figyelmeztetendő.

Utcakeresztezéseknél a jelzés mindenkor megadandó.

5. A kerékpáros gépen mindig utpályája baloldalán tartozik haladni és az ellenkező oldalra — mennyiben ott kíván megállani — mindaddig nem fordulhat, míg céljához közel nem ért. Egyik utcából a másikba való kanyarodása jobbra hosszú, balra rövid ívben teendő meg.

Szembe jövő kocsiknak, kerékpárosoknak, lovasoknak, nagyobb csoportoknak a kerékpáros kellő időben és módon balra tartozik kitérni; ha ezt a helyi viszonyok, vagy egyéb körülmények meg nem engedik, mindaddig megállapodni, esetleg leszállani tartozik, míg a pálya ismét szabadná lesz.

Hogy ez a kerékpárosnak megkönnyíttessék, szükség esetében a szembejövő kocsik, lovasok stb. lehető lassan haladjanak és ezek is kötelesek a szembe jövő kerékpárosoknak kellő mérvben kitérni.

6. Kocsik, lovasok, s egyéb járművek, valamint gyalogosok megelőzése jobbra gyorsított menetsebességgel történjek. A kocsik adott figyelmeztető jeire szükség esetén annyira köteles balra kitérni, hogy a kerékpáros veszély nélkül elmelessen mellette.

Az utak szögletén és keresztezéseknél, hidakon, kapu aljakban és mindenütt, ahol az uttest kocsik és más járművek közlekedése miatt szüknek bizonyulnak, tilos a megelőzés.

7. Ha a kerékpáros észreveszi, hogy a ló a kerékpár láttára megbokrosodik, vagy hogy ha egyébként a kerékpárral való elhaladás az embernek testi biztonságát veszélyeztethetné, tartozik gépjéről leszállani.

8. Zárt sorokban menetelő katonaságnak, temetéseknek, nyilvános felvonulásoknak, postafogatoknak, szereikkel mentésre siető tüzoltóságoknak és mentőknek, valamint a közutak fellocsolását végző járműveknek, úgy az előre haladó, mint a szembejövő kerékpáros gépeivel kitérni köteles. Ha a helyi viszonyok azt meg nem engedik, tartozik azok elvonulásáig megállani.

9. Több kerékpárral egymás mellett haladni csak ott szabad, hol ezt a közlekedési viszonyok megengedik, tehát a fő ut közép keramit útján, Karolina-, Kórház-, Széchényi-, Vesselényi-, Tabajdi-, Batthyány-, Kossuth-, Halász-, Csernovits Péter-, Eötvös-utcákban és közutakon, ha a pálya szüknek bizonyulna kitérni és megelőzni csak egyenként szabad.

10. Közutakon a mutatónyok sorába tartozó, nem rendes módon való kerékpározás tilos.

11. Tilos a kerékpárokhoz, vagy hasonló gépekhez ebet odakötöni

12. Kerékpárversenyek, tömeges kerékpáros felvonulások csupán erre alkalmas helyeken illetve utvonalakon és időben a rendőrkapitányi hivatal előzetes engedélyével és az ezáltal előirt módozatok betartásával rendezhetők.

A rendőri közeg felszólításának és rendelkezéseinek a kerékpározók engedelmeskedni tartoznak, ugyszintén kötelesek a rendőrközegek felszólítására megállani és ezek kívánatára magukat igazolni.

A magukat igazolni nem tudó kerékpározók kötelesek gépeiket kezen vezetve az illető rendőrközeget a kapitányi hivatalhoz követni.

A jelen rendelet ellen vétők rendőri kihágást követnek el és amennyiben cselekményük vagy mulasztásuk a magyar büntető törvények vagy az 1890. évi I. t. cz. valamely szakaszában nem ütközik a nagyméltóságú belügyminiszterium 42159/1897 sz. rendelete alapján 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntettni. — Ezen kihágásokat illetőleg serdületlenekre nézve az 1879. évi XL. t. c. 27. §. irányadók. Ugyanezen szabályok kötelezők a motor-kerékpárookra is. — Arad, 1907. évi október hó 27-én.

Green Nándor, s. k., h. főkapitány.

20646 - 907. kh.

Hirdetmény.

Tapasztaltam, hogy a forgalomba hozott kisebb élő állatokkal való bánásmód szabályozása tárgyában 1892. május hó 21-én 31060. szám alatt kiadott földmívelésügyi m. kir. ministeri rendelet betartva nem lesz. Ennélfogva a hivatkozott ministeri rendeletet tudomás és szigorú alkalmazkodás végett egész terjedelmében azon figyelmeztetéssel teszem közhírré, hogy a hivatkozott ministeri rendelet határozmányaiiba ütköző cselekmények és mulasztások kihágást képeznek és a mennyiben az elkövetett cselekmények és mulasztások más fenálló törvények szigorubb határozmányai alá nem esnek, 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

1. §.

Kettőnél több borjut, juhot, bárányt, kecskét, malacot s a kisebb szárnyas állatok közül négy párnál többet összekötött lábakkal, akár köz-, akár magánfogyasztás, illetőleg a használat céljából szállítani vagy vinni s mindezen állatokat, tekintet nélkül a mennyiségre, ily állapotban bármint célra is tartani tilos.

A marhavására vitt borjuk és bárányok lábai azonban azon idő alatt, míg a vásár tart s a mérlegelés eszközöltetik, legalább öt centiméter szélességű hevederrel összekötöthetők; mely állapotban az állatok mindenkor szalmára fektetendők.

Lábak, pulykák s nagyobb szárnyas állatok összekötött lábakkal egyáltalában nem szállíthatók s azok hízalás esetében csakis hónalj alatt vihetők.

Halakat keresztül füzve szállítani, vinni vagy tartani tilos.

2. §.

Az 1. §-ban meghatározott mennyiségen felül borjuk, juhot, bárányok, kecskék, malacok csakis fedett s oly kocsikban szállíthatók, hogy az állatok a kocsiban állhassanak.

E célból a kocsiknak szilárd fenékekkel kell bírnia és sem ezen, sem a kocsik oldalainak alsó részén nyílásoknak vagy hézagoknak lenni nem szabad. Az oldalak felső részén 2/3-része szélességben a de-zkák, illetőleg lécek között tág hézagok hagyandók, hogy az állatot kívülről látni lehessen és a kocsit levegő járhasa át.

3. §.

Bármint szárnyas állatok az 1. §-ban meghatározott mennyiségen felül csak ketreces vagy fonott kocsikon, illetőleg ketrecekben vagy kosarakban szállíthatók.

A ketreceknek úgy kell készítenie lenniök, hogy az állatok kívülről jól láthatók és megkülönböztethetők legyenek.

4. §.

Az állatok megfelelő etetéséről és itatásáról az eladó vagy szállító, illetőleg tulajdonos gondoskodni tartozik.

Arad, 1907. évi október hó 31-én.

Green Nándor, s. k.
h. főkapitány.

2587—1907. pm. szám.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál szervezett „városi gépüzemek igazgatója” állásra pályázatot hirdetek.

A pályázatban csakis magyar honos okleveles gépészmérnökök vehetnek részt.

A „városi gépüzemek igazgatója”-nak kötelessége a vízvezetési műveken kívül — amelyre vonatkozó teendőit a vízművekre vonatkozó szabályrendelet állapítja meg — a város egyéb már meglévő s előreláthatólag a közel jövőben még szaporodó gépüzemét, valamint azokat a gépüzemeket melyeknél a város akár közvetlenül, akár közvetve bármily minőségben érdekelve van és lesz, ellenőrizni.

A megválasztandó gépüzemek igazgatója köteles állását 1907. évi november hó 28-án elfoglalni.

A gépüzemek igazgatójának kezdő javadalmazása évi 5200 korona fizetés és 800 korona lakbér.

A választás csakis egy évi próbaidőre fog szólni, amelynek letelte után a legközelebbi közgyűlés fog a véglegesítés iránt határozni.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy magyar honosságukat igazoló hatósági bizonyítvánnyal gépészmérnöki oklevéllel esetleg valamely vízvezetési műnél nem csak műszaki, hanem kereskedelmi szempontból való alkalmazást igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényüket f. é. november hó 22-ik napjának délutáni 5 óráig hivatalomba nyujtsák be.

Aradon, 1907. november hó 5-én.

Varjassy Lajos,
polgármester.

4978—1907. pm. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1907. év végén kilépő törvényhatósági bizottsági tagok helyének választás utján betöltésére a 82459/578—1907. számú közgyűlési határozattal határnapul 1907. évi november hó 17-ik napja tüzetett ki.

Választandó:

az I-ső kerületben	...	10 tag
a II-ik	"	9 "
a III-ik	"	9 "
a IV-ik	"	7 "

A választás helye:

az I-ső kerületben a városháza földszinti kisterme,
a II-ik kerületben a Weitzer János-utcai városi fiúiskola,
a III-ik kerületben a Kapa-utcai városi fiúiskola,
a IV-ik kerületben a Kossuth-utcai városi iskola.

A választás pontban délelőtt 9 órakor kezdődik és délután 4 óráig tart.

Szavazhat minden polgár, aki az 1907. évi országgyűlési képviselő választók névjegyzékéből kerületenként összeállított névjegyzékében felvéve van.

Arad, 1907. évi november hó 5-én.

Varjassy,
polgármester.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

4956—1907. pm

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett és főispáni kinevezés utján betöltendő évi 1400 korona törzsfizetéssel és 400 korona lakbérilletménnyel javadalmazott rendőrségédtiszti állásra pályázatot hirdetek és felhívom azokat, kik az 1883. évi I. t. c. 19. §-ában megjelölt képesséssel rendelkeznek és ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzam 1907. évi november hó 15-ig nyujtsák be.

A városi szolgálatban nem állók egészségi állapota hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

Aradon, 1907. évi november hó 2.

Varjassy,
polgármester.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

4955—1907. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett 1600 korona évi törzsfizetéssel és 400 korona lakbérilletménnyel javadalmazott, választás utján betöltendő számvevőségi számtisztai állásra pályázatot hirdetek és felhívom azokat, kik az 1883. évi I. t. c. 17. §-ában előirt képesséssel rendelkeznek és a fenti állást el-

nyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényeiket hozzám 1907. évi november hó 10-ig nyujtsák be.

A város szolgálatában nem állók egészségi állapota hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

Aradon, 1907. évi november hó 2.

Varjassy,
polgármester.

590—1907. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szemétkotrásijognak 1908. évre leendő bérbeadása iránt folyó évi november hó 11 n d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: 15 0 korona évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10⁰/₀-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen csak írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz letételére vonatkozó pénztári jegy mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a 104. sz. szobában az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági széke 1907. évi október hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:
Zubor Andor, s. k.
aljegyző.

Megjelent a „Műveltség Könyvtára” ötödik kötete:

AZ ÉLŐK VILÁGA

NÖVÉNY ÉS ÁLLATORSZÁG

SZAKFÉRFIAK KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTIK:

Entz Géza és Mágócsy-Dietz Sándor

egyetemi tanárok.

AZ ÉLŐK VILÁGA CÍMŰ KÖTET TARTALMA:

- Bevezető Irta **Entz Géza.**
- A növénytan története Irta **Klein Gyula.**
- A növényi test alakai tulajdonságai . . . Irta **Filarszky Nándor.**
- A növények belső szerkezete Irta **Tuzson János.**
- A növények életfolyamatai Irta **Mágócsy-Dietz S.**
- A növényország rendszeres áttekintése. Irta **Tuzson János.**
- Az állattan feladatai, ágazatai és története Irta **Entz Géza.**
- Az állatok szervezete, élete és fejlődése Irta **Gorka Sándor.**
- Az állatok rendszere. Irta **Soós Lajos.**
- Az állatfajok származása Irta **Gorka Sándor.**
- Betűrendes név- és tárgymutató.

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA ÓRIÁSI SIKERE PÁRATLAN A MAGYAR KÖNYVPIACON. A VÁLLALATNAK NAGY KELENDŐSÉGE LEGJOBBAN BIZONYÍTJA, HOGY A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA A MAGYAR KÖZÖNSÉG SZÜKSÉGLETÉNEK TELJESEN MEGFELEL.

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA

a következő kötetekből áll:

Első sorozat. Természettudományi, technikai és társadalomtudományi ismeretek.

- MEGJELENTEK! MEGJELENTEK!
- I. A technika vívmányai.
- II. Az ember.
- III. A világegyetem.
- IV. A Föld.
- V. Az élők világa.
- SAJTÓ ALATT! SAJTÓ ALATT!
- VI. A társadalom.

Második sorozat. Irodalmi, történelmi és művészeti ismeretek.

- SAJTÓ ALATT! SAJTÓ ALATT!
- I. A művészet könyve.
- II. A magyar irodalom története.
- III. Az ókor és Középkor története.
- IV. Az újkor és legújabb kor története.
- V. Magyarország története.
- VI. A világirodalom története.

Egy-egy kötet ára díszesen kiállított félbőr-kötésben . . . **24 K**
Egy-egy sorozat ára hat kötetben félbőr-kötésben . . . **144 K**
A tizenkét kötetből álló teljes munka ára félbőr-köt. **288 K**

Megrendelhető bármely hazai könyvkereskedésben havi 4 koronás részletfizetésre.

Kérjen az egyes kötetekről, vagy az egész munkáról külön prospektust bármely könyvtárnál vagy a kiadó társulatnál, Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-t., Budapest, Rákóczi-út 54.

A Műveltség Könyvtárából eddig 60.000 kötet adatott el

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a
Kiadóhivatal:
 József főherceg-ut 22. szám.
 — Telefon szám: 151. —

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a
Kiadóhivatalban:
 József főherceg-ut 22. szám.
 — Telefon szám: 151. —

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronéért kaphatók lapunk elárultó helyein.

Akinek

ismerettség híján

házasárra, nevelőre, fizetővezetőre, könyvelőre, segédre, leányra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellőre, kertészre, kulcsárra, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy fiodaszolgára, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.

Aki

eladni kíván

butort, rongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, fizetot, műhelyt, lakást stb.; vagy

Aki

bérbeadni kíván

szobát, házat, vadászterületet, halászatot, telket, kocsit, lovat.

Aki

studereket vétel vagy bérbévitel céljából keresi.

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értekezni, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”

kis hirdetési

rovatát használja.

Vidékről ideköltözött

uri családnál privát koszt kapható. Cim a kiadóhivatalban. 2661

Kisbirtokos fiatal ember

levelezne művelt vagyonos leánnyal. Komoly szándék nincsen kizárva. Levelek 90.000 cimmel a kiadóba kéretnek. 2658

Keresek átvételre

egy nagyobb forgalmu fűszer-, vegyes-kereskedést. Cim a kiadóhivatalban. 2673

Szalonna

téli perzselt 68, tiszta sertés zsír 72, sertéshus 72 kr. és minden hentes áru a legjutányosabb napi áron kapható Garai Károly hentesüzletéből Aradon, Boczkó-utca 2. szám. 2445

Hintó eladás!

Egy igen jó karban levő nagyon könnyű, használt fedeles hintó és különféle új kocsik igen jutányosan eladó, Erzsébet-körut, az Ipartestülettel szemben, Olasz Lajos kocsigyártó, Arad. 2692

Egy középkorú

gyermektelen magányos özv. nő, aki a háztartás minden ágában jártassággal bír, házvezetőnek ajánlkozik helyben vagy vidékre. Cim a kiadóban. 2636

Rongált dobozu levélpapírokat

minden elfogadható áron kiárúsít **Inquaz I. és Fia** könyvkereskedése Arad. 361

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Új könyvek

50—90%-os alkalmi árleszállítással, mely 1908. február 1-ig marad érvényben. Kizárólag jó művek. Árjegyzék ingyen. **Kerpel Izó** könyvkereskedése Arad. 1921

Uri lakás

azonnal kiadó. Bővebbet Dr. Momák Döme ügyvéd irodájában 2475

Üzlethelyiség

kiadó Deák Ferenc-utca 89 szám alatt. Értekezhetni a házban vagy Angele Mátyás üzletében Szabadság-tér 16 szám. 2388

Házmesternek

kerestetik vízvezetési szerelő. Felvilágosítás József főherceg-ut 13. sz. földszint kapható. 2687

Intelligens

uri leány, ki néhány évig Bécsben mint bankhivatalnoknő működött gyönyörű írással rendelkezik, német nyelvet perfect bírja szóval és írásban, — ajánlkozik bankba vagy irodai foglalkozásra. Cim a kiadóban. 2692

Eladó!

Borbély és fodrász-üzlet elegánsan berendezve olcsó áron eladó. Kövesi József, Zrínyi-utca 1. sz. 2638

Három szobás,

igen szép lakás, előszobával Kápolna-utca 4. szám alatt azonnal kiadó.

Eladó

egy jó forgalmu üzlet, házzal együtt Aradhoz közel a vidéken. Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal 2670

Fleischmann Zsófia

szülész nő Massouse, lakását november hó 1-től Vörösmarthy-utca 8. szám alá helyezte át. 2599

Szőlőoltványok.

Fajtszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, duggyökéretű bor- és csemegefaja

fás-oltványokat

bármely mennyiségben szállít

HÁMORY GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlással szívesen szolgál

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

Telefon 229.

Ügyes

felső ruha

varrónő

ajánlkozik házakhoz

helyben és vidékre.

Török Ignác-utca 2. sz.

Szíves figyelmébe!

Csány-

Emlékkönyv

Szerkesztette: Borbély György.

Ára 2 kor.

A tiszta jóvedelem a Csány szobor javára megy.

Egy okleveles képességgel bíró

zongora-tanító

elvállal órákat házban és házon kívül.

Bővebbet Damjanics utca 1. sz., I. emelet, Gärtner Márkusné. 2681

Megnyilott

a nyíregyházi krumplicsarnok!

Kicsinyben és nagyban kapható legolcsóbb áron

Spielmann Albertnél,

Aradon, 2685

Karolina-utca 5. szám.

Használt

ólom

megvételre kerestetik a kiadóhivatalban.

Albert Lajos

épület és butor-asztalos

Petőfi-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű

asztalos munkák, bolti berendezések készítését

a legszebb kivitelben a leggyorsabban és mérsékelt árak mellett.

Becses pártfogásért esedezik.

2614 tisztelettel

ALBERT LAJOS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy alólírotnál széleskörű ismeretséggel fogva

ügynökségem

az alább nevezett módon fogom eszközölni.

Vevők és bérbévevők

semmitféle

jutalékot

nem tartoznak fizetni,

de azért pontosan és lelkiismeretesen lesznek kiszolgálva.

Eszközlöm házak, vendéglők, földek, borok eladását. Bérházak, vendéglők, földek bérbéadását. Eladókat, valamint bérbéadókat felhívom, hogy szíveskedjenek eladandó vagy bérbéadandó dolgukat nálam mindig és mielőbb bejelenteni.

Tisztelettel 2673

Colophon István

ügynök

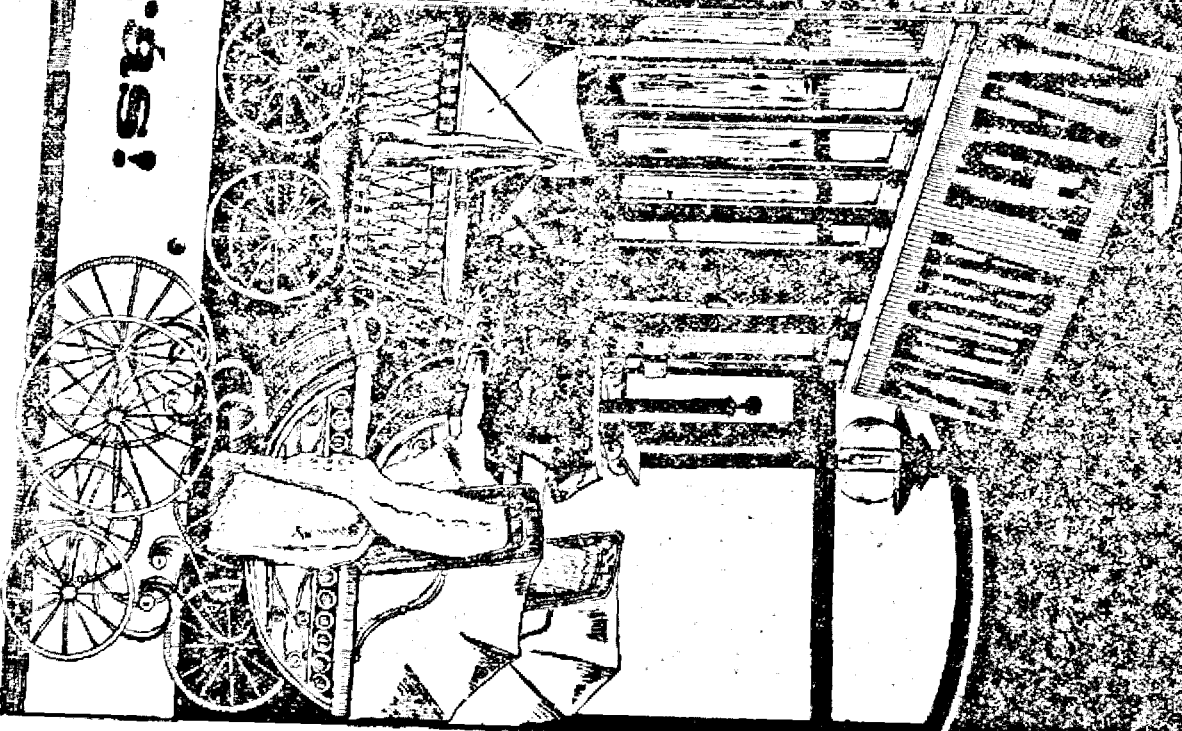
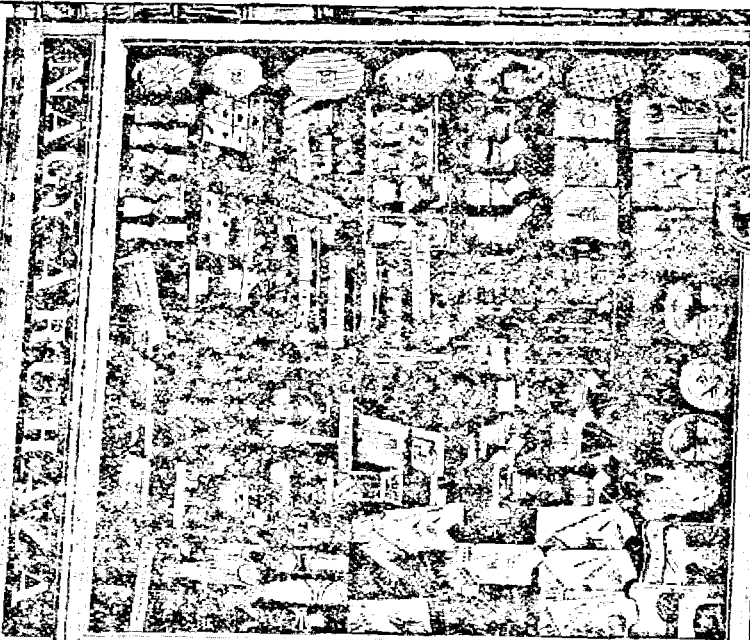
Kápolna-utca 15. sz.

NAGY ARDIAZ

JATEK ARUK

FISCHER SIMON

DISZJUDARUK

Legelőnyösebb bevásárlási forrás!

Fischer Nagyáruház Arad, Szabadság-tér 12. szám, Vaskapu-épület.